

משניות סדר קדשים

על פי מהדורת הרב דוד אלטאראס ז"ל
שהודפס בשנת ה'תק"ע בעיר פיסא

פה ירושלים יע"א
שנת ונשלמה פרים שפֿתֿנוּ לִפֿ"ק

הוצאת חטף-סגול
2025

הובא לדפוס באמצעות \LaTeX ע"י שמעון מונטגיו

תפלת ר' נחוניא בן הקנה שחייב לאומרה כל הנכנס לבית המדרש ללמוד
יהי רצון מלפניך יי אלהי שלא יאָרע דְבַר תְּקֻלָּה עַל יְדֵי וְלֹא אֶכְשֶׁל
בְּדַבֵּר הִלְכָה וַיִּשְׁמַח בִּי חֲבִירִי וְלֹא אֹמֵר עַל טְהוֹר טָמֵא וְלֹא עַל
טָמֵא טְהוֹר וְלֹא עַל מִתֵּר אֶסוּר וְלֹא עַל אֶסוּר מִתֵּר וְלֹא יִכְשְׁלוּ חֲבִירִי
בְּדַבֵּר הִלְכָה וַאֲשַׁמַּח בָּהֶם:

והאר"י צוק"ל היה אומר אחר תפלה זו שני פסוקים אלו

כִּי יִי יִתֵּן חֲכָמָה מִפִּי דַעַת וְתְבוּנָה:

גַּל עֵינֵי וְאַבִּיטָה נִפְלְאוֹת מִתּוֹרָתְךָ:

קודם הלימוד

כתוב בספר תוצאות חיים כשפותח הספר ללמוד בו יאמר

הִנְנִי רוֹצֶה לְלַמֹּד כְּדֵי שִׁבְיָאֲנִי תִלְמוּד זֶה לִידי מַעֲשֶׂה וְלִידי מִדּוֹת
יִשְׁרָוֹת וְלִידי יְדִיעַת הַתּוֹרָה וְהִרְיִנִי עוֹשֶׂה לְשֵׁם יְחִיד קִדְשָׁא בְּרִיךְ
הוא וּשְׂכִינְתִּיהָ בְּדַחִילוֹ וּרְחִימוּ וְיֵהִי נֹעֵם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֶׂה
יְדִינוּ כּוֹנֵנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֶׂה יְדִינוּ כּוֹנֵנָהוּ:

משניות סדר קדשים

יש בו י"א מסכתות וזהו סדורן

א זבחים יד פרקים · ב מנחות יג פרקים · ג חולין
יב פרקים · ד בכורות ט פרקים · ה ערכין ט פרקים ·
ו תמורה ז פרקים · ז כריתות ו פרקים · ח מעילה ו פרקים ·
ט תמיד ז פרקים · י מדות ה פרקים · יא קנים ג פרקים ·
בין הכל צ"א פרקים:

ויש מסדרים קנים קודם מדות והכל עולה בקנה אחד

מסכת זבחים

יום יח

פרק א

כָּל הַזִּבְחִים שֶׁנִּזְבְּחוּ שְׁלֹא לְשֵׁמֶן כְּשָׂרִים אֶלָּא שְׁלֹא עָלוּ
לְבָעֵלִים לְשֵׁם חֻבָּהּ חוּץ מִן הַפֶּסַח וּמִן הַחֲטָאתָּ.
הַפֶּסַח בְּזִמְנוֹ וְהַחֲטָאתָּ בְּכָל זְמַן רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר אִף
הָאֲשָׁם הַפֶּסַח בְּזִמְנוֹ וְהַחֲטָאתָּ וְהָאֲשָׁם בְּכָל זְמַן אָמַר
רַבִּי אֱלִיעֶזֶר הַחֲטָאתָּ בָּאָה עַל חֲטָא וְהָאֲשָׁם בָּא עַל
חֲטָא מֵהַ חֲטָאתָּ פְסוּלָה שְׁלֹא לְשִׁמָּהּ אִף הָאֲשָׁם פְסוּל
שְׁלֹא לְשִׁמּוֹ:

ב יוֹסִי בֶן חוּנִי אוֹמֵר הַנִּשְׁחָטִים לְשֵׁם פֶּסַח וּלְשֵׁם חֲטָאתָּ
פְסוּלִין שֶׁמַּעוֹן אַחִי עֲזַרְיָה אוֹמֵר שֶׁחֲטָן לְשֵׁם גְבוּהָ מֵהֶם
כְּשָׂרִין לְשֵׁם נְמוּדָּ מֵהֶם פְסוּלִין בִּיצַד קָדְשֵׁי קָדָשִׁים
שֶׁשֶׁחֲטָן לְשֵׁם קָדָשִׁים קָלִים פְסוּלִין קָדָשִׁים קָלִים
שֶׁשֶׁחֲטָן לְשֵׁם קָדְשֵׁי קָדָשִׁים כְּשָׂרִין הַבְּכוֹר וְהַמַּעֲשִׂיר
שֶׁשֶׁחֲטָן לְשֵׁם שְׁלָמִים כְּשָׂרִין וּשְׁלָמִים שֶׁשֶׁחֲטָן לְשֵׁם
בְכוֹר וּלְשֵׁם מַעֲשִׂיר פְסוּלִין:

ג הַפֶּסַח שֶׁשֶׁחֲטוּ בַשְּׁחִירָתָּ בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר שְׁלֹא לְשִׁמּוֹ
רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ מְכַשִּׁיר כָּאֵלּוּ נִשְׁחַט בְּשִׁלְשָׁה עָשָׂר בֶּן בִּתְרִיא
פוֹסֵל כָּאֵלּוּ נִשְׁחַט בֵּין הָאַרְבָּעִים אָמַר שֶׁמַּעוֹן בֶּן עֲזַאי
מְקַבֵּל אֲנִי מִפִּי שִׁבְעִים וּשְׁנַיִם זִקְנִים בְּיוֹם שֶׁהוֹשִׁיבוּ

רבי אלעזר בן עזריה בישיבה שכל הזבחים הנאכלים
שנזבחו שלא לשמן בשרין. אלא שלא עלו לבטלים לשם
חובה. חוץ מן הפסח ומן החטאת. ולא הוסיף בן עזאי
אלא העולה. ולא הודו לו חכמים:

י הפסח והחטאת ששחטן שלא לשמן. קבל והלך וזרק
שלא לשמן. או לשמן ושלא לשמן. או שלא לשמן
ולשמן. פסולין. כיצד לשמן ושלא לשמן. לשם פסח
ולשם שלמים. שלא לשמן ולשמן. לשם שלמים ולשם
פסח. שהזבח נפסל בארבעה דברים. בשחיטה. ובקבול.
ובהלוף. ובזריקה. רבי שמעון מכשיר בהלוף. שהיה רבי
שמעון אומר אי אפשר שלא בשחיטה. ושלא בקבלה.
ושלא בזריקה. אבל אפשר שלא בהלוף. ששוחט בצד
המזבח וזרק. רבי אליעזר אומר המהלך במקום שהוא
צריך להלך המחשבה פוסלת. ובמקום שאינו צריך
להלך. אין המחשבה פוסלת:

פרק ב

כָּל הַזִּבְחִים שֶׁקִּבֵּל דָּמָן זָר־אוֹנָן טָבּוּל יוֹם־מַחֲסֵר בְּגָדִים־
 מַחֲסֵר כַּפּוּרִים־שֶׁלֹּא רָחַץ יָדָיו וְרַגְלָיו־עָרַל־טָמֵא־
 יוֹשֵׁב־עוֹמֵד עַל גִּבִּי כָלִים־עַל גִּבִּי בְּהֵמָה־עַל גִּבִּי חֲבֵרוֹ
 פָּסֵל־קִבֵּל בְּשִׂמְאֵל פָּסֵל־רַבִּי שִׁמְעוֹן מִכָּשִׁיר־נִשְׁפָּךְ עַל
 הָרֶצֶפָה וְאַסְפּוֹ פָּסוּל־נִתְּנוֹ עַל גִּבִּי הַכֶּבֶשׂ שֶׁלֹּא כָּנָגַד
 הִסּוֹד־נָתַן אֶת הַנִּתְּנִין לְמִטָּן לְמַעַלֹּן וְאֶת הַנִּתְּנִין לְמַעַלֹּן
 לְמִטָּן־אֶת הַנִּתְּנִים בַּפְּנִים בַּחוּץ וְאֶת הַנִּתְּנִים בַּחוּץ
 בַּפְּנִים־פָּסוּל וְאֵין בּוֹ כָּרֵת:

ב־ הַשּׁוֹחֵט אֶת הַזֶּבֶחַ לְזֶרוֹק דָּמוֹ בַּחוּץ־לְהִקְטִיר אֶת
 אֲמוּרָיו בַּחוּץ־אוֹ מִקְצַת אֲמוּרָיו בַּחוּץ־לְאַכּוֹל בְּשָׂרוֹ
 בַּחוּץ־אוֹ כִּזִּית מִבְּשָׂרוֹ בַּחוּץ־אוֹ לְאַכּוֹל כִּזִּית מֵעוֹר
 הָאֵלֶּיהָ בַּחוּץ־פָּסוּל וְאֵין בּוֹ כָּרֵת־לְזֶרוֹק דָּמוֹ לְמַחֵר־אוֹ
 מִקְצַת דָּמוֹ לְמַחֵר־לְהִקְטִיר אֲמוּרָיו לְמַחֵר־אוֹ מִקְצַת
 אֲמוּרָיו לְמַחֵר־לְאַכּוֹל בְּשָׂרוֹ לְמַחֵר־אוֹ כִּזִּית מִבְּשָׂרוֹ
 לְמַחֵר־אוֹ לְאַכּוֹל כִּזִּית מֵעוֹר הָאֵלֶּיהָ לְמַחֵר־פָּגוּל וְחִיָּבִין
 עָלָיו כָּרֵת:

ג־ זֶה הַכֹּל־כָּל הַשּׁוֹחֵט וְהַמִּקְבֵּל וְהַמְּהַלֵּךְ וְהַזּוֹרֵק־לְאַכּוֹל
 דָּבָר שֶׁדָּרְכוֹ לְאַכּוֹל־לְהִקְטִיר דָּבָר שֶׁדָּרְכוֹ לְהִקְטִיר־חוּץ
 לְמִקְוָמוֹ־פָּסוּל וְאֵין בּוֹ כָּרֵת־חוּץ לְזִמְנוֹ פָּגוּל וְחִיָּבִין עָלָיו
 כָּרֵת־וּבִלְבָד שִׁיקָרֵב הַמִּתִּיר כְּמַצּוֹתוֹ:

י כיצד קרב המתיר במצותו. שחט בשתיקה. קבל והלך וזרק חוץ לזמנו. או ששחט חוץ לזמנו. קבל והלך וזרק בשתיקה. או ששחט וקבל והלך וזרק חוץ לזמנו. זה הוא שקרב המתיר במצותו. כיצד לא קרב המתיר במצותו. שחט חוץ למקומו. קבל והלך וזרק חוץ לזמנו. או ששחט חוץ לזמנו. קבל והלך וזרק חוץ למקומו. או ששחט וקבל וזרק והלך חוץ למקומו. הפסח והחטאת ששחטן שלא לשמן. קבל והלך וזרק חוץ לזמנו. או ששחט חוץ לזמנו. קבל והלך וזרק שלא לשמן. או ששחט קבל והלך וזרק שלא לשמן. זה הוא קרב המתיר במצותו:

ה לאכול כזית בחוץ וכזית למחר. כזית למחר וכזית בחוץ. כחצי זית בחוץ וכחצי זית למחר. כחצי זית למחר וכחצי זית בחוץ פסול ואין בו כרת. אמר רבי יהודה זה הכלל אם מחשבת הזמן קדמה למחשבת המקום. פגול וחיבין עליו כרת. ואם מחשבת המקום קדמה למחשבת הזמן. פסול ואין בו כרת. וחכמים אומרים זה וזה פסול ואין בו כרת. לאכול כחצי זית ולהקטיר כחצי זית בשר. שאין אכילה והקטרה מצטרפין:

פרק ג

כָּל הַפְּסוּלִין שֶׁשֶּׁחֲטוּ שְׁחִיטָתָן בְּשֶׁרָהּ שֶׁהִשְׁחִיטָה
בְּשֶׁרָהּ בְּנָשִׁים וּבַעֲבָדִים וּבִטְמָאִים אֲפִילוּ בְּקֹדֶשׁ
קֹדָשִׁים וּבִלְבָד שֶׁלֹּא יִהְיוּ טְמָאִים נֹוגְעִים בַּבֶּשֶׂר לְפִיכָד
הֵם פּוֹסְלִים בְּמַחֲשָׁבָה וְכֵלֶן שֶׁקִּבְּלוּ אֶת הַדָּם חוּץ לְזִמְנוֹ
וְחוּץ לְמִקְוָמוֹ אִם יֵשׁ דָּם הַנֶּפֶשׁ יִחְזוֹר הַבֶּשֶׂר וְיִקְבֹּל:

^ב קִבֵּל הַבֶּשֶׂר וְנָתַן לַפְּסוּל יִחְזִיר לַבֶּשֶׂר קִבֵּל בִּימִינוֹ וְנָתַן
לְשִׁמְאֻלוֹ יִחְזִיר לִימִינוֹ קִבֵּל בְּכָלִי קֹדֶשׁ וְנָתַן בְּכָלִי חוּל.
יִחְזִיר לְכָלִי קֹדֶשׁ נִשְׁפָּךְ מִן הַכָּלִי עַל הָרֶצֶפָה וְאַסְפּוּ
בֶּשֶׂר נָתַנוּ עַל גִּבֵּי הַכֶּבֶשׂ שֶׁלֹּא כִּנְגַד הִיסוּד נָתַן אֶת
הַנֶּתֶנִּין לְמִטָּה לְמַעְלָה וְאֶת הַנֶּתֶנִּין לְמַעְלָה לְמִטָּה אֶת
הַנֶּתֶנִּין בַּפָּנִים בַּחוּץ וְאֶת הַנֶּתֶנִּין בַּחוּץ בַּפָּנִים אִם יֵשׁ
דָּם הַנֶּפֶשׁ יִחְזוֹר הַבֶּשֶׂר וְיִקְבֹּל:

^ג הַשּׁוֹחֵט אֶת הַזֶּבֶח לֶאֱכֹל דָּבָר שְׂאִין דָּרְכוּ לֶאֱכֹל
וּלְהַקְטִיר דָּבָר שְׂאִין דָּרְכוּ לְהַקְטִיר בֶּשֶׂר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר
פּוֹסֵל לֶאֱכֹל דָּבָר שֶׁדָּרְכוּ לֶאֱכֹל וּלְהַקְטִיר דָּבָר שֶׁדָּרְכוּ
לְהַקְטִיר פָּחוֹת מִכֹּזֶיֶת בֶּשֶׂר לֶאֱכֹל בַּחֲצִי זֵית וּלְהַקְטִיר
בַּחֲצִי זֵית בֶּשֶׂר שְׂאִין אֲכִילָה וְהַקְטָרָה מִצֵּטְרָפִין:

^ד הַשּׁוֹחֵט אֶת הַזֶּבֶח לֶאֱכֹל כֹּזֶיֶת מִן הָעוֹר מִן הָרֶטֶב מִן
הַקֶּפֶה מִן הָאֵלֶּל מִן הָעֲצָמוֹת מִן הַגִּידִים מִן הַטְּלָפִים
מִן הַקֶּרְנִים חוּץ לְזִמְנוֹ אוֹ חוּץ לְמִקְוָמוֹ בֶּשֶׂר וְאִין חֲבִיבִין
עֲלֵיהֶם מִשּׁוּם פְּגוּל וְנוֹתֵר וְטָמֵא:

ה' השוחט את המקדשין. לאכול שליל או שליא בחוץ.
לא פגל. המולק תורים בפנים. לאכול ביציהם בחוץ. לא
פגל. חלב המקדשין וביצי תורים. אין חייבין עליהן משום
פגול ונותר וטמא:

י' שחטו על מנת להניח את דמו ואת אמוריו למחר.
או להוציאן לחוץ. רבי יהודה פוסל. וחכמים מכשירין.
שחטו על מנת לתנו על גבי הכבש שלא כנגד
היסוד. לתן את הנתנין למטן למעלן. ואת הנתנין
למעלן למטן. ואת הנתנין בפנים בחוץ. ואת הנתנין
בחוץ בפנים. שיאכלוהו טמאים. שיקריבוהו טמאים.
שיאכלוהו ערלים. שיקריבוהו ערלים. לשבר עצמות
הפסח. ולאכול ממנו נא. לערב דמו בדם פסולין כשר.
שאין המחשבה פוסלת. אלא חוץ לזמנו וחוץ למקומו.
והפסח והחטאת שלא לשמן:

פרק ד

בית שמאי אומרים כל הנתנין על מזבח החיצון. שאם
נתנן מתנה אחת כפר. ובחטאת שתי מתנות. ובית
הלל אומרים אף חטאת שנתנה מתנה אחת כפר. לפיכך
אם נתן הראשונה כתקונה. ואת השנייה חוץ לזמנה כפר.
נתן את הראשונה חוץ לזמנה. ואת השנייה חוץ למקומה.
פגול וחיבין עליו כרת:

^ב כָּל הַנִּתְּנִין עַל מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי שֶׁאִם חָסַר אַחַת מִן
הַמִּתְּנוֹת לֹא כָפַר לְפִיכָד אִם נָתַן כָּלן כְּתֻקָּנוֹ וְאַחַת שֶׁלֹּא
כְּתֻקָּנָה פָּסוּל וְאִין בּוֹ כֶּרֶת:

^ג אֵלּוּ דְּבָרִים שֶׁאִין חִיבִין עָלֵיהֶם מִשּׁוּם פְּגוּל. הַקֶּמֶץ.
וְהַלְבוּנָה. וְהַקֶּטֶרֶת. וּמִנְחַת כֹּהֲנִים. וּמִנְחַת כַּהֵן מִשִּׁיחַ.
(וּמִנְחַת נִסְכִּים) וְהֶדֶם. וְהַנִּסְכִּים הַבָּאִים בְּפָנֶי עֶצְמָן. דְּבָרֵי
רַבִּי מֵאִיר. וְחֻכְמִים אוֹמְרִים אֵף הַבָּאִים עִם הַבְּהֵמָה. לֹזֵג
שֶׁמֶן שֶׁל מִצֹּרֶעַ. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר אִין חִיבִים עָלָיו מִשּׁוּם
פְּגוּל. וְרַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר חִיבִין עָלָיו מִשּׁוּם פְּגוּל. שְׂדֵם
הָאֵשׁ מִתִּירוֹ. וְכָל שֵׁישׁ לוֹ מִתִּירִים בֵּין לָאֵדָם בֵּין לַמִּזְבֵּחַ.
חִיבִין עָלָיו מִשּׁוּם פְּגוּל:

^ד הָעוֹלָה דְּמָה מִתִּיר אֶת בְּשָׂרָהּ לַמִּזְבֵּחַ. וְעוֹרָהּ לַכֹּהֲנִים.
עוֹלֹת הָעוֹף דְּמָה מִתִּיר אֶת בְּשָׂרָהּ לַמִּזְבֵּחַ. חֹטְאת הָעוֹף
דְּמָה מִתִּיר אֶת בְּשָׂרָהּ לַכֹּהֲנִים. פָּרִים הַנִּשְׂרָפִים וְשְׂעִירִים
הַנִּשְׂרָפִים דָּמָן מִתִּיר אֶת אֵימורֵיהֶן לִיקָרֵב. רַבִּי שְׁמַעוֹן
אוֹמֵר כָּל שֶׁאִינוֹ עַל מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן כְּשֶׁלָּמִים. אִין חִיבִין
עָלָיו מִשּׁוּם פְּגוּל:

^ה קֹדֶשִׁי עוֹבְדֵי אֱלִילִים. אִין חִיבִין עָלֵיהֶם מִשּׁוּם פְּגוּל.
נוֹתֵר וְטָמֵא. וְהַשּׁוֹחֲטֵן בַּחוּץ פֶּטוּר. דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר רַבִּי
יוֹסִי מְחִיב. דְּבָרִים שֶׁאִין חִיבִין עָלֵיהֶם מִשּׁוּם פְּגוּל. חִיבִים
עָלֵיהֶם מִשּׁוּם נוֹתֵר. מִשּׁוּם טָמֵא. חוּץ מִן הָדֵם. רַבִּי שְׁמַעוֹן

אומר בדבר שֶׁדָּרְכָן לְהֵאכֵל. אֲבָל כְּגוֹן הָעֵצִים וְהַלְבוֹנָה
וְהַקִּטְרֶת אֵין חִיבִין עָלֵיהֶן מִשּׁוּם טַמְאָה:

^י לְשֵׁם שֶׁשָּׂה דְבָרִים הַזֵּבַח נִזְבַּח. לְשֵׁם זִבְח. לְשֵׁם זֹבַח.
לְשֵׁם הַשֵּׁם. לְשֵׁם אִישִׁים. לְשֵׁם רֵיחַ. לְשֵׁם נִיחֹחַ. וְהַחֲטָאֵת
וְהָאֶשֶׁם לְשֵׁם חֲטָא. אָמַר רַבִּי יוֹסִי אֵף מִי שֶׁלֹּא הָיָה בְּלִבּוֹ
לְשֵׁם אֶחָד מִכָּל אֵלֹו כְּשֶׁר. שֶׁהוּא תִּנְאִי בֵּית דִּין. שְׂאִין
הַמַּחֲשֶׁבֶה הוֹלֵכֶת אֵלָּא אַחֵר הָעוֹבֵד:

פרק ה

אֵיזָהוּ מְקוֹמָן שֶׁל זִבְחִים. קִדְּשֵׁי קִדְּשִׁים שְׁחִיטָתָן בַּצֶּפֶן.
פֶּר וְשֹׁעִיר שֶׁל יוֹם הַכִּפּוּרִים. שְׁחִיטָתָן בַּצֶּפֶן.
וְקָבֹל דָּמָן בְּכָלִי שָׂרֵת בַּצֶּפֶן. וְדָמָן טָעוֹן הִזְיָה עַל בֵּין
הַבָּדִים. וְעַל הַפְּרֻכָּת. וְעַל מִזְבַּח הַזֹּהֵב. מִתְּנָה אַחַת מֵהֶן
מִעֲפֻכַת. שִׁירֵי הַדָּם הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד מַעֲרְבֵי שֶׁל מִזְבַּח
הַחִיצוֹן. אִם לֹא נָתַן לֹא עֵכָב:

^ב פָּרִים הַנִּשְׂרָפִים וְשֹׁעִירִים הַנִּשְׂרָפִים שְׁחִיטָתָן בַּצֶּפֶן.
וְקָבֹל דָּמָן בְּכָלִי שָׂרֵת בַּצֶּפֶן. וְדָמָן טָעוֹן הִזְיָה עַל הַפְּרֻכָּת.
וְעַל מִזְבַּח הַזֹּהֵב. מִתְּנָה אַחַת מֵהֶן מִעֲפֻכַת. שִׁירֵי הַדָּם
הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד מַעֲרְבֵי שֶׁל מִזְבַּח הַחִיצוֹן. אִם לֹא נָתַן
לֹא עֵכָב. אֵלֹו וְאֵלֹו נִשְׂרָפִין בְּבֵית הַדָּשָׁן:

^ג חֲטָאוֹת הַעֲבוּר וְהִתְחִיד. אֵלֹו הֵן חֲטָאוֹת הַעֲבוּר. שְׁעִירֵי
רִאשֵׁי חֲדָשִׁים. וְשֶׁל מוֹעֲדוֹת. שְׁחִיטָתָן בַּצֶּפֶן. וְקָבֹל

דָּמֶן בְּכָלִי שֶׁרַת בַּצָּפוֹן. וְדָמֶן טָעוֹן אַרְבַּע מִתְּנוֹת עַל
אַרְבַּע קָרְנוֹת. בֵּיצֵד עָלָה בִּכְבֹּשׁ וּפְנָה לְסוּבָב. וּבֹא לוֹ
לְקַרֵּן דְּרוֹמִית מִזְרָחִית. מִזְרָחִית צְפוֹנִית. צְפוֹנִית מְעַרְבִית.
מְעַרְבִית דְּרוֹמִית. שִׁירֵי הַדָּם הֵיָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד דְּרוֹמִית.
וְנֹאכְלִין לַפָּנִים מִן הַקֶּלְעִים. לְזִכְרֵי כְהוֹנָה. בְּכָל מֵאֵכֶל.
לְיוֹם וּלְיֵלָה עַד חֲצוֹת:

ד' הָעוֹלָה קֹדֶשׁ קִדְשִׁים. שְׁחִיטָתָהּ בַּצָּפוֹן. וְקָבֹל דָּמָה
בְּכָלִי שֶׁרַת בַּצָּפוֹן. וְדָמָה טָעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע.
וּטְעוֹנָה הַפֶּשֶׁט וְנִתְּוַח. וְכָלִיל לְאִשִּׁים:

ה' זִבְחֵי שְׁלָמִי צָבוֹר וְאַשְׁמוֹת. אֵלּוּ הֵן אֲשָׁמוֹת. אֲשֶׁם
גִּזְלוֹת. אֲשֶׁם מְעִילוֹת. אֲשֶׁם שִׁפְחָה חֲרוּפָה. אֲשֶׁם נָזִיר.
אֲשֶׁם מְצוֹרֵעַ. אֲשֶׁם תָּלוּי. שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן. וְקָבֹל דָּמֶן
בְּכָלִי שֶׁרַת בַּצָּפוֹן. וְדָמֶן טָעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע.
וְנֹאכְלִין לַפָּנִים מִן הַקֶּלְעִים. לְזִכְרֵי כְהוֹנָה. בְּכָל מֵאֵכֶל.
לְיוֹם וּלְיֵלָה עַד חֲצוֹת:

ו' הַתּוֹדָה וְאֵיל נָזִיר קִדְשִׁים קָלִים. שְׁחִיטָתָן בְּכָל מְקוֹם
בְּעֶזְרָה. וְדָמֶן טָעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע. וְנֹאכְלִין בְּכָל
הָעִיר. לְכָל אָדָם. בְּכָל מֵאֵכֶל. לְיוֹם וּלְיֵלָה עַד חֲצוֹת.
הַמּוֹרֵם מֵהֶם כִּיּוֹצֵא בָהֶם. אֵלֶּא שֶׁהַמּוֹרֵם נֹאכֵל לַכֹּהֲנִים.
לְנָשִׁיהֶם וּלְבָנֵיהֶם וּלְעִבְדֵיהֶם:

ז' שְׁלָמִים קִדְשִׁים קָלִים. שְׁחִיטָתָן בְּכָל מְקוֹם בְּעֶזְרָה.
וְדָמֶן טָעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע. וְנֹאכְלִין בְּכָל הָעִיר.

לְכֹל אָדָם בְּכָל מֵאֵכָל לִשְׁנֵי יָמִים וְלַיְלָה אֶחָד הַמִּזְבֵּחַ
מֵהֶם בְּיוֹצֵא בָהֶם אֵלֶּא שֶׁהַמִּזְבֵּחַ נֶאֱכָל לַכֹּהֲנִים לְנִשְׂיָהֶם
וְלַבְּנֵיהֶם וְלַעֲבָדֵיהֶם:

הַבְּכוֹר וְהַמַּעֲשֵׂר וְהַפֶּסַח קָדָשִׁים קָלִים שְׁחִיטָתָן בְּכָל
מָקוֹם בַּעֲזָרָה וְדָמָן טָעוֹן מִתְּנָה אַחַת וּבִלְבָד שִׁיתָן כְּנֶגֶד
הַיִּסּוֹד שְׁנֵה בְּאֵכִילָתָן הַבְּכוֹר נֶאֱכָל לַכֹּהֲנִים וְהַמַּעֲשֵׂר
לְכֹל אָדָם וְנֶאֱכָלִין בְּכָל הָעִיר בְּכָל מֵאֵכָל לִשְׁנֵי יָמִים
וְלַיְלָה אֶחָד הַפֶּסַח אֵינוֹ נֶאֱכָל אֵלֶּא בַּיְלָה וְאֵינוֹ נֶאֱכָל
אֵלֶּא עַד חֲצוֹת וְאֵינוֹ נֶאֱכָל אֵלֶּא לְמִנּוּיָו וְאֵינוֹ נֶאֱכָל אֵלֶּא
צֹלִי:

פרק ו

קָדָשִׁי קָדָשִׁים שֶׁשְׁחָטָן בְּרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר
כָּאֵלוֹ נִשְׁחָטוּ בְּצִפּוֹן רַבִּי יוֹסִי בֵּר יְהוּדָה אוֹמֵר
מִחֲצֵי הַמִּזְבֵּחַ וְלִצִּפּוֹן כְּצִפּוֹן מִחֲצֵי הַמִּזְבֵּחַ וְלִדְרוֹם
כְּדְרוֹם הַמִּנְחוֹת הֵיוּ נִקְמָצוֹת בְּכָל מָקוֹם בַּעֲזָרָה וְנֶאֱכָלִין
לַכֹּהֲנִים מִן הַקִּלְעִים לְזִכְרֵי כְהוֹנָה בְּכָל מֵאֵכָל לַיּוֹם וְלַיְלָה
עַד חֲצוֹת:

חֲטָאת הָעוֹף הֵיטָה נַעֲשִׂית עַל קֶרֶן דְּרוֹמִית מִעֶרְבִית
בְּכָל מָקוֹם הֵיטָה כְּשֶׁרָה אֵלֶּא שֶׁזָּה הִיא מְקוֹמָה שְׁלֹשָׁה
דְּבָרִים הֵיטָה אוֹתָהּ הַקֶּרֶן מִשְׁמֶשֶׁת מְלֻמָּטָן וְשְׁלֹשָׁה
מְלֻמָּעֵלָן מְלֻמָּטָן חֲטָאת הָעוֹף וְהַגָּשׁוֹת וְשִׁירֵי הַדָּם:

מִלְמַעַלָן נִסּוּד הַמִּים וְהַיֵּין וְעוֹלֹת הָעוֹף כְּשֶׁהִיא רַבָּה
בַּמִּזְבֵּחַ:

א כָּל הָעוֹלִין לַמִּזְבֵּחַ עוֹלִין דֶּרֶךְ יָמִין וּמִקִּיפִין וְיִזְרְדִין דֶּרֶךְ
שְׂמָאל־חוּץ מִן הָעוֹלָה לְשִׁלְשָׁה דְּבָרִים אֵלּוּ שֶׁהֵיוּ עוֹלִים
וְחוֹזְרִים לָעֶקֶב:

ד חֲטָאת הָעוֹף בִּיצֵד הָיְתָה נַעֲשִׂיתִי הָיָה מוֹלֵק אֶת רֹאשָׁהּ
מִמּוֹל עֶרְפָּה וְאֵינוֹ מִבְּדִיל וּמִזָּה מִדָּמָה עַל קִיר הַמִּזְבֵּחַ
שִׁירֵי הַדָּם הָיָה מִתְמַצֶּה עַל הַיִּסּוּד אֵין לַמִּזְבֵּחַ אֵלָּא דָּמָה
וְכֹלָה לִכְהֻנִּים:

ה עוֹלֹת הָעוֹף בִּיצֵד הָיְתָה נַעֲשִׂיתִי עָלָה בִּכְבֹּשׁ וּפָנָה
לְסוּבָב בָּא לוֹ לְקַרֵּן דְּרוֹמִית מִזְרָחִית הָיָה מוֹלֵק אֶת
רֹאשָׁהּ מִמּוֹל עֶרְפָּה וּמִבְּדִיל וּמִמַּצָּה אֶת דָּמָה עַל קִיר
הַמִּזְבֵּחַ נָטַל אֶת הָרֹאשׁ וְהִקִּיף בֵּית מְלִיקְתּוֹ לַמִּזְבֵּחַ
וּסְפָּגוֹ בַּמֶּלַח וְזָרְקוֹ עַל גְּבֵי הָאִישִׁים בָּא לוֹ לַגּוֹף וְהִסִּיר
אֶת הַמֶּרְאָה וְאֶת הַנוֹצָה וְאֶת בְּנֵי מַעֲיִם הַיּוֹצְאִים עִמָּה
וְהִשְׁלִיכֵן לְבֵית הַדִּשָּׁן שֶׁסֶּע וְלֹא הִבְדִּיל וְאִם הִבְדִּיל כְּשֶׁר־
וּסְפָּגוֹ בַּמֶּלַח וְזָרְקוֹ עַל גְּבֵי הָאִישִׁים:

ו לֹא הִסִּיר לֹא אֶת הַמֶּרְאָה וְלֹא אֶת הַנוֹצָה וְלֹא אֶת
בְּנֵי מַעֲיִם הַיּוֹצְאִים עִמָּה וְלֹא סְפָּגוֹ בַּמֶּלַח כָּל שְׁשָׁנָה
בָּהּ מֵאַחֵר שֶׁמַּצָּה אֶת דָּמָה כְּשֶׁר־הִבְדִּיל בְּחֲטָאת וְלֹא
הִבְדִּיל בְּעוֹלָה פָּסֹל מַצָּה דָם הָרֹאשׁ וְלֹא מַצָּה דָם הַגּוֹף
פְּסוּלָה מַצָּה דָם הַגּוֹף וְלֹא מַצָּה דָם הָרֹאשׁ כְּשֶׁר־:

חטאת העוף שְׁמֶלֶקָה שְׁלֹא לְשִׁמָּהּ מִצָּה דָּמָה שְׁלֹא
 לְשִׁמָּהּ אוֹ לְשִׁמָּה וְשְׁלֹא לְשִׁמָּה אוֹ שְׁלֹא לְשִׁמָּה וְלְשִׁמָּה
 פְּסוּלָה עוֹלֹת הָעוֹף בְּשָׂרָהּ וּבִלְבָד שְׁלֹא עָלְתָה לְבָעָלִים
 אֶחָד חטאת העוף וְאַחַד עוֹלֹת הָעוֹף שְׁמֶלֶקָן וְשִׁמְצָה
 דָּמָן לֶאֱכֹל דָּבָר שֶׁדָּרְכוּ לֶאֱכֹל לְהַקְטִיר דָּבָר שֶׁדָּרְכוּ
 לְהַקְטִיר חוּץ לְמִקְוָמוֹ פָּסוּל וְאִין בּוֹ כֶּרֶת חוּץ לְזִמְנוֹ
 פְּגוּל וְחֵיבִין עָלָיו כֶּרֶת וּבִלְבָד שֶׁיִּקְרַב הַמִּתֵּיר בְּמִצְוֹתָיו
 בִּיצֵד קָרַב הַמִּתֵּיר בְּמִצְוֹתָיו מֶלֶק בְּשִׁתִּיקָהּ וּמִצָּה הֵדֶם
 חוּץ לְזִמְנוֹ אוֹ שְׁמֶלֶק חוּץ לְזִמְנוֹ וּמִצָּה הֵדֶם בְּשִׁתִּיקָהּ
 אוֹ שְׁמֶלֶק וּמִצָּה הֵדֶם חוּץ לְזִמְנוֹ זֶה הוּא שֶׁקָּרַב הַמִּתֵּיר
 בְּמִצְוֹתָיו בִּיצֵד לֹא קָרַב הַמִּתֵּיר בְּמִצְוֹתָיו מֶלֶק חוּץ
 לְמִקְוָמוֹ וּמִצָּה הֵדֶם חוּץ לְזִמְנוֹ אוֹ שְׁמֶלֶק חוּץ לְזִמְנוֹ
 וּמִצָּה הֵדֶם חוּץ לְמִקְוָמוֹ (אוֹ שְׁמֶלֶק וּמִצָּה אֶת הֵדֶם חוּץ
 לְמִקְוָמוֹ) חטאת העוף שְׁמֶלֶקָה שְׁלֹא לְשִׁמָּהּ וּמִצָּה דָּמָה
 חוּץ לְזִמְנָהּ אוֹ שְׁמֶלֶקָה חוּץ לְזִמְנָהּ וּמִצָּה דָּמָה שְׁלֹא
 לְשִׁמָּהּ אוֹ שְׁמֶלֶקָה וּמִצָּה דָּמָה שְׁלֹא לְשִׁמָּהּ זֶה הוּא
 שְׁלֹא קָרַב הַמִּתֵּיר בְּמִצְוֹתָיו לֶאֱכֹל בְּזִית בַּחוּץ וּבְזִית
 לְמַחֵר בְּזִית לְמַחֵר וּבְזִית בַּחוּץ בְּחֻצֵּי זֵית בַּחוּץ וּכְחֻצֵּי
 זֵית לְמַחֵר בְּחֻצֵּי זֵית לְמַחֵר וּכְחֻצֵּי זֵית בַּחוּץ פָּסוּל וְאִין
 בּוֹ כֶּרֶת אָמַר רַבִּי יְהוּדָה זֶה הַכֶּלֶל אִם מִחֻשְׁבֶּת הַזִּמָּן
 קִדְּמָה לְמִחֻשְׁבֶּת הַמָּקוֹם פְּגוּל וְחֵיבִין עָלָיו כֶּרֶת וְאִם
 מִחֻשְׁבֶּת הַמָּקוֹם קִדְּמָה לְמִחֻשְׁבֶּת הַזִּמָּן פָּסוּל וְאִין בּוֹ
 כֶּרֶת וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים זֶה וְזֶה פָּסוּל וְאִין בּוֹ כֶּרֶת לֶאֱכֹל

בַּחֲצִי זֵית וְלֹהֶקְטִיר בַּחֲצִי זֵית בָּשָׂר־שֵׂאִין אֲכִילָה וְהִקְטָרָה
מִצֵּטְרָפִין:

פרק ז

חֲטָאֹת הָעוֹף שֶׁנֶּעְשְׂאָה לְמִטָּהּ בְּמַעֲשֵׂה חֲטָאֹת לְשֵׁם
חֲטָאֹת בְּשָׂרָהּ בְּמַעֲשֵׂה חֲטָאֹת לְשֵׁם עוֹלָה
בְּמַעֲשֵׂה עוֹלָה לְשֵׁם חֲטָאֹת בְּמַעֲשֵׂה עוֹלָה לְשֵׁם עוֹלָה
פְּסוּלָה נֶעְשְׂאָה לְמַעֲלָה בְּמַעֲשֵׂה כָלֶם פְּסוּלָה:

ב עוֹלֹת הָעוֹף שֶׁנֶּעְשְׂאָה לְמַעֲלָן בְּמַעֲשֵׂה עוֹלָה לְשֵׁם עוֹלָה
בְּשָׂרָהּ בְּמַעֲשֵׂה עוֹלָה לְשֵׁם חֲטָאֹת בְּשָׂרָהּ וּבְלֶבֶד שְׂלֵא
עָלְתָה לְבָעָלִים בְּמַעֲשֵׂה חֲטָאֹת לְשֵׁם עוֹלָה בְּמַעֲשֵׂה
חֲטָאֹת לְשֵׁם חֲטָאֹת פְּסוּלָה נֶעְשְׂאָה לְמִטָּן בְּמַעֲשֵׂה כָלֶן
פְּסוּלָה:

ג וְכָלֶן אֵינָן מְטַמְּאוֹת בְּבֵית הַבְּלִיעָה וּמוֹעֲלִין בָּהֶן חוּץ
מִחֲטָאֹת הָעוֹף שֶׁנֶּעְשְׂאָה לְמִטָּן בְּמַעֲשֵׂה חֲטָאֹת לְשֵׁם
חֲטָאֹת:

ד עוֹלֹת הָעוֹף שֶׁנֶּעְשְׂאָה לְמִטָּן בְּמַעֲשֵׂה חֲטָאֹת לְשֵׁם
חֲטָאֹת רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר מוֹעֲלִין בָּהּ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר
אֵין מוֹעֲלִין בָּהּ אִמֵּר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר מָה אִם חֲטָאֹת שֵׂאִין
מוֹעֲלִין בָּהּ לְשִׁמָּה בְּשִׁשְׁנָה אֶת שְׁמָהּ מוֹעֲלִין בָּהּ עוֹלָה
שְׁמוֹעֲלִין בָּהּ לְשִׁמָּה בְּשִׁשְׁנָה אֶת שְׁמָהּ אֵינוֹ דִּין שְׁיִמְעֵלוּ
בָּהּ אִמֵּר לוֹ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ לֹא אִם אִמְרַת בַּחֲטָאֹת שִׁשְׁנָה

אֶת שְׁמָה לְשֵׁם עֹלָה. שֶׁכֵּן שָׁנָה (אֶת) שְׁמָה לְדָבָר שִׁישׁ
 בּוֹ מְעִילָה. תֹּאמַר בְּעֹלָה שֶׁשָּׁנָה אֶת שְׁמָה לְשֵׁם חֲטָאת.
 שֶׁכֵּן שָׁנָה אֶת שְׁמָה לְדָבָר שֶׁאֵין בּוֹ מְעִילָה. אָמַר לוֹ רַבִּי
 אֱלִיעֶזֶר וְהָרִי קִדְּשִׁי קִדְּשִׁים שֶׁשִּׁחֲטוּן בְּדָרוֹם וְשִׁחֲטוּן לְשֵׁם
 קִדְּשִׁים קָלִים יוֹכִיחוּ. שֶׁכֵּן שָׁנָה אֶת שְׁמֹן לְדָבָר שֶׁאֵין בּוֹ
 מְעִילָה. וּמוֹעֲלִין בָּהֶן. אֵף אַתָּה אַל תִּתְּמָה עַל הָעֹלָה.
 שֶׁאֵף עַל פִּי שֶׁשָּׁנָה אֶת שְׁמָה. לְדָבָר שֶׁאֵין בּוֹ מְעִילָה
 שֶׁיִּמְעְלוּ בָּהּ. אָמַר לוֹ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ לֹא. אִם אִמְרַתָּ בְּקִדְּשִׁי
 קִדְּשִׁים שֶׁשִּׁחֲטוּן בְּדָרוֹם וְשִׁחֲטוּן לְשֵׁם קִדְּשִׁים קָלִים. שֶׁכֵּן
 שָׁנָה אֶת שְׁמֹן לְדָבָר שִׁישׁ בּוֹ אֶסּוּר וְהִתֵּר. תֹּאמַר בְּעֹלָה.
 שֶׁשָּׁנָה אֶת שְׁמָה בְּדָבָר שֶׁכָּלוּ הֵתֵר:

ה' מֶלֶךְ בְּשִׁמְאֵל אוֹ בְּלִילָה. שֶׁחֹט חוֹלִין בְּפָנִים וְקִדְּשִׁים
 בַּחוּץ אֵינָן מְטַמְּאִין בְּבֵית הַבְּלִיעָה. מֶלֶךְ בְּסָפִין. מֶלֶךְ
 חוֹלִין בְּפָנִים וְקִדְּשִׁים בַּחוּץ. תּוֹרִים שְׁלֹא הִגִּיעַ זְמַנָּן. וּבְגִי
 יוֹנָה שֶׁעָבַר זְמַנָּן. שִׁיבֵשׁ גִּפָּה. וְשִׁנְסָמִית עֵינָה. וְשִׁנְקָטָעָה
 רִגְלָה. מְטַמְּאָה בְּבֵית הַבְּלִיעָה. זֶה הַכֹּל כָּל שֶׁהִיא פְּסוּלָה
 בְּקִדְּשׁ. אֵינָה מְטַמְּאָה בְּבֵית הַבְּלִיעָה. לֹא הִיא פְּסוּלָה
 בְּקִדְּשׁ. מְטַמְּאָה בְּבֵית הַבְּלִיעָה. וְכָל הַפְּסוּלִים שֶׁמִּלְקוֹ.
 מְלִיקְתָּן פְּסוּלָה. וְאֵינָן מְטַמְּאוֹת בְּבֵית הַבְּלִיעָה:

י מֶלֶךְ וְנִמְצָא טְרֵפָה. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר אֵינָה מְטַמְּאָה
 בְּבֵית הַבְּלִיעָה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר מְטַמְּאָה בְּבֵית
 הַבְּלִיעָה. אָמַר רַבִּי מֵאִיר מָה אִם נִבְלַת בְּהֵמָה
 שֶׁהִיא מְטַמְּאָה בְּמַגֵּעַ וּבְמִשָּׁא. שְׁחִיטָתָה מְטַהֶרֶת

את טרפתה מטמאתה. נבלת העוף שאינה מטמאה במגע ובמשא. אינו דין שתהא שחיטתה מטהרת את טרפתה מטמאתה. מה מצינו בשחיטתה שהיא מכשרתה באכילה. ומטהרת את טרפתה מטמאתה. אף מליקתה שהיא מכשרתה באכילה. תטהר את טרפתה מטמאתה. רבי יוסי אומר דיה בנבלת בהמה. שחיטתה מטהרה. אבל לא מליקתה:

פרק ח

כל הזבחים שנתערבו בחטאות המתות או בשור הנסקל. (אפילו אחד ברבוא.) ימותו כלם. נתערבו בשור שנתעבדה בו עבירה. או שהמית את האדם. על פי עד אחד. או על פי הבעלים. ברובע ובנרבע ובמקצה ובנעבד ובאתנן ובמחיר ובכלאים ובטריפה וביוצא דפן. ירעו עד שישתאבו. וימכרו ויביא בדמי היפה שבהן מאותו המין. נתערב בחולין תמימים. ימכרו החולין לצרכי אותו המין:

^ב קדשים בקדשים מין במינו. זה יקרב לשם מי שהוא. וזה יקרב לשם מי שהוא. קדשים בקדשים מין בשאינו מינו. ירעו עד שישתאבו וימכרו ויביא בדמי היפה שבהן ממין זה. ובדמי היפה שבהן ממין זה. ויפסיד המותר מביתו. נתערבו בבכור ובמעשר. ירעו עד שישתאבו.

וַיֹּאכְלוּ בַּבֶּכֹר וּכְמַעֲשֵׂר. הַכֹּל יִכּוּלִין לְהִתְעַרֵּב. חוּץ מִן
הַחֲטָאִת וְהָאֲשָׁם:

ג אֲשָׁם שְׁנַתְעַרְב בְּשִׁלְמִים. (יִרְעוּ עַד שִׁסְתָּאבוּ.) רַבִּי
שְׁמַעוֹן אוֹמֵר שְׁנֵיהֶם יִשְׁחָטוּ בַּצִּפּוֹן. וַיֹּאכְלוּ בַּחֲמֹר
שְׁבָהֶן. אָמְרוּ לוֹ אֵין מְבִיאִים קֳדָשִׁים לְבֵית הַפֶּסוּל.
נִתְעַרְבוּ חֲתִיכוֹת בַּחֲתִיכוֹת. קֳדָשִׁי קֳדָשִׁים בְּקֳדָשִׁים
קָלִים. הַנֶּאֱכָלִין לְיוֹם אֶחָד בְּנֶאֱכָלִים לְשְׁנֵי יָמִים. יֹאכְלוּ
בַּחֲמֹר שְׁבָהֶן:

ד אֲבָרֵי חֲטָאִת שְׁנַתְעַרְבוּ בְּאֲבָרֵי עוֹלָה. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר
יִתֵּן לְמַעַלְן. וְרוֹאֶה אֲנִי אֶת בֶּשֶׂר הַחֲטָאִת מְלַמְעָלֵן. כָּאֵלוֹ
הוּא עֵצִים. וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים תַּעֲבֹר צוּרְתָן. וַיֵּצֵא לְבֵית
הַשְּׂרָפָה:

ה אֲבָרִין בְּאֲבָרֵי בְעָלִי מוֹמִין. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר. אִם קָרַב
רֹאשׁ אֶחָד מֵהֶן. יִקָּרְבוּ כָּל הָרֹאשִׁין. כָּרְעוּ שֶׁל אֶחָד מֵהֶן.
יִקָּרְבוּ כָּל הַכָּרְעִים. וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים אֲפִילוֹ קָרְבוּ כָּלֵם.
חוּץ מֵאֶחָד מֵהֶן. יֵצֵא לְבֵית הַשְּׂרִיפָה:

ו דָּם שְׁנַתְעַרְב בְּמִים. אִם יֵשׁ בּוֹ מֵרָאֶה דָּם כְּשֶׁר. נִתְעַרַּב
בֵּינָן. רוֹאִין אוֹתוֹ כָּאֵלוֹ הוּא מִים. נִתְעַרַּב בְּדָם בְּהֶמָּה אוֹ
בְּדָם חִיָּה רוֹאִין אוֹתוֹ כָּאֵלוֹ הוּא מִים. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר
אֵין דָּם מְבַטֵּל דָּם:

י' נִתְעַרְב בָּדָם פְּסוּלִין. יִשְׁפֹּךְ לְאַמָּה. בָּדָם תִּמְצִית יִשְׁפֹּךְ
לְאַמָּה. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר מְכַשִּׁיר. אִם לֹא נִמְלָךְ וְנָתַן כָּשֶׁר:

ח' דָּם תְּמִימִים בָּדָם בְּעָלֵי מוּמִין. יִשְׁפֹּךְ לְאַמָּה. כּוֹס
בְּכוֹסוֹת. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר קָרַב כּוֹס אֶחָד. יִקְרְבוּ כָּל
הַכּוֹסוֹת. וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים אֲפִילוּ קָרְבוּ כָּלֶם חוּץ מֵאֶחָד
מֵהֶן. יִשְׁפֹּךְ לְאַמָּה:

ט' הַנִּתְנֵן לְמִטָּה שֶׁנִּתְעַרְבוּ בְּנִתְנֵן לְמִעֵלָּה. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר
אוֹמֵר יִתֵּן לְמִעֵלָּה. וְרוֹאֶה אֲנִי אֶת הַתַּחֲתוֹנִים לְמִעֵלָּה.
כְּאִלוּ הֵן מִים. וַיִּחְזֹר וַיִּתֵּן לְמִטָּה. וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים יִשְׁכְּבוּ
לְאַמָּה. וְאִם לֹא נִמְלָךְ וְנָתַן כָּשֶׁר:

י' הַנִּתְנֵן מִתְּנָה אֶחָת שֶׁנִּתְעַרְבוּ בְּנִתְנֵן מִתְּנָה אֶחָת. יִנָּתְנוּ
מִתְּנָה אֶחָת. מִתֵּן אַרְבַּע בְּמִתֵּן אַרְבַּע. יִנָּתְנוּ מִתֵּן אַרְבַּע.
מִתֵּן אַרְבַּע בְּמִתְּנָה אֶחָת. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר יִנָּתְנוּ בְּמִתֵּן
אַרְבַּע. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר יִנָּתְנוּ בְּמִתְּנָה אֶחָת. אָמַר לוֹ
רַבִּי אֱלִיעֶזֶר וְהָרִי הוּא עוֹבֵר עַל בֵּל תִּגְרַע. אָמַר לוֹ רַבִּי
יְהוֹשֻׁעַ וְהָרִי הוּא עוֹבֵר עַל בֵּל תּוֹסִיף. אָמַר לוֹ רַבִּי אֱלִיעֶזֶר
לֹא נֶאֱמַר בֵּל תּוֹסִיף. אֲלֹא כִּשְׁהוּא בְּעַצְמוֹ. אָמַר לוֹ רַבִּי
יְהוֹשֻׁעַ לֹא נֶאֱמַר בֵּל תִּגְרַע. אֲלֹא כִּשְׁהוּא בְּעַצְמוֹ. וְעוֹד
אָמַר לוֹ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ כִּשְׁנִיתָ עֲבַרְתָּ עַל בֵּל תּוֹסִיף. וְעִשִּׂיתָ
מַעֲשֵׂה בִידָךְ. וְכִשְׁלֹא נָתַתָּ עֲבַרְתָּ עַל בֵּל תִּגְרַע. וְלֹא
עִשִּׂיתָ מַעֲשֵׂה בִידָךְ:

א" הַנִּתְּנִים בַּפָּנִים שֶׁנִּתְּעָרְבוּ בַּנִּתְּנִין בַּחוּץ יִשְׁפְּכוּ לָאֲמָהּ.
 נָתַן בַּחוּץ וַחֲזָר וְנָתַן בַּפָּנִים כָּשֶׁר בַּפָּנִים וַחֲזָר וְנָתַן בַּחוּץ
 רַבִּי עֲקִיבָא פּוֹסֵל וַחֲכָמִים מְכַשִּׁירִין שֶׁהִיָּה רַבִּי עֲקִיבָא
 אוֹמֵר כָּל הַדָּמִים שֶׁנִּכְנְסוּ לְכַפֵּר בַּהִיכָל פְּסוּלִין וַחֲכָמִים
 אוֹמְרִים חֲטָאת בְּלִבָּד רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר אֵף הָאֲשָׁם
 שֶׁנֶּאֱמַר בַּחֲטָאת וְכֹאשָׁם:

ב" חֲטָאת שֶׁקִּבֵּל דָּמָה בְּשָׁנִי כּוֹסוֹת יֵצֵא אֶחָד מֵהֶן לַחוּץ.
 הַפָּנִימִי כָּשֶׁר נִכְנָס אֶחָד מֵהֶן לַפָּנִים רַבִּי יוֹסִי הַגִּלְלִי
 מְכַשִּׁיר בַּחֲצוֹן וַחֲכָמִים פּוֹסְלִין אָמַר רַבִּי יוֹסִי הַגִּלְלִי
 מָה אִם בַּמָּקוֹם שֶׁהִמְחִשְׁבָּה פּוֹסֵלֶת בַּחוּץ לֹא עָשָׂה אֶת
 הַמְּשׁוֹאֵר כִּיּוֹצֵא מָקוֹם שֶׁאֵין הִמְחִשְׁבָּה פּוֹסֵלֶת בַּפָּנִים.
 אֵינוֹ דִּין שֶׁלֹּא נַעֲשֶׂה אֶת הַמְּשׁוֹאֵר כִּנְכָּנס נִכְנָס לְכַפֵּר
 אֵף עַל פִּי שֶׁלֹּא כַּפֵּר פָּסֵל דְּבָרֵי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר רַבִּי שִׁמְעוֹן
 אוֹמֵר עַד שֶׁיִּכַּפֵּר רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אִם הִכְנִיס שׁוֹגֵג כָּשֶׁר
 כָּל הַדָּמִים הַפְּסוּלִין שֶׁנִּתְּנוּ עַל גִּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ לֹא הִרְצָה
 הַצִּיץ אֲלָא עַל הַטֵּמֵא שֶׁהַצִּיץ מִרְצָה עַל הַטֵּמֵא וְאֵינוֹ
 מִרְצָה עַל הַיּוֹצֵא:

פרק ט

הַמְזִבֵּחַ מְקַדֵּשׁ אֶת הָרָאוֹי לוֹ. רַבִּי יְהוֹשֻעַ אֹמֵר כָּל
הָרָאוֹי לְאֲשִׁים אִם עָלָה לֹא יֵרֵד. שֶׁנֶּאֱמַר הִיא
הָעוֹלָה עַל מוֹקְדָה עַל הַמְזִבֵּחַ. מָה עוֹלָה שֶׁהִיא רְאוּיָה
לְאֲשִׁים. אִם עָלְתָה לֹא תֵרֵד. אֵף כָּל דָּבָר שֶׁהוּא רְאוּיָה
לְאֲשִׁים אִם עָלָה לֹא יֵרֵד. רַבֵּן גַּמְלִיאֵל אֹמֵר כָּל הָרָאוֹי
לְמִזְבֵּחַ. אִם עָלָה לֹא יֵרֵד. שֶׁנֶּאֱמַר הִיא הָעוֹלָה עַל מוֹקְדָה
עַל הַמְזִבֵּחַ. מָה עוֹלָה שֶׁהִיא רְאוּיָה לְמִזְבֵּחַ אִם עָלְתָה
לֹא תֵרֵד. אֵף כָּל דָּבָר שֶׁהוּא רְאוּיָה לְמִזְבֵּחַ. אִם עָלָה
לֹא יֵרֵד. אֵין בֵּין דְּבָרֵי רַבֵּן גַּמְלִיאֵל לְדְבָרֵי רַבִּי יְהוֹשֻעַ
אֶלָּא הַדָּם וְהַנֶּסֶכִּים. שֶׁרַבֵּן גַּמְלִיאֵל אֹמֵר לֹא יֵרֵדוּ. וְרַבִּי
יְהוֹשֻעַ אֹמֵר יֵרֵדוּ. רַבִּי שְׁמַעוֹן אֹמֵר הַזֵּבֶחַ כָּשֶׁר וְהַנֶּסֶכִּים
פְּסוּלִין. הַנֶּסֶכִּים כָּשֶׁרִין וְהַזֵּבֶחַ פְּסוּל. אֶפִּילוּ זֶה זֶה
פְּסוּלִין. הַזֵּבֶחַ לֹא יֵרֵד וְהַנֶּסֶכִּים יֵרֵדוּ:

ב וְאִלוֹ אִם עָלוּ לֹא יֵרֵדוּ. הֶלֶן. וְהִטְמָא. וְהִיּוֹצָא. וְהַנֶּשֶׁחַט
חוּץ לְזִמְנוֹ. וְחוּץ לְמִקְוָמוֹ. וְשֶׁקִּבְּלוּ פְּסוּלִים וְזָרְקוּ אֶת דָּמוֹ.
רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר שֶׁנֶּשֶׁחַטָּה בְּלִילָה. וְשֶׁנֶּשֶׁפֶּד דָּמָה. וְשִׁיּוּצָא
דָּמָה חוּץ לְקִלְעִים. אִם עָלְתָה תֵרֵד. רַבִּי שְׁמַעוֹן אֹמֵר לֹא
תֵרֵד. שֶׁהִיא רַבִּי שְׁמַעוֹן אֹמֵר כָּל שֶׁפְּסוּלוֹ בְּקֹדֶשׁ הַקֹּדֶשׁ
מִקִּבְּלוֹ. לֹא הָיָה פְּסוּלוֹ בְּקֹדֶשׁ. אֵין הַקֹּדֶשׁ מִקִּבְּלוֹ:

ג אִלוֹ לֹא הָיָה פְּסוּלִין בְּקֹדֶשׁ. הַרֹבֵעַ. וְהַנֶּרְבֵּעַ. וְהַמוֹקְצָה
וְהַנֶּעֱבֵד. וְהָאֶתְנָן. וְהַמִּחִיר. וְהַכִּלְאִים. וְהַטְּרֵפָה. וְיוֹצָא דָּפֶן.

וּבַעֲלֵי מוֹמִין רַבִּי עֲקִיבָא מְכַשִּׁיר בְּבַעֲלֵי מוֹמִין רַבִּי חֲנִנְיָא
סָגַן הַכֹּהֲנִים אוֹמֵר דּוֹחָה הִיא אָבָא אֶת בַּעֲלֵי מוֹמִין מֵעַל
גְּבֵי הַמִּזְבֵּחַ:

ד' כָּשֶׁם שָׂאֵם עָלוּ לֹא יֵרְדוּ כִּךְ אִם יֵרְדוּ לֹא יַעֲלוּ
וְכֵלֶן שָׁעֲלוּ חַיִּים לְרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ יֵרְדוּ עוֹלָה שְׁעֶלְתָּהּ
חֲתָה לְרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ תֵּרֵד שְׁחָטָה בְּרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ יִפְשִׁיט
וַיִּנְתַּח בַּמְקוֹמָה:

ה' וְאֵלּוּ אִם עָלוּ יֵרְדוּ בָּשָׂר קִדְשֵׁי קִדָּשִׁים וּבָשָׂר קִדָּשִׁים
קָלִים וּמוֹתֵר הָעֹמֵר וְשִׁתִּי הַלֶּחֶם וְלֶחֶם הַפָּנִים וְשִׁירֵי
מִנְחוֹת וְהַקֹּטֶרֶת הַצֹּמֵר שֶׁבְּרֹאשֵׁי כִבָּשִׁים וְהַשְּׂעָר
שֶׁבְּזֶקֶן תִּישִׁים וְהַעֲצָמוֹת וְהַגִּידִים וְהַקֶּרְנִים וְהַטְּלָפִים
בְּזֶמֶן שְׂאִין מִחֶבְרִין יַעֲלוּ שֶׁנֶּאֱמַר וְהַקֹּטֶר הַכֹּהֵן אֶת הַכֹּל
הַמִּזְבֵּחַ פָּרְשׁוּ לֹא יַעֲלוּ שֶׁנֶּאֱמַר וְעֲשִׂיתָ עוֹלֹתֶיךָ הַבָּשָׂר
וְהָדָם:

ו' וְכֹלֶם שֶׁפָּקְעוּ מֵעַל גְּבֵי הַמִּזְבֵּחַ לֹא יִחְזִיר וְכֵן גִּחְלֹת
שֶׁפָּקְעָה מֵעַל גְּבֵי הַמִּזְבֵּחַ אֲבָרִים שֶׁפָּקְעוּ מֵעַל גְּבֵי
הַמִּזְבֵּחַ קִדָּם לַחֲצוֹת יִחְזִיר וּמוֹעֲלִין בָּהֶן לְאַחֵר חֲצוֹת
לֹא יִחְזִיר וְאִין מוֹעֲלִין בָּהֶן:

ז' כָּשֶׁם שֶׁהַמִּזְבֵּחַ מְקֻדָּשׁ אֶת הָרָאוּי לוֹ כִּךְ הַכֶּבֶשׂ מְקֻדָּשׁ
כָּשֶׁם שֶׁהַמִּזְבֵּחַ וְהַכֶּבֶשׂ מְקֻדָּשִׁין אֶת הָרָאוּי לָהֶן כִּךְ
הַכֹּלִים מְקֻדָּשִׁין כָּלִי הַלַּח מְקֻדָּשִׁין אֶת הַלַּח וּמִדּוֹת
הַיָּבֵשׁ מְקֻדָּשׁוֹת אֶת הַיָּבֵשׁ אִין כָּלִי הַלַּח מְקֻדָּשִׁין אֶת

הַיָּבֵשׁ. וְלֹא מִדּוֹת הַיָּבֵשׁ מִקְדָּשׁוֹת אֶת הַלֵּחַ כְּלֵי הַקֹּדֶשׁ
שֶׁנִּקְבּוּ. אִם עוֹשִׂים הֵם מַעֲיִן מְלֹאכְתָּן שֶׁהָיוּ עוֹשִׂין וְהָיוּ
שְׁלָמִים. מִקְדָּשִׁים. וְאִם לֹא אֵין מִקְדָּשִׁים. וְכֻלָּם אֵין
מִקְדָּשִׁים אֶלָּא בַקֹּדֶשׁ:

פרק י

כָּל הַתְּדִיר מִחֲבֵרוֹ קוֹדֵם אֶת חֲבֵרוֹ. הַתְּמִידִין קוֹדֵמִין
לְמוֹסָפִין. מוֹסָפֵי שַׁבָּת קוֹדֵמִין לְמוֹסָפֵי רֹאשׁ חֹדֶשׁ.
מוֹסָפֵי רֹאשׁ חֹדֶשׁ קוֹדֵמִין לְמוֹסָפֵי רֹאשׁ הַשָּׁנָה. (שְׁנֶאֱמַר
מִלְבָּד עוֹלֶת הַבֶּקָר אֲשֶׁר לְעוֹלֶת הַתְּמִיד תַּעֲשֶׂה אֶת אֵלֶּה:

ב וְכָל הַמִּקְדָּשׁ מִחֲבִירוֹ קוֹדֵם אֶת חֲבִירוֹ. דָּם חֲטָאת
קוֹדֵם לְדָם עוֹלָה. מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְרַצָּה. אֵיבָרֵי עוֹלָה קוֹדֵמִין
לְאֵמוּרֵי חֲטָאת. מִפְּנֵי שֶׁהֵן כָּלִיל לְאֲשִׁים. חֲטָאת קוֹדֶמֶת
לְאֲשִׁים. מִפְּנֵי שֶׁדָּמָה נָתַן עַל אַרְבַּע קֶרְנוֹת. וְעַל הַיִּסּוֹד.
אֲשֶׁם קוֹדֵם לַתּוֹדָה וְלֵאֵיל נְזִיר. מִפְּנֵי שֶׁהוּא קָדְשִׁי
קָדְשִׁים. הַתּוֹדָה וְאֵיל נְזִיר קוֹדֵמִין לְשְׁלָמִים. מִפְּנֵי שֶׁהֵן
נֶאֱכָלִין לַיּוֹם אֶחָד וְטַעֲוִנִים לָחֶם. שְׁלָמִים קוֹדֵמִין לְבָכוֹר
מִפְּנֵי שֶׁהֵן טַעֲוִנִים מִתֵּן אַרְבַּע. וְסַמִּיכָה וְנִסְכִּים וְתִנּוּפֹת
חֲזָה וְשׁוֹק:

ג הַבָּכוֹר קוֹדֵם לַמַּעֲשֶׂר. מִפְּנֵי שֶׁקְדוּשָׁתוֹ מֵרַחֵם. וְנֶאֱכָל
לְכֹהֲנִים. הַמַּעֲשֶׂר קוֹדֵם לְעוֹפּוֹת. מִפְּנֵי שֶׁהוּא זָבַח. וַיֵּשׁ בּוֹ
קָדְשֵׁי קָדְשִׁים דָּמוֹ וְאֵמוּרָיו:

י העופות קודמין למנחות. מפני שהן מיני דמים. מנחת חוטא קודמת למנחת נדבה. מפני שהיא באה על חטא. חטאת העוף קודמת לעולת העוף. וכן בהקדשה:

ה כל החטאות שבתורה קודמות לאשמות. חוץ מאשם מצורע. מפני שהוא בא להכשר. כל האשמות שבתורה. באין בני שתים. ובאין בכסף שקלים. חוץ מאשם נזיר. ואשם מצורע. שהן באין בני שנתן. ואינו באין בכסף שקלים:

י כשם שהן קודמין בהקרבתן. כך הן קודמין באכילתן. שלמים של אמש ושלמים של היום. של אמש קודמין. שלמים של אמש. וחטאת ואשם של היום. של אמש קודמין. דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים החטאת קודמת מפני שהיא קדשי קדשים:

י ובכלם הפהנים רשאים לשנות באכילתן. לאכלן צלויים. שלוקין ומבשלין. ולתת לתוכן תבלין חולין ותבלי תרומה. דברי רבי שמעון. רבי מאיר אומר לא יתן לתוכן תבלי תרומה. שלא יביא את התרומה לידי פסול:

ה אמר רבי שמעון אם ראית שמן שהוא מתחלק בעזרה. אין אתה צריך לשאול מה הוא. אלא מותר רקיקי מנחות ישראל. ולוג שמן של מצורע. אם ראית שמן שהוא נתון על גבי האשים. אין אתה צריך לשאול מה הוא. אלא

מוֹתֵר רְקִיקֵי מִנְחוֹת כֹּהֲנִים. וּמִנְחַת כֹּהֵן הַמָּשִׁיחַ. שְׂאִין
מִתְנַדְּבִים שְׂמֶן. רַבִּי טְרַפּוֹן אוֹמֵר מִתְנַדְּבִים שְׂמֶן:

פרק יא

דָּם חֲטָאת שֶׁנִּתְּזוּ עַל הַבֶּגֶד. הָרִי זֶה טָעוֹן כְּבוֹס. אִף
עַל פִּי שְׂאִין הַכָּתוּב מְדַבֵּר. אֲלֵא בִּנְאֻכְלוֹת. שְׂנֵאֲמַר
בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ תֹּאכַל. אֶחָד הַנֶּאֱכָלֶת וְאֶחָד הַפְּנִימִית
טָעוֹנוֹת כְּבוֹס. שְׂנֵאֲמַר תּוֹרַת הַחֲטָאת. תּוֹרָה אַחַת לְכָל
הַחֲטָאוֹת:

^א חֲטָאת פְּסוּלָה אֵין דָּמָה טָעוֹן כְּבוֹס. בֵּין שֶׁהָיָה לָהּ שַׁעַת
הַכֶּשֶׁר. בֵּין שֶׁלֹּא הָיָה לָהּ שַׁעַת הַכֶּשֶׁר. אִיזוֹ הִיא שֶׁהָיָה
לָהּ שַׁעַת הַכֶּשֶׁר. שְׁלָנָה. וְשֶׁנִּטְמָאת. וְשִׁיּצָאָה. וְאִיזוֹ הִיא
שֶׁלֹּא הָיָה לָהּ שַׁעַת הַכֶּשֶׁר. שֶׁנִּשְׁחָטָה חוּץ לְזִמְנָה. וְחוּץ
לְמִקְמָה. וְשֶׁקִּבְּלוּ פְּסוּלִין. וְזָרְקוּ אֶת דָּמָה:

^א נִתְּזוּ מִן הַצֹּאֵר עַל הַבֶּגֶד אֵינוֹ טָעוֹן כְּבוֹס. מִן הַקֶּרֶן
וּמִן הִיסוֹד. אֵינוֹ טָעוֹן כְּבוֹס. נִשְׁפָּךְ עַל הָרֹצֶפֶה וְאֶסְפוֹ.
אֵינוֹ טָעוֹן כְּבוֹס. (אֵינוֹ טָעוֹן כְּבוֹס) אֲלֵא הַדָּם שֶׁנִּתְקַבֵּל
בְּכָלִי. וְרָאוּי לְהִזְיָה. נִתְּזוּ עַל הָעוֹר. עַד שֶׁלֹּא הִפְשֵׁט. אֵינוֹ
טָעוֹן כְּבוֹס. מִשֶּׁהִפְשֵׁט טָעוֹן כְּבוֹס. דְּבָרֵי רַבִּי יְהוּדָה. רַבִּי
אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר אִף מִשֶּׁהִפְשֵׁט אֵינוֹ טָעוֹן כְּבוֹס. אֵינוֹ טָעוֹן
כְּבוֹס אֲלֵא מְקוֹם הַדָּם. וְדָבָר שֶׁהוּא רָאוּי לְקַבֵּל טִמְאָה.
וְרָאוּי לְכְבוֹס:

י' אֶחָד הַבֶּגֶד. וְאֶחָד הַשֶּׁק. וְאֶחָד הָעוֹר. טְעוּגִין כְּבוֹס
בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ. וְשִׁבִּירַת כָּלִי חָרָס בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ. וּמְרִיקָה
וְשִׁטִּיפָה בְּכָלִי נְחֹשֶׁת בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ. זֶה חֹמֶר בַּחֲטָאֵת.
מִקְדָּשֵׁי קָדָשִׁים:

ה' בֶּגֶד שִׁיצָא חוּץ לְקָלְעִים. נִכְנָס וּמִכְבָּסוֹ בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ.
נִטְמָא חוּץ לְקָלְעִים. קוֹרְעוֹ וְנִכְנָס וּמִכְבָּסוֹ בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ.
כָּלִי חָרָס שִׁיצָא חוּץ לְקָלְעִים. נִכְנָס וְשׁוֹבְרוֹ בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ.
נִטְמָא חוּץ לְקָלְעִים. נוֹקְבוֹ וְנִכְנָס וּמִכְבָּסוֹ בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ:
י' כָּלִי נְחֹשֶׁת שִׁיצָא חוּץ לְקָלְעִים. נִכְנָס וּמוֹרְקוֹ וְשׁוֹטְפוֹ
בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ. נִטְמָא חוּץ לְקָלְעִים. פּוֹחֲתוֹ. וְנִכְנָס וּמוֹרְקוֹ
וְשׁוֹטְפוֹ בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ:

י' אֶחָד שֶׁבַשֵּׁל בּוֹ. וְאֶחָד שְׁעָרָה לְתוֹכוֹ רוֹתַח. אֶחָד
קָדָשִׁי קָדָשִׁים. וְאֶחָד קָדָשִׁים קָלִים. טְעוּגִין מְרִיקָה
וְשִׁטִּיפָה. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר קָדָשִׁים קָלִים אֵינָן טְעוּגִין
מְרִיקָה וְשִׁטִּיפָה. רַבִּי טְרַפּוֹן אוֹמֵר אִם בִּשַׁל בּוֹ מִתְחַלֵּת
הָרֶגֶל יִבְשַׁל בּוֹ אֶת כָּל הָרֶגֶל. וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים עַד
זְמַן אֲכִילָה. מְרִיקָה וְשִׁטִּיפָה. מְרִיקָה כְּמְרִיקַת הַכּוֹס.
וְשִׁטִּיפָה כְּשִׁטִּיפַת הַכּוֹס. (מְרִיקָה בַּחֲמִין. וְשִׁטִּיפָה
בְּצוּגִין). וְהַשְׁפּוֹד וְהָאֶסְכָּלָה מִגְעִילִין בַּחֲמִין:

ה' בִּשַׁל בּוֹ קָדָשִׁים וְחוֹלִין. אוֹ קָדָשִׁי קָדָשִׁים וְקָדָשִׁים קָלִים.
אִם יֵשׁ בָּהֶן בְּגוֹתֵן טַעַם. הֲרִי הַקָּלִים נֶאֱכָלִים כְּחֻמוּרִים.
וְאֵינָן טְעוּגִין מְרִיקָה וְשִׁטִּיפָה. וְאֵינָן פּוֹסְלִין בְּמַגָּע. רִקִּיק

שֶׁנֶגַע בְּרָקִיק וַחֲתִיכָה בַּחֲתִיכָה לֹא כָּל הָרָקִיק וְלֹא כָּל
הַחֲתִיכוֹת אֲסוּרִין אֵינוֹ אֲסוּר אֶלָּא מִקּוֹם שֶׁבָּלַע:

פרק יב

טָבוֹל יוֹם וּמַחֲסֵר כַּפּוּרִים אֵינָן חוֹלְקִין בְּקִדְשִׁים לֶאֱכֹל
לְעֶרֶב אֹנֶן נֹגַע וְאֵינוֹ מְקַרֵּב וְאֵינוֹ חוֹלֵק לֶאֱכֹל
לְעֶרֶב בְּעָלִי מוֹמִין בֵּין בְּעָלִי מוֹמִין
עוֹבְרִין חוֹלְקִין וְאוֹכְלִין אֲבָל לֹא מְקַרִּיבִין וְכָל שְׂאִינוֹ
רְאוּי לַעֲבוֹדָה אֵינוֹ חוֹלֵק בְּבֶשֶׁר וְכָל שְׂאִין לוֹ בְּבֶשֶׁר אֵין
לוֹ בַּעֲזָרוֹ אֲפִילוֹ טָמֵא בְּשַׁעַת זְרִיקַת דָּמִים וְטָהוֹר בְּשַׁעַת
הַקָּטֵר חֲלָבִים אֵינוֹ חוֹלֵק בְּבֶשֶׁר שֶׁנֶּאֱמַר הַמְקַרֵּב אֶת
דָּם הַשְּׁלָמִים וְאֶת הַחֶלֶב מִבְּנֵי אֶהְרֹן לוֹ תִּהְיֶה שׁוֹק הַיָּמִין
לְמִנָּה:

^ב כָּל שֶׁלֹּא זָכָה הַמִּזְבֵּחַ בַּבְּשָׂרָה לֹא זָכוּ הַכֹּהֲנִים בַּעֲזָרָה
שֶׁנֶּאֱמַר עוֹלֹת אִישׁ עוֹלָה שְׁעָלָתָהּ לְאִישׁ עוֹלָה שֶׁנִּשְׁחָטָה
שֶׁלֹּא לְשִׁמָּה אֶף עַל פִּי שֶׁלֹּא עָלָתָהּ לְבָעָלִים עוֹרָה
לַכֹּהֲנִים אֶחָד עוֹלֹת הָאִישׁ וְאֶחָד עוֹלֹת הָאִשָּׁה עוֹרוֹתֶיהָ
לַכֹּהֲנִים:

^ג עוֹרוֹת קִדְשִׁים קָלִים לְבָעָלִים וְעוֹרוֹת קִדְשֵׁי קִדְשִׁים
לַכֹּהֲנִים קָל וְחִמָּר מָה אִם עוֹלָה שֶׁלֹּא זָכוּ בַּבְּשָׂרָה
זָכוּ בַּעֲזָרָה קִדְשֵׁי קִדְשִׁים שֶׁזָּכוּ בַּבְּשָׂרָה אֵינוֹ דִּין שִׁיזָּכוּ
בַּעֲזָרָה אֵין מִזְבֵּחַ יוֹכִיחַ שְׂאִין לוֹ עוֹר מִכָּל מִקּוֹם:

י כל הקדשים שארע בהם פסול קדם להפשיטון. אין עורותיהם לפהגים. לאחר הפשיטון עורותיהם לפהגים. אמר רבי חנינא סגן הכהנים מימי לא ראיתי עור יוצא לבית השרפה. אמר רבי עקיבא מדבריו למדנו. שהמפשיט את הבכור. ונמצא טרפה. שיאותו הכהנים בעורו. וחכמים אומרים אין לא ראינו ראייה. אלא יוצא לבית השרפה:

ה פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים. בזמן שהן נשרפין כמצותן. נשרפין בבית הדשן. ומטמאין בגדים. ואם אינן נשרפין כמצותן. נשרפין בבית הבירה. ואינם מטמאין בגדים:

י היו סובלין אותן במוטות. יצאו הראשונים חוץ לחומת העזרה. והאחרונים לא יצאו. הראשונים מטמאין בגדים. והאחרונים אינן מטמאין בגדים. עד שיצאו. יצאו אלו ואלו. אלו ואלו מטמאין בגדים. רבי שמעון אומר אלו ואלו אינן מטמאין בגדים. עד שיצת האור ברבן. נתד הבשר. אין השורף מטמא בגדים:

פרק יג

הַשּׁוֹחֵט וְהַמַּעֲלָה בַחוּץ חָיֵב עַל הַשְּׁחִיטָה וְחָיֵב עַל
הָעֹלָה רַבִּי יוֹסִי הַגָּלִילִי אוֹמֵר שְׁחַט בַּפְּנִים
וְהָעֹלָה בַחוּץ חָיֵב שְׁחַט בַחוּץ וְהָעֹלָה בַחוּץ פָּטוּר שְׁלֹא
הָעֹלָה בַחוּץ אֵלָא דְּבַר פָּסוּל אָמְרוּ לוֹ אֵף הַשּׁוֹחֵט בַּפְּנִים
וּמַעֲלָה בַחוּץ בֵּינוֹן שֶׁהוֹצִיאוּ פָּסְלוֹ:

ב טָמֵא שְׂאֵכֶל בֵּין קֹדֶשׁ טָמֵא וּבֵין קֹדֶשׁ טָהוֹר חָיֵב רַבִּי
יוֹסִי הַגָּלִילִי אוֹמֵר טָמֵא שְׂאֵכֶל טָהוֹר חָיֵב וְטָמֵא שְׂאֵכֶל
טָמֵא פָּטוּר שְׁלֹא אֵכֶל אֵלָא דְּבַר טָמֵא אָמְרוּ לוֹ אֵף טָמֵא
שְׂאֵכֶל טָהוֹר בֵּינוֹן שֶׁנִּגַּע בּוֹ טְמֵאָהּ וְטָהוֹר שְׂאֵכֶל טָמֵא
פָּטוּר שְׂאֵינּוּ חָיֵב אֵלָא עַל טְמֵאת הַגּוֹף:

ג חָמֵר בַּשְּׁחִיטָה מִבְּהַעֲלִיָּה וּבְהַעֲלִיָּה מִבַּשְּׁחִיטָה חָמֵר
בַּשְּׁחִיטָה שֶׁהַשּׁוֹחֵט לֹהֲדִיּוֹט חָיֵב וְהַמַּעֲלָה לֹהֲדִיּוֹט
פָּטוּר חָמֵר בְּהַעֲלִיָּה שְׁנַיִם שְׂאֵחָזוּ בְּסָכִין וְשִׁחְטוּ
פָּטוּרִים אֶחָזוּ בְּאֶבֶר וְהָעֵלוּהוּ חֵיבִין הָעֹלָה וְחֹזֵר וְהָעֹלָה
וְחֹזֵר וְהָעֹלָה חָיֵב עַל כָּל הָעֹלָה וְהָעֹלָה דְּבַר רַבִּי
שְׁמַעוֹן רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר אֵינּוּ חָיֵב אֵלָא אֶחָת וְאֵינּוּ חָיֵב עַד
שִׁיעֲלָה לְרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר אֶפִּילוּ הָעֹלָה עַל
הַסֵּלַע אוֹ עַל הָאֶבֶן חָיֵב:

ד אֶחָד קֹדָשִׁים כְּשֶׁרִין וְאֶחָד קֹדָשִׁים פְּסוּלִין שֶׁהִיא פְּסוּלָה
בְּקֹדֶשׁ וְהַקְרִיבָן בַחוּץ חָיֵב הַמַּעֲלָה כְּזִית מִן הָעוֹלָה וּמִן
הָאִימורִין בַחוּץ חָיֵב הַקֶּמֶץ וְהַלְבֹנָה וְהַקְטֶרֶת וּמִנְחַת

כֹּהֲנִים. וּמִנְחַת כֹּהֵן הַמָּשִׁיחַ. וּמִנְחַת נֹסֶכִין. שֶׁהַקָּרִיב
מֵאֶחָד מֵהֶן כֹּזֵית בַּחוּץ חַיֵּב. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר פּוֹטֵר עַד
שֶׁהַקָּרִיב אֶת כָּלֹו. וְכֻלָּם שֶׁהַקָּרִיב בַּפְּנִים. וְשִׁיר בִּהֶן כֹּזֵית
וְהַקָּרִיב בַּחוּץ חַיֵּב. וְכֻלָּם שֶׁחֲסְרוּ כָּל שֶׁהֵן וְהַקָּרִיב בַּחוּץ
פָּטוּר:

ה' הַמִּקְרִיב קִדְּשִׁים וְאַמּוּרֵיהֶם בַּחוּץ חַיֵּב. מִנְחָה שְׁלֵא
נִקְמְצָה. וְהַקָּרִיבָה בַּחוּץ פָּטוּר. קִמְצָה וְחִזֵּר קִמְצָה
לְתוֹכָהּ. וְהַקָּרִיבָה בַּחוּץ חַיֵּב:

י' הַקֹּמֵץ וְהַלְבֹּנָה שֶׁהַקָּרִיב אֶת אֶחָד מֵהֶן בַּחוּץ חַיֵּב.
רַבִּי אֱלִיעֶזֶר פּוֹטֵר עַד שִׁיקְרִיב אֶת הַשְּׁנִי. אֶחָד בַּפְּנִים
וְאֶחָד בַּחוּץ חַיֵּב. שְׁנֵי בְּזִיכֵי לְבֹנָה שֶׁהַקָּרִיב אֶת אֶחָד
מֵהֶן בַּחוּץ חַיֵּב. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר פּוֹטֵר עַד שִׁיקְרִיב אֶת הַשְּׁנִי.
אֶחָד בַּפְּנִים וְאֶחָד בַּחוּץ חַיֵּב. הַזֹּרֵק מִקְצַת דָּמִים בַּחוּץ
חַיֵּב. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אֹמֵר אִף הַמִּנְסֵף מִי חָג בַּחֲג בַּחוּץ חַיֵּב.
רַבִּי נַחֲמִיָּה אֹמֵר שִׁירֵי הַדָּם שֶׁהַקָּרִיב בַּחוּץ חַיֵּב:

י' הַמוֹלֵק אֶת הָעוֹף בַּפְּנִים. וְהָעֵלָה בַּחוּץ חַיֵּב. מֶלֶק בַּחוּץ
וְהָעֵלָה בַּחוּץ פָּטוּר. הַשּׁוֹחֵט אֶת הָעוֹף בַּפְּנִים וְהָעֵלָה
בַּחוּץ פָּטוּר. שָׁחַט בַּחוּץ וְהָעֵלָה בַּחוּץ חַיֵּב. נִמְצָא דֶּרֶךְ
הַכָּשֵׁרוֹ מִבַּפְּנִים פָּטוּרוֹ בַּחוּץ. דֶּרֶךְ הַכָּשֵׁרוֹ בַּחוּץ פָּטוּרוֹ
בַּפְּנִים. רַבִּי שְׁמַעוֹן אֹמֵר כָּל שֶׁחֲיָבִין עָלָיו בַּחוּץ חֲיָבִין עַל
כִּיּוֹצֵא בּוֹ בַּפְּנִים שֶׁהָעֵלָהּ בַּחוּץ. חוּץ מִן הַשּׁוֹחֵט בַּפְּנִים.
וּמַעֲלָה בַּחוּץ:

ח הַחֲטָאת שֶׁקָּבַל דָּמָה בְּכֹס אֶחָד. נָתַן בַּחוּץ וַחֲזֹר וְנָתַן בַּפְּנִים. בַּפְּנִים וַחֲזֹר וְנָתַן בַּחוּץ חֵיב. שְׁכָלוּ רָאוּי לָבוֹא בַּפְּנִים. קָבַל דָּמָה בְּשְׁנֵי כֹסוֹת. (נָתַן שְׁנֵיהֶם בַּפְּנִים פָּטוּר). שְׁנֵיהֶם בַּחוּץ חֵיב. אֶחָד בַּפְּנִים וְאֶחָד בַּחוּץ פָּטוּר. אֶחָד בַּחוּץ וְאֶחָד בַּפְּנִים. חֵיב עַל הַחִיצוֹן. וְהַפְּנִימִי מְכַפֵּר. לָמָּה הִדְבֵּר דּוֹמָה לַמַּפְרִישׁ חֲטָאתוֹ וְנֶאֱבְדָּה. וְהַפְּרִישׁ אַחֲרֵת תַּחֲתֶיהָ. וְאַחֲרֵי כֵךְ נִמְצְאָה הָרֵאשׁוֹנָה. וְהָרִי שְׁתִּיָּהֶן עוֹמְדוֹת. שְׁחַט שְׁתִּיָּהֶן בַּפְּנִים פָּטוּר. שְׁחַט שְׁתִּיָּהֶן בַּחוּץ חֵיב. אַחַת בַּפְּנִים וְאַחַת בַּחוּץ פָּטוּר. אַחַת בַּחוּץ וְאַחַת בַּפְּנִים. חֵיב עַל הַחִיצוֹנָה. וְהַפְּנִימִית מְכַפֶּרֶת. כָּשֶׁם שֶׁדָּמָה פּוֹטֵר אֶת בִּשְׂרָה. כֵּךְ הוּא פּוֹטֵר אֶת בִּשְׂרׁ חֲבֵרְתָּהּ:

פרק יד

פָּרַת חֲטָאת שֶׁשְּׂרָפָהּ חוּץ מִגִּתָּהּ. וְכֵן שְׁעִיר הַמִּשְׁתַּלַּח שֶׁהִקְרִיבוּ בַּחוּץ פָּטוּר. שֶׁנֶּאֱמַר וְאֵל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא הִבִּיאוּ. כָּל שֶׁאִינוֹ רָאוּי לָבֹא אֶל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד. אֵין חֵיבִין עָלָיו:

ב הָרוֹבֵעַ וְהַנֶּרְבָּע. וְהַמְקָצָה. וְהַנֶּעֱבֵד. וְהָאֶתְנָן. וְהַמְחִיר. וְהַכְּלָאִים. וְהַטְּרֵפָה. וְיוֹצֵא דָפֶן. שֶׁהִקְרִיבֵן בַּחוּץ פָּטוּר. שֶׁנֶּאֱמַר לִפְנֵי מִשְׁכַּן יי. כָּל שֶׁאִינוֹ רָאוּי לָבֹא לִפְנֵי מִשְׁכַּן יי. אֵין חֵיבִין עָלָיו. בְּעָלֵי מוֹמִין בֵּין בְּעָלֵי מוֹמִין קְבוּעִים. בֵּין בְּעָלֵי מוֹמִין עוֹבְרִים. שֶׁהִקְרִיבֵן בַּחוּץ פָּטוּר. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר בְּעָלֵי מוֹמִין קְבוּעִין פָּטוּר. וּבְעָלֵי מוֹמִין עוֹבְרִין:

עוֹבְרִין בְּלֹא תַעֲשֶׂה. תוֹרִים שְׁלֹא הִגִּיעַ זְמַנָּן. וּבְנֵי יוֹנָה
שֶׁעֶבֶר זְמַנָּן. שֶׁהִקְרִיבֵן בַּחוּץ פֶּטוּר. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר
בְּנֵי יוֹנָה שֶׁעֶבֶר זְמַנָּן פֶּטוּר. וְתוֹרִים שְׁלֹא הִגִּיעַ זְמַנָּן בְּלֹא
תַעֲשֶׂה. אוֹתוֹ וְאֵת בָּנוּ וּמַחֲסֵר זְמַן פֶּטוּר. רַבִּי שִׁמְעוֹן
אוֹמֵר הֲרִי זֶה בְּלֹא תַעֲשֶׂה. שֶׁהִיָּה רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר כָּל
שֶׁהוּא רָאוּי לְבֹא לְאַחֵר זְמַן. הֲרִי זֶה בְּלֹא תַעֲשֶׂה. וְאִין
בּוֹ כֶּרֶת. וְחֻכְמִים אוֹמְרִים כָּל שֶׁאִין בּוֹ כֶּרֶת אִין בּוֹ בְּלֹא
תַעֲשֶׂה:

^א מַחֲסֵר זְמַן. בֵּין בְּגוֹפוֹ בֵּין בִּבְעָלָיו. אֵיזָה הוּא מַחֲסֵר
זְמַן בִּבְעָלָיו. הַזֵּב וְהַזָּבָה (וְיוֹלֶדֶת וּמַצֹּרֶע) שֶׁהִקְרִיבוּ
חֲטָאתָם וְאַשְׁמָם בַּחוּץ פֶּטוּרִין. עוֹלוֹתֵיהֶן וְשִׁלְמֵיהֶן בַּחוּץ
חִיבִין. הַמַּעֲלָה מִבֶּשֶׂר חֲטָאת. מִבֶּשֶׂר אֶשֶׁם. מִבֶּשֶׂר
קֹדֶשִׁי קֹדָשִׁים. מִבֶּשֶׂר קֹדָשִׁים קָלִים. וּמוֹתֵר הָעֹמֵר.
וְשִׁתֵּי הַלֶּחֶם. וְלֶחֶם הַפָּנִים. וְשִׁירֵי מִנְחֹת. הַיֹּצֵק. הַבּוֹלֵל.
הַפּוֹתֵת. הַמּוֹלֵחַ. הַמְּנִיף. הַמְּגִישׁ. הַמְּסַדֵּר אֶת הַשְּׁלֶחָן.
וְהַמְּטִיב אֶת הַנִּירוֹת. וְהַקּוֹמֵץ. וְהַמְּקַבֵּל דָּמִים בַּחוּץ פֶּטוּר.
אִין חִיבִין עָלָיו. לֹא מִשּׁוּם זָרוֹת. וְלֹא מִשּׁוּם טְמֵאָה. וְלֹא
מִשּׁוּם מַחֲסֵר בְּגָדִים. וְלֹא מִשּׁוּם רְחוּץ יָדִים וְרַגְלִים:

^ד עַד שְׁלֹא הוּקַם הַמִּשְׁכָּן הָיוּ הַבָּמוֹת מוֹתָרוֹת. וְעִבּוּדָה
בְּבַכּוֹרוֹת. מִשְׁהוּקַם הַמִּשְׁכָּן. נֶאֱסְרוּ הַבָּמוֹת. וְעִבּוּדָה
בַּכֹּהֲנִים. קֹדֶשִׁי קֹדָשִׁים נֶאֱכָלִים לַפָּנִים מִן הַקִּלְעִים.
קֹדָשִׁים קָלִים בְּכָל מַחֲנֶה יִשְׂרָאֵל:

ה באו לגלגל והתירו הבמות קדשי קדשים נאכלים לפני
מן הקלעים קדשים קלים בכל מקום:

י באו לשילה נאסרו הבמות לא היה שם תקרה אלא
בית של אבנים מלמטן ויריעות מלמעלן והיא היתה
מנוחה קדשי קדשים נאכלים לפני מן הקלעים קדשים
קלים ומעשר שני בכל הרואה:

י באו לנזב ולגבעון התירו הבמות קדשי קדשים נאכלים
לפנים מן הקלעים קדשים קלים בכל ערי ישראל:

ח באו לירושלים נאסרו הבמות ולא היה להם עוד
התר והיא היתה נחלה קדשי קדשים נאכלים לפני מן
הקלעים קדשים קלים ומעשר שני לפני מן החומה:

ט כל הקדשים שהקדישן בשעת אסור הבמות והקריבן
בשעת אסור הבמות בחוץ הרי אלו בעשה ולא
תעשה וחיבין עליהן כרת הקדישן בשעת התר הבמות
והקריבן בשעת אסור הבמות הרי אלו בעשה ולא
תעשה ואין חיבין עליהם כרת הקדישן בשעת אסור
הבמות והקריבם בשעת התר הבמות הרי אלו בעשה
ואין בהם בלא תעשה:

י אלו קדשים קרבין במשכן קדשים שהקדשו למשכן
קרבנות הצבור קרבין במשכן וקרבנות היחיד בבמה
וקרבנות היחיד שהקדשו למשכן יקרבו במשכן ואם

הַקָּרִיבֵן בַּבֶּמֶה פָּטוּר. מֵה בֵּין בֶּמֶת יָחִיד לְבֶמֶת צֶבֶר.
 סְמִיכָה. וְשִׁחִיטָה צָפוֹן. וּמִתֵּן סָבִיב. וְתִנּוּפָה. וְהֶגְשָׁה. רַבִּי
 יְהוּדָה אוֹמֵר אֵין מִנְחָה בַּבֶּמֶה. וְכִיהוֹן. וּבִגְדֵי שָׂרֵת. וְכָלִי
 שָׂרֵת. וְרִיחַ נִיחָח. וּמִחִיצָה בְּדָמִים. וְרַחוּץ יָדַים. וְרִגְלַיִם.
 אֲבָל הַזֶּמֶן וְהַנּוֹתֵר וְהַטֵּמֶא. שׁוֹיֵן בָּזָה וּבִזָּה: סֵלִיק

מסכת מנחות

פרק א

כָּל הַמִּנְחוֹת שֶׁנִּקְמְצוּ שְׁלֹא לְשֵׁמֶן. כְּשֵׁרוֹת. אֵלֶּא שְׁלֹא
עָלוּ לִבְעָלִים לְשֵׁם חֻבָּה. חוץ מִמִּנְחַת חוּטָא וּמִנְחַת
קִנְאוֹת. מִנְחַת חוּטָא וּמִנְחַת קִנְאוֹת שֶׁקִּמְצוּ שְׁלֹא לְשֵׁמֶן.
נָתַן בְּכָלִי וְהִלָּךְ וְהִקְטִיר שְׁלֹא לְשֵׁמֶן. אוֹ לְשֵׁמֶן וְשְׁלֹא
לְשֵׁמֶן. אוֹ שְׁלֹא לְשֵׁמֶן וְלְשֵׁמֶן פְּסוּלוֹת. בִּיצֵד לְשֵׁמֶן. וְשְׁלֹא
לְשֵׁמֶן. לְשֵׁם מִנְחַת חוּטָא. וְלְשֵׁם מִנְחַת נִדְבָה. אוֹ שְׁלֹא
לְשֵׁמֶן וְלְשֵׁמֶן. לְשֵׁם מִנְחַת נִדְבָה. וְלְשֵׁם מִנְחַת חוּטָא:

אֶחָד מִנְחַת חוּטָא. וְאֶחָד כָּל הַמִּנְחוֹת שֶׁקִּמְצוּ זֶרֶ אֲוֹנָן.
טְבוּל יוֹם. מְחַסֵּר בְּגָדִים. מְחַסֵּר כְּפוּרִים. שְׁלֹא רְחוּץ
יָדַיִם וְרַגְלַיִם. עָרַל טָמֵא יוֹשֵׁב. עוֹמֵד עַל גְּבִי כֵלִים. עַל
גְּבִי בַהֲמָה עַל גְּבִי רֶגֶל חֵבֶר פָּסֵל. קִמֵּץ בְּשִׁמְאֵל פָּסֵל.
בֵּן בְּתִירָא אוֹמֵר יִחְזִיר וְיִחְזוֹר וְיִקְמוֹץ בְּיָמִין. קִמֵּץ וְעָלָה
בִּידוֹ צָרוּר. אוֹ גִּרְגִיר מֶלֶח. אוֹ קֶרֶט שֶׁל לְבוֹנָה פָּסֵל.
מִפְּנֵי שֶׁאָמְרוּ הַקִּמֵּץ הֵיתֵר וְהַחֲסֵר פָּסוּל. אֵיזָהוּ הֵיתֵר
שֶׁקִּמְצוּ מְבוֹרֵץ. וְחֲסֵר שֶׁקִּמְצוּ בְּרָאשֵׁי אֲצָבָעוֹתָיו. בִּיצֵד
הוּא עוֹשֶׂה. פּוֹשֵׁט אֶת אֲצָבָעוֹתָיו עַל פֶּס יָדוֹ:

אֶרְבֵּה שְׁמָנָה. וְחֲסֵר שְׁמָנָה. חֲסֵר לְבוֹנָתָה פְּסוּלָה. הַקּוֹמֵץ
אֶת הַמִּנְחָה לֶאֱכֹל שִׁירָיָה בַּחוּץ. אוֹ בַּיִת מִשִּׁירָיָה
בַּחוּץ. לְהִקְטִיר קִמְצָה בַּחוּץ. אוֹ בַּיִת מִקִּמְצָה בַּחוּץ. אוֹ
לְהִקְטִיר לְבוֹנָתָה בַּחוּץ. פְּסוּל וְאֵין בּוֹ כֶּרֶת. לֶאֱכֹל שִׁירָיָה

למִמָּחָר או בַּזֵּית מִשִּׁירֶיהָ לְמִמָּחָר. לְהִקְטִיר קִמְצָה לְמִמָּחָר או
בַּזֵּית מִקִּמְצָה לְמִמָּחָר. או לְהִקְטִיר לְבוֹנֶתָה לְמִמָּחָר. פֶּגוּל
וְחִיבִין עָלָיו כֶּרֶת. זֶה הַכֶּלֶל. כָּל הַקּוֹמֵץ וְהַנּוֹתֵן בְּכָלִי.
וְהַמְהִלֵּךְ וְהַמְקַטֵּיר. לֵאכּוֹל דִּבֵּר שֶׁדִּרְכוֹ לֵאכּוֹל. וְלִהְיוֹת
דִּבֵּר שֶׁדִּרְכוֹ לְהִקְטִיר. חוּץ לְמִקְוֵמוֹ פָּסוּל וְאִין בּוֹ כֶּרֶת.
חוּץ לְזִמְנוֹ פֶּגוּל וְחִיבִין עָלָיו כֶּרֶת. וּבִלְבָד שֶׁיִּקְרַב הַמִּתֵּיר
בְּמִצּוֹתָיו. בִּיצֵד קֶרֶב הַמִּתֵּיר בְּמִצּוֹתָיו. קִמֵּץ בְּשִׁתִּיקָה וְנָתַן
בְּכָלִי. וְהִלֵּךְ לְהִקְטִיר חוּץ לְזִמְנוֹ. או שֶׁקִּמֵּץ חוּץ לְזִמְנוֹ
וְנָתַן בְּכָלִי. וְהִלֵּךְ וְהִקְטִיר בְּשִׁתִּיקָה. או שֶׁקִּמֵּץ וְנָתַן בְּכָלִי.
וְהִלֵּךְ וְהִקְטִיר חוּץ לְזִמְנוֹ. זֶה הוּא שֶׁקֶרֶב הַמִּתֵּיר בְּמִצּוֹתָיו:

ד בִּיצֵד לֹא קֶרֶב הַמִּתֵּיר בְּמִצּוֹתָיו. קִמֵּץ חוּץ לְמִקְוֵמוֹ. וְנָתַן
בְּכָלִי. וְהִלֵּךְ וְהִקְטִיר חוּץ לְזִמְנוֹ. או שֶׁקִּמֵּץ חוּץ לְזִמְנוֹ.
וְנָתַן בְּכָלִי. וְהִלֵּךְ וְהִקְטִיר חוּץ לְמִקְוֵמוֹ. או שֶׁקִּמֵּץ וְנָתַן
בְּכָלִי. וְהִלֵּךְ וְהִקְטִיר חוּץ לְמִקְוֵמוֹ. מִנְּחַת חוּטָא וּמִנְּחַת
קִנְאוֹת שֶׁקִּמֵּצָן שְׁלֹא לְשִׁמּוֹן. וְנָתַן בְּכָלִי. וְהִלֵּךְ וְהִקְטִיר חוּץ
לְזִמְנוֹ. או שֶׁקִּמֵּץ חוּץ לְזִמְנוֹ. וְנָתַן בְּכָלִי. וְהִלֵּךְ וְהִקְטִיר
שְׁלֹא לְשִׁמּוֹן. או שֶׁקִּמֵּץ וְנָתַן בְּכָלִי. וְהִלֵּךְ וְהִקְטִיר שְׁלֹא
לְשִׁמּוֹן. זֶה הוּא שֶׁלֹא קֶרֶב הַמִּתֵּיר בְּמִצּוֹתָיו. לֵאכּוֹל בַּזֵּית
בַּחוּץ וּבַזֵּית לְמִמָּחָר. בַּזֵּית לְמִמָּחָר וּבַחוּץ. בַּחֲצִי זֵית
בַּחוּץ וּבַחֲצִי זֵית לְמִמָּחָר. בַּחֲצִי זֵית לְמִמָּחָר וּבַחֲצִי זֵית
בַּחוּץ. פָּסוּל וְאִין בּוֹ כֶּרֶת. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה זֶה הַכֶּלֶל אִם
מִחֲשֶׁבֶת הַזֵּמֶן קִדְּמָה לְמַחֲשֶׁבֶת הַמָּקוֹם. פֶּגוּל וְחִיבִין עָלָיו
כֶּרֶת. וְאִם מִחֲשֶׁבֶת הַמָּקוֹם קִדְּמָה לְמַחֲשֶׁבֶת הַזֵּמֶן. פָּסוּל

וְאֵין בּוֹ כֶּרֶת וְחֻכָּמִים אֹמְרִים זֶה וְזֶה פָּסוּל וְאֵין בּוֹ כֶּרֶת.
לֶאֱכֹל בְּחֻצֵּי זֵית וּלְהַקְטִיר בְּחֻצֵּי זֵית בָּשָׂר שֶׁאֵין אֲכִילָה
וְהַקְטָרָה מִצֵּטְרָפִין:

פרק ב

הַקּוֹמֵץ אֶת הַמִּנְחָה לֶאֱכֹל שִׁירָיָהּ אוֹ לְהַקְטִיר קִמְצָה
לְמַחֲרֵי מוֹדָה רַבִּי יוֹסִי בְּזֶה שֶׁהוּא פָּגוּל וְחִיבִין
עָלָיו כֶּרֶת לְהַקְטִיר לְבוֹנְתָהּ לְמַחֲרֵי רַבִּי יוֹסִי אֹמֵר פָּסוּל
וְאֵין בּוֹ כֶּרֶת וְחֻכָּמִים אֹמְרִים פָּגוּל וְחִיבִין עָלָיו כֶּרֶת.
אָמְרוּ לוֹ מַה שָּׁנָא זֶה מִן הַזֵּבַח אָמַר לָהֶם שֶׁהַזֵּבַח דָּמוֹ
וּבָשָׂרוֹ וְאִמּוּרָיו אֶחָד וּלְבוֹנָה אֵינָה מִן הַמִּנְחָה:

^ב שְׁחַט שְׁנֵי כִבָּשִׁים לֶאֱכֹל אַחַת מִן הַחֲלוֹת לְמַחֲרֵי
הַקְטִיר שְׁנֵי בְּזִיכִין לֶאֱכֹל אֶחָד מִן הַסְּדָרִים לְמַחֲרֵי רַבִּי
יוֹסִי אֹמֵר אוֹתָהּ הַחֲלָה וְאוֹתוֹ הַסְּדֵר שֶׁחָשַׁב עָלָיו פָּגוּל
וְחִיבִין עָלָיו כֶּרֶת וְהַשְּׁנֵי פָּסוּל וְאֵין בּוֹ כֶּרֶת וְחֻכָּמִים
אֹמְרִים זֶה וְזֶה פָּגוּל וְחִיבִין עָלָיו כֶּרֶת נִטְמְאָת אַחַת מִן
הַחֲלוֹת אוֹ אֶחָד מִן הַסְּדָרִים רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר שְׁנֵיהֶם
יֵצְאוּ לְבֵית הַשְּׂרִיפָה שֶׁאֵין קָרְבָן צָבוּר חֲלוּק וְחֻכָּמִים
אֹמְרִים הֵטְמָא בְּטִמְאָתוֹ וְהִטְהוֹר יֵאָכֵל:

^ג הַתּוֹדָה מִפְּגֻלַת אֶת הַלֶּחֶם וְהַלֶּחֶם אֵינּוּ מִפְּגֻלַת אֶת
הַתּוֹדָה בִּיצֵד הַשּׁוֹחֵט אֶת הַתּוֹדָה לֶאֱכֹל מִמֶּנָּה לְמַחֲרֵי
הוּא וְהַלֶּחֶם מִפְּגֻלִין לֶאֱכֹל מִן הַלֶּחֶם לְמַחֲרֵי הַלֶּחֶם
מִפְּגֻלַת וְהַתּוֹדָה אֵינָה מִפְּגֻלַת הַכִּבָּשִׁים מִפְּגֻלִין אֶת

הֶלֶחֶם וְהֶלֶחֶם אֵינוֹ מִפֶּגֶל אֶת הַכֶּבֶשִׁים כִּיצַד הַשּׁוֹחֵט
אֶת הַכֶּבֶשִׁים לֶאֱכֹל מֵהֶן לְמַחֲרֵם הֵם וְהֶלֶחֶם מִפֶּגֶל
לֶאֱכֹל מִן הֶלֶחֶם לְמַחֲרֵם הֶלֶחֶם מִפֶּגֶל וְהַכֶּבֶשִׁים אֵינָם
מִפֶּגֶל:

י הַזֵּבַח מִפֶּגֶל אֶת הַנֶּסֶךְ מִשְׁקָדָשׁוֹ בְּכָלִי דְּבָרֵי רַבִּי
מֵאִיר וְהַנֶּסֶךְ אֵינוֹ מִפֶּגֶל אֶת הַזֵּבַח כִּיצַד הַשּׁוֹחֵט אֶת
הַזֵּבַח לֶאֱכֹל מִמֶּנּוּ לְמַחֲרֵם הוּא וְנֶסֶךְ מִפֶּגֶל לְהַקְרִיב
מִן הַנֶּסֶךְ לְמַחֲרֵם הַנֶּסֶךְ מִפֶּגֶל וְהַזֵּבַח אֵינוֹ מִפֶּגֶל

ה פֶּגֶל בַּקֶּמֶץ וְלֹא בַלְבֹנָה בַלְבֹנָה וְלֹא בַקֶּמֶץ רַבִּי מֵאִיר
אוֹמֵר פֶּגֶל וְחֵיבִין עָלָיו כֶּרֶת וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים אֵין בּוֹ כֶּרֶת
עַד שִׁיפֶגֶל אֶת כָּל הַמֵּתִיר מוֹדִים חֻכָּמִים לְרַבִּי מֵאִיר
בְּמִנְחַת חוּטָא וּבְמִנְחַת קִנְאוֹת שָׁאֵם פֶּגֶל בַּקֶּמֶץ שֶׁהוּא
פֶּגֶל וְחֵיבִין עָלָיו כֶּרֶת שֶׁהַקֶּמֶץ הוּא הַמֵּתִיר שֶׁחֵט אֶחָד
מִן הַכֶּבֶשִׁים לֶאֱכֹל שְׁתֵּי חִלּוֹת לְמַחֲרֵם הַקֶּטֶר אֶחָד מִן
הַבְּזִיכִין לֶאֱכֹל שְׁנֵי סְדָרִים לְמַחֲרֵם רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר פֶּגֶל
וְחֵיבִין עָלָיו כֶּרֶת וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים אֵין בּוֹ כֶּרֶת עַד שִׁיפֶגֶל
אֶת כָּל הַמֵּתִיר שֶׁחֵט אֶחָד מִן הַכֶּבֶשִׁים לֶאֱכֹל מִמֶּנּוּ
לְמַחֲרֵם הוּא פֶּגֶל וְחֵיבִין כָּשֶׁר לֶאֱכֹל מִחֲבֵרוֹ לְמַחֲרֵם
שְׁנֵיהֶם כָּשֶׁר:

פרק ג

הַקּוֹמֵץ אֶת הַמִּנְחָה. לֶאֱכֹל דָּבָר שְׂאִין דֶּרֶכוֹ לֶאֱכֹל.
 לַהֲקָטִיר דָּבָר שְׂאִין דֶּרֶכוֹ לַהֲקָטִיר. כָּשֶׁר. רַבִּי
 אֱלִיעֶזֶר פּוֹסֵל. לֶאֱכֹל דָּבָר שֶׁדֶּרְכוֹ לֶאֱכֹל. לַהֲקָטִיר
 דָּבָר שֶׁדֶּרְכוֹ לַהֲקָטִיר. פָּחוֹת מִכֹּזֵית כָּשֶׁר. לֶאֱכֹל כַּחֲצִי
 זֵית וְלַהֲקָטִיר כַּחֲצִי זֵית כָּשֶׁר. שְׂאִין אֲכִילָה וְהַקְטָרָה
 מִצֵּטְרָפִין:

ב לא יֵצֵק. לא בָּלַל. לא פָּתַת. לא מָלַח. לא הִנִּיף. לא
 הִגִּישׁ. אוֹ שֶׁפָּתְתָן פָּתוֹת מְרֻבּוֹת וְלֹא מְשֻׁחָן. כְּשֵׁרוֹת.
 נִתְעָרַב קִמְצָה. בְּקִמְץ חֲבֵרְתָּהּ. בְּמִנְחַת כֹּהֲנִים. בְּמִנְחַת
 כֹּהֵן מְשִׁיחַ. בְּמִנְחַת נֹסְכִין. כְּשֶׁרָהּ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר
 בְּמִנְחַת כֹּהֵן מְשִׁיחַ. וּבְמִנְחַת נֹסְכִין פְּסוּלָה. שֶׁזֶּוּ בְּלִילְתָּהּ
 עֵבֶה. וְזֶוּ בְּלִילְתָּהּ רַכָּה. וְהֵן בּוֹלְעוֹת זֶה מִזֶּה:

ג שְׁתֵּי מִנְחוֹת שֶׁלֹּא נִקְמְצוּ. וְנִתְעָרְבוּ זֶה בְּזֶה. אִם יָכוֹל
 לְקַמֹּץ מִזֶּה בִּפְנֵי עֲצֻמָּה. וּמִזֶּה בִּפְנֵי עֲצֻמָּה. כְּשֵׁרוֹת. וְאִם
 לֹא פְּסוּלוֹת. הַקִּמְץ שֶׁנִּתְעָרַב בְּמִנְחָה שֶׁלֹּא נִקְמְצָה.
 לֹא יִקְטִיר. וְאִם הַקְטִיר. זֶה שֶׁנִּקְמְצָה עָלֶיהָ לִבְעָלִים.
 וְזֶה שֶׁלֹּא נִקְמְצָה לֹא עָלֶיהָ לִבְעָלִים. נִתְעָרַב קִמְצָה
 בְּשִׁירְיָה. אוֹ בְּשִׁירְיָה שֶׁל חֲבֵרְתָּהּ. לֹא יִקְטִיר. וְאִם הַקְטִיר
 עָלֶיהָ לִבְעָלִים. נִטְמָא הַקִּמְץ וְהַקְרִיבוּ. הַצֵּץ מְרָצָה. יֵצֵא
 וְהַקְרִיבוּ אֵין הַצֵּץ מְרָצָה. שֶׁהַצֵּץ מְרָצָה עַל הַטְּמֵא. וְאִינוּ
 מְרָצָה עַל הַיּוֹצֵא:

י נִטְמָאוּ שִׁירֵיהֶּ. נִשְׂרְפוּ שִׁירֵיהֶּ. נֶאֱבְדוּ שִׁירֵיהֶּ. כְּמִדַּת רַבִּי
אֵלִיעֶזֶר כְּשֶׁרָה. וְכִמִּדַּת רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ פְּסוּלָה. שְׁלֹא בְּכָלִי
שָׂרָת פְּסוּלָה. רַבִּי שְׁמַעוֹן מְכַשִּׁיר. הַקָּטִיר קִמְצָה פַּעַמִּים
כְּשֶׁרָה:

ה הַקֶּמֶץ מִיעוּטוֹ מַעֲכָב אֶת רַבּוֹ. הַעֲשָׂרוֹן מִעוּטוֹ מַעֲכָב
אֶת רַבּוֹ. הַיֵּין מִעוּטוֹ מַעֲכָב אֶת רַבּוֹ. הַשָּׁמֶן מִעוּטוֹ
מַעֲכָב אֶת רַבּוֹ. הַסֵּלֶת וְהַשָּׁמֶן מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה. הַקֶּמֶץ
וְהַלְבוֹנָה מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה:

י שְׁנֵי שְׁעִירֵי יוֹם הַכַּפּוּרִים מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה. שְׁנֵי
כִבְשֵׁי עֶזְרָת מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה. שְׁתֵּי חֲלוֹת מַעֲכָבוֹת
זוֹ אֶת זוֹ. שְׁנֵי סֻדְרִים מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה. שְׁנֵי בָּזִיכִין
מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה. הַסֻּדְרִים וְהַבָּזִיכִין מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה.
שְׁנֵי מִיָּנִים שְׁבִנְזִיר. שְׁלֹשָׁה שְׁבַפָּרָה. אַרְבָּעָה שְׁבַתּוּדָה.
אַרְבָּעָה שְׁבִלּוּלָב. אַרְבָּעָה שְׁבַמְצוֹרַע. מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה.
שִׁבְעַת הַזֵּיזוֹת שְׁבַפָּרָה מַעֲכָבוֹת זוֹ אֶת זוֹ. שִׁבְעַת הַזֵּיזוֹת שֶׁל
בֵּין הַבָּדִים וְשֶׁעַל הַפְּרָכֶת וְשֶׁעַל מִזְבֵּחַ הַזֹּהֵב. מַעֲכָבוֹת זוֹ
אֶת זוֹ:

י שִׁבְעָה קֹנֵי מְנוֹרָה מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה. שִׁבְעָה נִרוֹתֶיהָ
מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה. שְׁתֵּי פָרָשִׁיּוֹת שְׁבַמְזוּזָה. מַעֲכָבוֹת
זוֹ אֶת זוֹ. וְאַפִּילוֹ כָּתָב אֶחָד מַעֲכָבֵן. אַרְבַּע פָּרָשִׁיּוֹת
שְׁבַתּוּלִין. מַעֲכָבוֹת זוֹ אֶת זוֹ. וְאַפִּילוֹ כָּתָב אֶחָד מַעֲכָבֵן.

אַרְבַּע צִיצִיּוֹת מְעַכְבוֹת זֶה אֶת זֶה. שְׂאֲרַבְעָתָן מַצּוּה אַחַת.
רַבִּי יִשְׁמַעֵאל אוֹמֵר אַרְבַּעָתָן אַרְבַּע מַצּוֹת:

פרק ד

הַתְּכַלֵּת אֵינָה מְעַכֶּבֶת אֶת הַלֵּבָן. וְהַלֵּבָן אֵינוֹ מְעַכֵּב
אֶת הַתְּכַלֵּת. תְּפִלָּה שֶׁל יָד אֵינָה מְעַכֶּבֶת שֶׁל
רֹאשׁ. וְשֶׁל רֹאשׁ אֵינָה מְעַכֶּבֶת שֶׁל יָד. הַסֵּלֶת וְהַשְּׁמֶן אֵינָן
מְעַכְבִּין אֶת הַיֵּין. וְלֹא הַיֵּין מְעַכְבֵּן. הַמִּתְנֹת שֶׁעַל הַמִּזְבֵּחַ
הַחִיצוֹן אֵינָן מְעַכְבוֹת זֶה אֶת זֶה:

^ב הַפָּרִים וְהָאֵלִים וְהַכֶּבֶשִׁים. אֵינָן מְעַכְבִּין זֶה אֶת זֶה. רַבִּי
שְׁמַעוֹן אוֹמֵר אִם הָיוּ לָהֶם פָּרִים מְרִבִּים. וְלֹא הָיוּ נִסְכִּים.
יָבִיאוּ פֶּר אֶחָד וְנִסְכּוֹ. וְלֹא יִקְרְבוּ כָּלָן בְּלֹא נִסְכּוֹ:

^ג הַפֶּר וְהָאֵלִים וְהַכֶּבֶשִׁים וְהַשְּׁעִיר. אֵינָן מְעַכְבִּין אֶת
הַלֶּחֶם. וְלֹא הַלֶּחֶם מְעַכְבֵּן. הַלֶּחֶם מְעַכֵּב אֶת הַכֶּבֶשִׁים.
וְהַכֶּבֶשִׁים אֵינָן מְעַכְבִּין אֶת הַלֶּחֶם. דְּבַרִּי רַבִּי עֲקִיבָא.
אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן נָנָס לֹא כִי אֵלֹא הַכֶּבֶשִׁים מְעַכְבִּין
(אֶת) הַלֶּחֶם. וְהַלֶּחֶם אֵינוֹ מְעַכֵּב אֶת הַכֶּבֶשִׁים. שֶׁכֵּן
מְצִינוּ בְּשֵׁהוּ יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה. קָרְבוּ
כֶּבֶשִׁים בְּלֹא לֶחֶם. אִף (כָּאֵן) יִקְרְבוּ כֶּבֶשִׁים בְּלֹא לֶחֶם.
אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן הִלָּכָה כְּדַבְּרִי בֶּן נָנָס. אֲבָל אֵין הִטַּעַם
כְּדַבְּרֵיו. שֶׁכָּל הָאָמוֹר בְּחוּמֵשׁ הַפְּקוּדִים. קָרַב בַּמִּדְבָּר.
וְכָל הָאָמוֹר בְּתוֹרַת כֹּהֲנִים לֹא קָרַב בַּמִּדְבָּר. כְּשֶׁבָאוּ
לָאָרֶץ קָרְבוּ אֵלָיו וְאֵלָיו. וּמִפְּנֵי מָה אָנִי אוֹמֵר יִקְרְבוּ כֶּבֶשִׁים

בְּלֹא לֶחֶם. שֶׁהַכֹּהֲנִים מְתִירִין אֶת עֲצָמָן בְּלֹא לֶחֶם. לֶחֶם
בְּלֹא כֶּבֶשׂ אֵין לִי מִי יִתְּרוֹנוֹ:

ד' הַתְּמִידִין אֵינָן מְעַכְבִּין אֶת הַמוֹסָפִים. וְלֹא הַמוֹסָפִים
מְעַכְבִּין אֶת הַתְּמִידִים. וְלֹא הַמוֹסָפִין מְעַכְבִּין זֶה אֶת
זֶה. לֹא הַקְּרִיבוּ כֶּבֶשׂ בַּבֹּקֶר יִקְרִיבוּ בֵּין הָעֶרְבִים. אָמַר
רַבִּי שְׁמַעוֹן אֵימָתִי בְּזִמְנָן שֶׁהָיוּ אָנוּסִין אוֹ שׁוֹגְגִין. אָבָל
אִם הָיוּ מְזִידִים וְלֹא הַקְּרִיבוּ כֶּבֶשׂ בַּבֹּקֶר לֹא יִקְרִיבוּ בֵּין
הָעֶרְבִים. לֹא הַקְּטִירוּ קְטֹרֶת בַּבֹּקֶר יִקְטִירוּ בֵּין הָעֶרְבִים.
אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן וְכֻלָּה הֵייתָה קִרְבָּה בֵּין הָעֶרְבִים. שְׂאִין
מִחֲנֹכִין אֶת מִזְבֵּחַ הַזֶּהָב אֲלֵא בַקְטֹרֶת הַסָּמִים. (שֶׁל בֵּין
הָעֶרְבִים). וְלֹא מִזְבֵּחַ הָעוֹלָה אֲלֵא בְּתִמִּיד שֶׁל שַׁחַר. וְלֹא
אֶת הַשְּׁלֶחָן אֲלֵא בְּלֶחֶם הַפָּנִים בְּשַׁבָּת. וְלֹא אֶת הַמְּנוֹרָה
אֲלֵא בְּשַׁבָּעָה גֵּרוּתָהּ בֵּין הָעֶרְבִים:

ה' חֲבִיתִי כֹהֵן גָּדוֹל לֹא הָיוּ בָאוֹת חֲצִים. אֲלֵא מִבֵּיא עֲשָׂרוֹן
שָׁלֵם וְחוּצָהּוּ. וּמִקְרִיב מִחֲצָה בַבֹּקֶר וּמִחֲצָה בֵּין הָעֶרְבִים.
וְכֹהֵן שֶׁהַקְּרִיב מִחֲצָה בְּשַׁחֲרִית וּמֵת. וּמִנּוּ כֹהֵן אַחֵר
תַּחֲתָיו. לֹא יָבִיא חֲצִי עֲשָׂרוֹן מִבֵּיתוֹ. וְלֹא חֲצִי עֲשָׂרוֹנוֹ
שֶׁל רֹאשׁוֹן. אֲלֵא מִבֵּיא עֲשָׂרוֹן שָׁלֵם וְחוּצָהּוּ. וּמִקְרִיב
מִחֲצָה וּמִחֲצָה אֶבֶד. נִמְצְאוּ שְׁנֵי חֲצִים קִרְבִּין. וּשְׁנֵי חֲצִים
אוֹבְדִין. לֹא מִנּוּ כֹהֵן אַחֵר. מִשָּׁל מִי הֵייתָה קִרְבָּה. רַבִּי
שְׁמַעוֹן אוֹמֵר מִשָּׁל צְבוּר. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר מִשָּׁל יוֹרְשִׁים.
וּשְׁלִימָה הֵייתָה קִרְבָּה:

יום יט

פרק ה

כָּל הַמִּנְחוֹת בָּאוֹת מִצָּה· חוץ מִחֶמֶץ שֶׁבַּתּוֹדָה וְשֵׁתִי
הֶלֶחֶם· שֶׁהֵן בָּאוֹת חֶמֶץ· רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר שְׂאוֹר
בּוֹדָה לֵהֵן מִתּוֹכָן וּמִחֶמֶץ· רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אֵף הִיא אֵינָה
מִן הַמִּבְחָר· אֲלֵא מְבִיא אֶת הַשְּׂאוֹר· וְנוֹתֵן לְתוֹךְ הַמִּדָּה·
וּמְמִילָא אֶת הַמִּדָּה· אָמְרוּ לוֹ אֵף הִיא הֵיחָה חֲסֵרָה אוֹ
יִתְיָרָה:

ב כָּל הַמִּנְחוֹת גְּלוּשׁוֹת בְּפוֹשְׁרִין· וּמִשְׁמֶרֶן שְׁלֵא יִחְמִיצוּ·
וְאִם הִחְמִיצוּ שִׁירְיָה· עוֹבֵר בְּלֹא תַעֲשֶׂה· שֶׁנֶּאֱמַר כָּל
הַמִּנְחָה אֲשֶׁר תִּקְרִיבוּ לַיהוָה לֹא תַעֲשֶׂה חֶמֶץ· וְחִיבִים עַל
לִישֶׁתָּהּ וְעַל עֲרִיכְתָּהּ וְעַל אִפְיָתָהּ:

ג יֵשׁ טְעוֹנוֹת שֶׁמֶן וְלִבּוֹנָה· שֶׁמֶן וְלֹא לִבּוֹנָה· לִבּוֹנָה וְלֹא
שֶׁמֶן· לֹא שֶׁמֶן וְלֹא לִבּוֹנָה· וְאֵלּוּ טְעוֹנוֹת שֶׁמֶן וְלִבּוֹנָה·
מִנְחַת הַסֵּלֶת וְהַמִּחְבֵּת וְהַמִּרְחֶשֶׁת וְהַחֲלוֹת וְהַרְקִיקִין·
מִנְחַת כֹּהֲנִים וּמִנְחַת כֹּהֵן מְשִׁיחַ· וּמִנְחַת גִּזְיִם· וּמִנְחַת
נָשִׁים· וּמִנְחַת הָעֶמֶר· מִנְחַת נֶסֶכִּין טְעוֹנָה שֶׁמֶן וְאֵינָה
טְעוֹנָה לִבּוֹנָה· לֶחֶם הַפָּנִים טְעוֹן לִבּוֹנָה וְאֵין טְעוֹן שֶׁמֶן·
שֵׁתִי הֶלֶחֶם· וּמִנְחַת חוּטָא· וּמִנְחַת קִנְאוֹת· לֹא שֶׁמֶן וְלֹא
לִבּוֹנָה:

י וְחַיֵּב עַל הַשָּׁמֶן בִּפְנֵי עֲצָמוֹ. וְעַל הַלְבוּנָה בִּפְנֵי עֲצָמָה. נָתַן
עָלֶיהָ שָׁמֶן פֶּסְלָה. לְבוּנָה יִלְקֻטְנָה. נָתַן שָׁמֶן עַל שִׁירֶיהָ.
אֵינוֹ עוֹבֵר בְּלֹא תַעֲשֶׂה. נָתַן כָּלִי עַל גָּבִי כָּלִי לֹא פֶסְלָה:

ה יֵשׁ טְעוֹנוֹת הַגֶּשֶׁה וְאֵינָן טְעוֹנוֹת תְּנוּפָה. תְּנוּפָה וְלֹא
הַגֶּשֶׁה. הַגֶּשֶׁה וְתְנוּפָה. לֹא תְנוּפָה וְלֹא הַגֶּשֶׁה. אֵלּוֹ
טְעוֹנוֹת הַגֶּשֶׁה וְאֵינָן טְעוֹנוֹת תְּנוּפָה. (מִנְחַת) הַסֵּלֶת
וְהַמִּחְבֶּת וְהַמֵּרְחֶשֶׁת וְהַחֲלוֹת וְהַרְקִיקִין. מִנְחַת כֹּהֲנִים.
מִנְחַת כֹּהֵן מְשִׁיחַ. מִנְחַת גּוֹיִם מִנְחַת נָשִׁים וּמִנְחַת חוּטָא.
רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר מִנְחַת כֹּהֲנִים וּמִנְחַת כֹּהֵן מְשִׁיחַ. אֵין
בָּהֶן הַגֶּשֶׁה. מִפְּנֵי שְׁאִין (בָּהֶן) קְמִיצָה. וְכֹל שְׁאִין (בָּהֶן)
קְמִיצָה. אֵין בָּהֶן הַגֶּשֶׁה:

י אֵלּוֹ טְעוֹנוֹת תְּנוּפָה וְאֵין טְעוֹנוֹת הַגֶּשֶׁה. לֹוֹג שָׁמֶן שֶׁל
מְצוֹרֵעַ וְאֲשָׁמוֹ. וְהַבְּכוֹרִים. כְּדַבְּרֵי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב.
וְאֲמוּרֵי שְׁלָמִי יָחִיד. וְחֻזָּה וְשׁוֹק שְׁלֵהֵן. אֶחָד אֲנָשִׁים
וְאֶחָד נָשִׁים בִּישְׂרָאֵל. אֲבָל לֹא בְּאַחֲרִים. וּשְׁתֵּי הַלֶּחֶם
וּשְׁנֵי כִבְשֵׁי עֶצְרֶת. כִּיצַד הוּא עוֹשֶׂה. נוֹתֵן שְׁתֵּי הַלֶּחֶם
עַל גָּבִי שְׁנֵי כִבְשִׁים. וּמְנִיחַ שְׁתֵּי יָדָיו מִלְמַטָּן. מוֹלִיךְ
וּמַבִּיא. מַעֲלָה וּמוֹרִיד. שֶׁנֶּאֱמַר אֲשֶׁר הוֹנֵף וְאֲשֶׁר הוֹרֵם.
תְּנוּפָה הֵיחָד בַּמִּזְרָח. וְהַגֶּשֶׁה בַּמַּעֲרָב. וְתְנוּפוֹת קוֹדְמוֹת
לְהַגֶּשֶׁוֹת. מִנְחַת הָעֹמֶר. וּמִנְחַת קְנָאוֹת. טְעוֹנוֹת תְּנוּפָה
וְהַגֶּשֶׁה. לֶחֶם הַפָּנִים וּמִנְחַת נְסָכִים. לֹא תְנוּפָה וְלֹא
הַגֶּשֶׁה:

י רבי שמעון אומר שלשה מינים טעונים שלש מצות שתיים בכל אחד ואחד. והשלישית אין בהן. ואלו הן זבחי שלמי יחיד. וזבחי שלמי צבור. ואשם מצורע. וזבחי שלמי יחיד. טעונים סמיכה חיים. ותנופה שחוטים. ואין בהן תנופה חיים. וזבחי שלמי צבור טעונים תנופה חיים ושחוטים. ואין בהן סמיכה. ואשם מצורע טעון סמיכה ותנופה חי. ואין בו תנופה שחוט:

ח האומר הרי עלי במחבת לא יביא במרחשת. במרחשת לא יביא במחבת. ומה בין מחבת למרחשת. אלא שהמרחשת יש לה פיסוי. והמחבת אין לה פיסוי. דברי רבי יוסי הגלילי. רבי חנניה בן גמליאל אומר מרחשת עמוקה. ומעשיה רוחשים. ומחבת צפה. ומעשיה קשים:

ט האומר הרי עלי בתנור. לא יביא מאפה כפח. ומאפה רעפים. ומאפה יורות הערביים. רבי יהודה אומר אם רצה יביא מאפה כפח. הרי עלי מנחת מאפה. לא יביא מחצה חלות ומחצה רקיקין. רבי שמעון מתיר מפני שהוא קרבן אחד:

פרק ו

אֵלּוּ מִנְחוֹת נִקְמְצוֹת וְשִׁירֵיהֶן לַכֹּהֲנִים. מִנְחַת סֶלֶת.
וְהַמִּחְבֵּת. וְהַמֶּרְחֶשֶׁת. וְהַחֲלוֹת. וְהָרִיקִין. מִנְחַת
גֹּזִים. מִנְחַת נָשִׁים. מִנְחַת הָעֹמֶר. מִנְחַת חֹטֵא וּמִנְחַת
קִנְאוֹת. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר מִנְחַת חֹטֵא שֶׁל כֹּהֲנִים
נִקְמְצָת. וְהַקֶּמֶץ קָרֵב לְעֶצְמוֹ. וְהַשְּׂרִים קָרְבִּין לְעֶצְמוֹ:

ב מִנְחַת כֹּהֲנִים. וּמִנְחַת כֹּהֵן מְשִׁיחַ. וּמִנְחַת נֹסְכִים לַמִּזְבֵּחַ.
וְאֵין בָּהֶם לַכֹּהֲנִים. בָּזָה יָפָה כַּח הַמִּזְבֵּחַ מִכַּח הַכֹּהֲנִים.
שְׁתֵּי הַלֶּחֶם וְלֶחֶם הַפָּנִים לַכֹּהֲנִים. וְאֵין בָּהֶם לַמִּזְבֵּחַ. וּבָזָה
יָפָה כַּח הַכֹּהֲנִים מִכַּח הַמִּזְבֵּחַ:

ג כָּל הַמִּנְחוֹת הַנֶּעֱשׂוֹת בְּכָלִי. טְעוֹנוֹת שֶׁלֹּשׁ מִתְּנוֹת
שָׁמֶן. יִצִּיקָה וּבִלְיָלָה. וּמִתֵּן שָׁמֶן בְּכָלִי קוֹדֵם לְעִשְׂתָּן.
וְהַחֲלוֹת (בּוֹלָלִין) דְּבָרֵי רַבִּי וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים (סֶלֶת)
הַחֲלוֹת טְעוֹנוֹת בִּלְיָלָה. הָרִיקִין מְשִׁיחָה. כִּיצַד מוֹשְׁחִין
כֶּמֶין כִּי. וְשֹׂאֵר הַשָּׁמֶן נֶאֱכָל לַכֹּהֲנִים:

ד כָּל הַמִּנְחוֹת הַנֶּעֱשׂוֹת בְּכָלִי טְעוֹנוֹת פְּתִיתָה. מִנְחַת
יִשְׂרָאֵל כּוֹפֵל אַחַת לְשָׁנִים. וּשְׁנַיִם לְאַרְבָּעָה וּמִבְדִּיל.
מִנְחַת כֹּהֲנִים כּוֹפֵל אַחַת לְשָׁנִים. וּשְׁנַיִם לְאַרְבָּעָה וְאֵינוֹ
מִבְדִּיל. מִנְחַת כֹּהֵן מְשִׁיחַ לֹא הִיא מִכְפָּלָה. רַבִּי שִׁמְעוֹן
אוֹמֵר מִנְחַת כֹּהֲנִים. וּמִנְחַת כֹּהֵן מְשִׁיחַ. אֵין בָּהֶן פְּתִיתָה.
מִפְּנֵי שֶׁאֵין בָּהֶן קְמִיצָה. וְכָל שֶׁאֵין בָּהֶן קְמִיצָה. אֵין בָּהֶן
פְּתִיתָה. וְכֵלֶן (פְּתִיתָתָן) כְּזִיתִים:

ה כל המנחות טעונות שלש מאות שיפה וּחֲמֵשׁ מאות
 בעיטה וְהַשִּׁיפָה וְהַבְּעִיטָה בַּחֲטִים רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר (אף)
 בַּבָּצֶק כָּל הַמִּנְחוֹת בָּאוֹת עֶשֶׂר עֶשֶׂר חוּץ מִלֶּחֶם הַפָּנִים
 וְחִבִּיתִי כֹהֵן גָּדוֹל שֶׁהֵם בָּאוֹת שְׁתֵּים עָשָׂר דְּבָרֵי רַבִּי
 יְהוּדָה רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר כֻּלָּן בָּאוֹת שְׁתֵּים עָשָׂר חוּץ
 מִחֲלוֹת תּוֹדָה וְהַנִּזְיוֹת שֶׁהֵן בָּאוֹת עֶשֶׂר עֶשֶׂר:

י הָעֹמֵר הִיא בָּא עֶשְׂרוֹן מִשְׁלֹשׁ סָאִין שְׁתֵּי הַלֶּחֶם שְׁנֵי
 עֶשְׂרוֹנִים מִשְׁלֹשׁ סָאִין לֶחֶם הַפָּנִים עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה
 עֶשְׂרוֹנִים מִעֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה סָאִין:

י הָעֹמֵר הִיא מִנֶּפֶה בְּשִׁלֹּשׁ עָשָׂר נֶפֶה וְשְׁתֵּי הַלֶּחֶם
 בְּשְׁתֵּים עָשָׂר וְלֶחֶם הַפָּנִים בְּאַחַת עָשָׂר רַבִּי שִׁמְעוֹן
 אוֹמֵר לֹא הִיא לָהּ קִצָּבָה אֶלָּא סֵלֶת מִנֶּפֶה כָּל צָרָכָה הִיא
 מֵבִיא שֶׁנֶּאֱמַר וְלִקְחָתָּ סֵלֶת וְאַפִּיתָ אוֹתָהּ עַד שֶׁתֵּהָא
 מִנֶּפֶה כָּל צָרָכָה:

פרק ז

הַתּוֹדָה הֵיְתָה בָּאָה חֲמֵשׁ סְאִין יְרוּשְׁלָמִיּוֹת. שֶׁהֵן שֵׁשׁ
 מִדְּבָרִיּוֹת. שְׁתֵּי אֵיפוֹת. הָאֵיפָה שֶׁלֹּשׁ סְאִין.
 עֶשְׂרִים עֶשְׂרוֹן עֶשְׂרָה לַחֲמֵץ. (עֶשְׂרָה לְמֶצֶה) עֶשְׂרָה
 לַחֲמֵץ עֶשְׂרוֹן לַחֲלָה. וְעֶשְׂרָה לְמֶצֶה. וּבִמְצָה שְׁלֹשָׁה מִיָּנִין.
 חֲלוֹת וְרִקִּיקִין. וְרְבוּכָה. נִמְצְאוּ שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרוֹנוֹת וְשְׁלִישׁ
 לְכָל מִין. שֶׁלֹּשׁ חֲלוֹת לְעֶשְׂרוֹן. בַּמָּדָה יְרוּשְׁלָמִית הָיוּ
 שְׁלֹשִׁים קֶב. חֲמֵשֶׁה עֶשֶׂר לַחֲמֵץ וְחֲמֵשֶׁה עֶשֶׂר לְמֶצֶה.
 חֲמֵשֶׁה עֶשֶׂר לַחֲמֵץ קֶב וְחֲצִי לַחֲלָה. וְחֲמֵשֶׁה עֶשֶׂר לְמֶצֶה.
 וְהַמְצָה שְׁלֹשָׁה מִיָּנִין. חֲלוֹת וְרִקִּיקִין. וְרְבוּכָה. נִמְצְאוּ
 חֲמִשָּׁת קֶבִּין לְכָל מִין. שְׁתֵּי חֲלוֹת לְקֶב:

^א הַמְלוּאִים הָיוּ בָּאִים כְּמֶצֶה שְׁבִתּוּדָה. חֲלוֹת. וְרִקִּיקִים.
 וְרְבוּכָה. הַנְּזִירוֹת הֵיְתָה בָּאָה שְׁתֵּי יָדוֹת כְּמֶצֶה שְׁבִתּוּדָה.
 חֲלוֹת וְרִקִּיקִים. וְאֵין בָּהּ רְבוּכָה. (נִמְצְאוּ) עֶשְׂרֵת קֶבִּים
 יְרוּשְׁלָמִיּוֹת. שֶׁהֵן שֵׁשֶׁה עֶשְׂרוֹנוֹת וְעֶדְוִין. וּמִכֶּלֶן הָיָה נוֹטֵל
 אֶחָד מֵעֶשְׂרָה תְּרוּמָה. שֶׁנֶּאֱמַר וְהַקִּרִּיב מִמֶּנּוּ אֶחָד מִכָּל
 קֶרְבֵּן תְּרוּמָה לֵי. אֶחָד שֶׁלֹּא יִטּוֹל פָּרוֹס. מִכָּל קֶרְבֵּן שִׁיְהִיו
 כָּל הַקֶּרְבָּנוֹת שְׁוִין. וְשֶׁלֹּא יִטּוֹל מִקֶּרְבֵּן לַחֲבִירוֹ. לִכְהֵן
 הַזֹּזֶרֶק אֶת דָּם הַשְּׁלָמִים לוֹ יִהְיֶה. וְהַשָּׂאֵר נֹאכָל לְבָעָלִים:

^ב הַשּׁוֹחֵט אֶת הַתּוֹדָה בַּפָּנִים וְלַחֲמָה חוּץ לַחֹמָה. לֹא
 קִדֵּשׁ הַלֶּחֶם. שְׁחָטָה עַד שֶׁלֹּא קָרְמוּ בַּתְּנוּרָה. וְאֶפִּילוֹ קָרְמוּ
 כֶּלֶן. חוּץ מֵאֶחָד מֵהֶן. לֹא קִדֵּשׁ הַלֶּחֶם. שְׁחָטָה חוּץ לְזִמְנָה

וְחוּץ לַמִּקְוָהּ קֹדֶשׁ הַלֶּחֶם שְׁחָטָה וְנִמְצְאָה טְרִיפָה לֹא
 קֹדֶשׁ הַלֶּחֶם שְׁחָטָה וְנִמְצְאָה בְּעֵלֶת מוּם רַבִּי אֱלִיעֶזֶר
 אָמַר קֹדֶשׁ וְחֻכִּים אֲמָרִים לֹא קֹדֶשׁ שְׁחָטָה שְׁלֹא
 לְשִׁמָּה וְכֵן אֵיל הַמִּלּוּאִים וְכֵן שְׁנֵי כִבְשֵׁי עֶצְרַת שְׁשַׁחֲטָן
 שְׁלֹא לְשִׁמָּה לֹא קֹדֶשׁ הַלֶּחֶם:

ד נֶסְכִּין שֶׁקֹּדְשׁוֹ בְּכָלִי וְנִמְצָא הַזָּבַח פָּסוּל אִם יֵשׁ זָבַח
 אַחֵר יִקְרְבוּ עִמּוֹ וְאִם לֹא יִפְסְלוּ בְלִינָה וְלֹד תּוֹדָה
 וְתַמְוִרְתָּהּ וְהַמִּפְרִישׁ תּוֹדָתוֹ וְנֶאֱבְדָּה וְהַפְרִישׁ אַחֶרֶת
 תַּחְתֶּיהָ אֵינָן טְעוּנִים לֶחֶם שֶׁנֶּאֱמַר וְהַקְרִיב עַל זָבַח
 הַתּוֹדָה הַתּוֹדָה טְעוּנָה לֶחֶם וְלֹא וְלֹדָה וְלֹא חֲלִיפָתָהּ
 וְלֹא תַמְוִרְתָּהּ טְעוּנִין לֶחֶם:

ה האָמַר הָרִי עָלֶי תּוֹדָה יָבִיא הִיא וְלֶחֶמָה מִן הַחוּלִין
 תּוֹדָה מִן הַחוּלִין וְלֶחֶמָה מִן הַמַּעֲשֵׂר יָבִיא לֶחֶמָה מִן
 הַחוּלִין תּוֹדָה מִן הַמַּעֲשֵׂר וְלֶחֶמָה מִן הַחוּלִין יָבִיא
 הַתּוֹדָה הִיא וְלֶחֶמָה מִן הַמַּעֲשֵׂר יָבִיא וְלֹא יָבִיא מִחֻטִּי
 מַעֲשֵׂר שְׁנֵי אֵלָּא מִמַּעוֹת מַעֲשֵׂר שְׁנֵי:

ו וּמִנֵּין לֹאֲמַר הָרִי עָלֶי תּוֹדָה לֹא יָבִיא אֵלָּא מִן הַחוּלִין
 שֶׁנֶּאֱמַר וְזָבַחַת פֶּסַח לַיהוָה צֹאן וּבָקָר וְהֵלֵא אֵין פֶּסַח
 בָּא אֵלָּא מִן הַכֹּבָשִׁים וּמִן הָעִזִּים אִם כֵּן לָמָּה נֶאֱמַר צֹאן
 וּבָקָר אֵלָּא לְהַקִּישׁ כָּל הַבָּא מִן הַצֹּאן וּמִן הַבָּקָר לַפֶּסַח
 מִן הַפֶּסַח שֶׁהוּא בָּא בְּחוּבָה אֵינוֹ בָּא אֵלָּא מִן הַחוּלִין
 אִף כָּל דָּבָר שֶׁהוּא בָּא בְּחוּבָה לֹא יָבִיא אֵלָּא מִן הַחוּלִין:

(לְפִיכָךְ) הָאוֹמֵר הָרִי עָלִי תוֹדָה הָרִי עָלִי שְׁלָמִים. הוֹאִיל
וְהֵם בָּאִים חוֹבָה. לֹא יָבִיאוּ אֶלָּא מִן הַחוּלִין. וְהַנֶּסֶכִּים בְּכָל
מָקוֹם. לֹא יָבִיאוּ אֶלָּא מִן הַחוּלִין:

פרק ח

כָּל קֶרֶבֶנוֹת הַצֶּבֶר וְהִיחִיד. בָּאִים מִן הָאָרֶץ וּמִחוּצָה
לָאָרֶץ. מִן הַחֹדֶשׁ וּמִן הַיָּשֵׁן. חוּץ מִן הָעֹמֶר וּשְׁתֵּי
הַלֶּחֶם. שְׂאִינָן בָּאִים אֶלָּא מִן הַחֹדֶשׁ וּמִן הָאָרֶץ. וְכֵלֶן אֵינָן
בָּאִין אֶלָּא מִן הַמִּבְחָר. וְאִיזְהוּ מִבְחָר. מִכֶּמֶס. וּמִזִּנְיָהּ.
אֶלְפָּא לְסֻלָּת. שְׁנִיָּה לָהֶם חֲפָרִים בִּבְקָעָה. כָּל הָאֲרָצוֹת
הֵיוּ כְשֵׁרוֹת. אֶלָּא מִכָּאן הֵיוּ מְבִיאִים:

^א אֵין מְבִיאִין לֹא מִבֵּית הַזְּבָלִים. וְלֹא מִבֵּית הַשְּׁלָחִים. וְלֹא
מִבֵּית הָאֵילָן. וְאִם הֵבִיא כָּשֶׁר. כִּיצַד הוּא עוֹשֶׂה. נִרְהָ שְׁנָה
רִאשׁוֹנָה. וּבִשְׁנִיָּה זֹרְעָה קֹדֶם לְפֶסַח שִׁבְעִים יוֹם. וְהִיא
עוֹשֶׂה סֻלָּת מִרְבָּה. כִּיצַד הוּא בּוֹדֵק. הַגִּזְבֵּר מִכְּנִיס אֶת יָדוֹ
לְתוֹכָהּ. עָלָה בָּהּ אֶבֶק פְּסוּלָה. עַד שִׁנִּיפָנָה. וְאִם הִתְלִיעָה
פְּסוּלָה:

^ג תְּקוּעָה אֶלְפָּא לְשִׁמּוֹן. אֲבָא שָׁאוּל אוֹמֵר שְׁנִיָּה לָהּ
רָגַב בְּעֶבֶר הִירְדֵּן. כָּל הָאֲרָצוֹת הֵיוּ כְשֵׁרוֹת. אֶלָּא מִכָּאן
הֵיוּ מְבִיאִים. אֵין מְבִיאִין לֹא מִבֵּית הַזְּבָלִים. וְלֹא מִבֵּית
הַשְּׁלָחִים. וְלֹא מִמָּה שֶׁנִּזְרַע בֵּינֵיהֶם. וְאִם הֵבִיא כָּשֶׁר.
אֵין מְבִיאִין אֲנִפִּיקָנוֹן. וְאִם הֵבִיא פְּסוּל. אֵין מְבִיאִין

מִן הַגִּרְגָּרִים שֶׁנֶּשְׂרוּ בַּמַּיִם. וְלֹא מִן הַכְּבוּשִׁים. וְלֹא מִן
הַשְּׁלוּקִין. וְאִם הֵבִיא פָּסוּל:

ד' שְׁלֹשָׁה זֵיתִים וּבָהֶן שְׁלֹשָׁה שְׁלֹשָׁה שְׂמָנִים. הַזֵּית
הָרֵאשׁוֹן מִגִּרְגָּרוֹ בְּרֹאשׁ הַזֵּית. וְכוּתֵּשׁ וְנוֹתֵן לַתּוֹךְ הַסֵּל.
רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר סְבִיבוֹת הַסֵּל. זֶה רֵאשׁוֹן. טֵעֵן בַּקּוֹרָה.
רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר בְּאַבְנִים. זֶה שְׁנִי. חֲזֵר וְטַחֵן וְטֵעֵן זֶה
שְׁלִישִׁי. הָרֵאשׁוֹן לַמְּנוּחָה. וְהַשְּׂאֵר לַמְּנוּחוֹת. הַזֵּית הַשְּׁנִי
מִגִּרְגָּרוֹ בְּרֹאשׁ הַגֶּגֶז. וְכוּתֵּשׁ וְנוֹתֵן לַתּוֹךְ הַסֵּל. רַבִּי יְהוּדָה
אוֹמֵר סְבִיבוֹת הַסֵּל. זֶה רֵאשׁוֹן. טֵעֵן בַּקּוֹרָה. רַבִּי יְהוּדָה
אוֹמֵר בְּאַבְנִים. זֶה שְׁנִי. חֲזֵר וְטַחֵן וְטֵעֵן זֶה שְׁלִישִׁי.
הָרֵאשׁוֹן לַמְּנוּחָה. וְהַשְּׂאֵר לַמְּנוּחוֹת. הַזֵּית הַשְּׁלִישִׁי עוֹטְנוֹ
בַּתּוֹךְ הַבֵּית. עַד שְׁיִלְקָה. וּמַעֲלָהּ וּמִנְגְּבוֹ בְּרֹאשׁ הַגֶּגֶז.
וְכוּתֵּשׁ וְנוֹתֵן לַתּוֹךְ הַסֵּל. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר סְבִיבוֹת הַסֵּל.
זֶה רֵאשׁוֹן. טֵעֵן בַּקּוֹרָה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר בְּאַבְנִים. זֶה
שְׁנִי. חֲזֵר וְטַחֵן וְטֵעֵן זֶה שְׁלִישִׁי. הָרֵאשׁוֹן לַמְּנוּחָה וְהַשְּׂאֵר
לַמְּנוּחוֹת:

ה' הָרֵאשׁוֹן שֶׁבְּרֵאשׁוֹן אֵין לְמַעַלָּה מִמֶּנּוּ. הַשְּׁנִי שֶׁבְּרֵאשׁוֹן
וְהָרֵאשׁוֹן שֶׁבְּשְׁנֵי שְׁוִין. הַשְּׁלִישִׁי שֶׁבְּרֵאשׁוֹן וְהַשְּׁנִי שֶׁבְּשְׁנֵי
וְהָרֵאשׁוֹן שֶׁבְּשְׁלִישִׁי שְׁוִין. הַשְּׁלִישִׁי שֶׁבְּשְׁנֵי וְהַשְּׁנִי
שֶׁבְּשְׁלִישִׁי שְׁוִין. הַשְּׁלִישִׁי שֶׁבְּשְׁלִישִׁי. אֵין לְמַטָּה מִמֶּנּוּ.
אִף הַמְּנוּחוֹת הֵיוּ בְּדִין שֶׁיִּטְעֲנוּ שָׁמֶן זֵית זֶךְ. מָה אִם
הַמְּנוּחָה שְׂאִינָה לֹאכִילָה. טְעוּנָה שָׁמֶן זֵית זֶךְ. הַמְּנוּחוֹת

שֶׁהוּן לֹאכִילָהּ. אֵינוּ דִין שְׁיִטְעֵנוּ שֶׁמֶן זֵית זָךְ. תִּלְמוּד לֹמַר
זָךְ כְּתִית לַמֶּאֱוֹר. וְלֹא זָךְ כְּתִית לַמִּנְחוֹת:

י' וּמִנֵּין הָיוּ מְבִיאִין אֶת הַיֵּין. קְרוֹתִים וְהַטּוּלִים אֶלְפָּא לַיֵּין.
שְׁנֵיהֶם לָהֶן בֵּית רֵמָה וּבֵית לָבֵן בְּהֵר. וּכְפָר סַגְנָא בְּבִקְעָה.
כָּל הָאֲרָצוֹת הָיוּ כְּשֵׁרוֹת. אֶלָּא מִכָּאן הָיוּ מְבִיאִים. אֵין
מְבִיאִין לֹא מִבֵּית הַזְּבָלִים. וְלֹא מִבֵּית הַשְּׁלָחִים. וְלֹא מִמָּה
שֶׁנִּזְרַע בִּינֵיהֶם. וְאִם הֵבִיא כָּשֶׁר. אֵין מְבִיאִין אֱלִיוֹסְטֹן.
וְאִם הֵבִיא כָּשֶׁר. אֵין מְבִיאִין יֶשֶׁן דְּבָרֵי רַבִּי וְחֻכְמִים
מְכַשְׁרִין. אֵין מְבִיאִין לֹא מִתּוֹק וְלֹא מִעֶשֶׂן וְלֹא מִבָּשָׁל.
וְאִם הֵבִיא פָּסוּל. אֵין מְבִיאִין מִן הַדְּלִיּוֹת. אֶלָּא מִן
הַרְגְּלִיּוֹת. וּמִן הַכֶּרְמִים הָעֲבוּדִים:

י' לֹא הָיוּ כּוֹנְסִים אוֹתוֹ בַּחֲצָבִים גְּדוּלִים אֶלָּא בַּחֲבִיּוֹת
קִטְנוֹת. וְאֵינוּ מִמֶּלֶא אֶת הַחֲבִיּוֹת עַד פִּיהֶם. כְּדִי שֶׁיְּהֵא
רִיחוֹ נוֹדֵף. אֵינוּ מְבִיא לֹא מִפִּיהָ מִפְּנֵי הַקִּמְחִין. (וְלֹא)
מִשּׁוּלִיָּהּ מִפְּנֵי הַשְּׁמֵרִים. אֶלָּא מְבִיא מִשְׁלִישָׁהּ וּמֵאֲמָצְעָה.
כִּיצַד הוּא בּוֹדֵק. הַגִּזְבֵּר יוֹשֵׁב וְהַקֶּנֶה בִּידּוֹ. זָרַק אֶת הַגִּיר
וְהַקִּישׁ בַּקֶּנֶה. רַבִּי יוֹסִי בַר רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר יֵין שֶׁעָלוּ
בּוֹ קִמְחִין פָּסוּל. שֶׁנֶּאֱמַר תְּמִימִים יִהְיוּ לָכֶם וּמִנְחָתָם.
תְּמִימִים יִהְיוּ לָכֶם וְנִסְכֵּיהֶם:

פרק ט

שְׁתֵּי מִדּוֹת שֶׁל יָבֵשׁ הָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ. עֲשָׂרוֹן וַחֲצִי עֲשָׂרוֹן.
 רַבִּי מֵאִיר אֹמֵר עֲשָׂרוֹן. עֲשָׂרוֹן וַחֲצִי עֲשָׂרוֹן. עֲשָׂרוֹן
 מֵהָ הָיָה מְשֻׁמֵּשׁ. שָׁבוּ הָיָה מוֹדֵד לְכָל הַמִּנְחוֹת. לֹא הָיָה
 מוֹדֵד. לֹא בִשָּׁל שְׁלֹשָׁה לֶפֶר. וְלֹא בִשָּׁל שְׁנַיִם לֶאֱיִל.
 אֲלֹא מוֹדֵדֵן עֲשָׂרוֹנוֹת. חֲצִי עֲשָׂרוֹן מֵהָ הָיָה מְשֻׁמֵּשׁ. שָׁבוּ
 הָיָה מוֹדֵד חֲבִיתִי כֹהֵן גָּדוֹל. מַחֲצָה בַּבֶּקֶר וּמַחֲצָה בֵּין
 הָעֶרְבָּיִם:

^ב שֶׁבַע מִדּוֹת שֶׁל לֶחַ הָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ. הֵינּוּ וַחֲצִי הֵהֵינּוּ.
 וּשְׁלִישִׁית הֵהֵינּוּ. וְרִבְעִיעִית הֵהֵינּוּ. לֹאֻג. וַחֲצִי לֹאֻג. וְרִבְעִיעִית
 לֹאֻג. רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּר צְדוֹק אֹמֵר שְׁנֵתוֹת הָיוּ בֵּהֵינּוּ. עַד כָּאֵן
 לֶפֶר. עַד כָּאֵן לֶאֱיִל. עַד כָּאֵן לִכְבֶּשֶׁת. רַבִּי שְׁמַעוֹן אֹמֵר לֹא
 הָיָה שֵׁם הֵינּוּ. וְכִי מֵהָ הָיָה הֵהֵינּוּ מְשֻׁמֵּשׁ. אֲלֹא מִדָּה יִתִּירָה
 שֶׁל לֹאֻג וּמַחֲצָה הֵיְתָה שֵׁם. שָׁבָה הָיָה מוֹדֵד לְמִנְחַת כֹּהֵן
 גָּדוֹל. לֹאֻג וּמַחֲצָה בַּבֶּקֶר. וְלֹאֻג וּמַחֲצָה בֵּין הָאֶרְבָּעִים:

^ג רִבְעִיעִית מֵהָ הֵיְתָה מְשֻׁמֶשֶׁת. רִבְעִיעִית מִים לְמִצּוֹרֶעַ.
 רִבְעִיעִית שֶׁמֶן לְנֹזֵר. חֲצִי לֹאֻג מֵהָ הָיָה מְשֻׁמֵּשׁ. חֲצִי לֹאֻג
 מִים לְסוֹטָה וַחֲצִי לֹאֻג שֶׁמֶן לְתוֹדָה. וּבִלְלֹג הָיָה מוֹדֵד לְכָל
 הַמִּנְחוֹת. אֶפִּילוֹ מִנְחָה שֶׁל שְׁשִׁים עֲשָׂרוֹן. נוֹתֵן לָהּ שְׁשִׁים
 לֹאֻג. רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן יַעֲקֹב אֹמֵר אֶפִּילוֹ מִנְחָה שֶׁל שְׁשִׁים
 עֲשָׂרוֹן. אֵין לָהּ אֲלֹא לֹאֻגָּה. שֶׁנֶּאֱמַר לְמִנְחָה וְלֹאֻג שֶׁמֶן.

שְׁשֶׁה לַפָּרִי אֲרֻבָּעָה לְאֵילִי שְׁלֹשָׁה לַכֶּבֶשׂ שְׁלֹשָׁה וּמִחֻצָּה
לְמִנְזָרָה וּמִחֻצִּית לֹזֵג לְכָל גֵּר:

ד' מְעַרְבִין נִסְכֵי אֵלִים בְּנִסְכֵי פָרִים נִסְכֵי כִבְשִׁים בְּנִסְכֵי
כִבְשִׁים שֶׁל יָחִיד בֶּשֶׁל צִבּוּר שֶׁל הַיּוֹם בֶּשֶׁל אִמָּשׁ אֲבָל
אֵין מְעַרְבִין נִסְכֵי כִבְשִׁים בְּנִסְכֵי פָרִים וְאֵילִים וְאִם בְּלָלָן
אֵלּוּ בִפְנֵי עֶצְמָן וְאֵלּוּ בִפְנֵי עֶצְמָן וְנִתְעַרְבוּ כְּשֶׁרִין אִם
עַד שֶׁלֹּא בָּלָל פָּסֵל הַכֶּבֶשׂ הֵבֵא עִם הָעֹמֶר אִף עַל פִּי
שֶׁמִּנְחָתוֹ כְּפוּלָה לֹא הָיוּ נִסְכָּיו כְּפוּלִין:

ה' כָּל הַמִּדּוֹת שֶׁהָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ הָיוּ נִגְדָּשׁוֹת חוּץ מִשֶּׁל כֹּהֵן
גָּדוֹל שֶׁהָיָה גָּדָשָׁה לְתוֹכָהּ מִדּוֹת הַלֵּחַ בִּירוּצִיָּהֶן קֹדֶשׁ
וּמִדּוֹת הַיָּבֵשׁ בִּירוּצִיָּהֶן חוּלִי רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר מִדּוֹת הַלֵּחַ
קֹדֶשׁ לְפִיכָךְ בִּירוּצִיָּהֶן קֹדֶשׁ וּמִדּוֹת הַיָּבֵשׁ חוּלִי לְפִיכָךְ
בִּירוּצִיָּהֶן חוּלִי רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר לֹא מִשּׁוּם זֶה אֵלֹא שֶׁהַלֵּחַ
נֶעֱכָר וְהַיָּבֵשׁ אֵינוֹ נֶעֱכָר:

ו' כָּל קִרְבָּנוֹת הַצִּבּוּר וְהַיָּחִיד טְעוּנִין נִסְכִּים חוּץ מִן הַבְּכוֹר
וְהַמַּעֲשֵׂר וְהַפֶּסַח וְהַחֲטָאת וְהָאֵשֶׁם אֵלֹא שֶׁחֲטָאתוֹ שֶׁל
מִצֹּרֶעַ וְאֵשֶׁמוֹ טְעוּנִין נִסְכִּים:

ז' כָּל קִרְבָּנוֹת הַצִּבּוּר אֵין בָּהֶם סְמִיכָה חוּץ מִן הַפָּר הֵבֵא
עַל כָּל הַמִּצְוֹת וְשֹׁעִיר הַמִּשְׁתַּלֵּחַ רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר אִף
שֹׁעִירֵי עֲבוֹדַת אֱלִילִים כָּל קִרְבָּנוֹת הַיָּחִיד טְעוּנִין סְמִיכָה
חוּץ מִן הַבְּכוֹר וְהַמַּעֲשֵׂר וְהַפֶּסַח וְהַיֹּרֵשׁ סוּמֵךְ וּמִבֵּיא
נִסְכִּים וּמִמִּיר:

ח הכל סומכין חוץ מחרש שוטה וקטן וסומא ונכרי וְהַעֲבֹד וְהַשְׁלִיחַ וְהָאִשָּׁה וְסָמִיכָה שִׁירֵי מִצּוּהָ עַל הָרֹאשׁ בְּשֵׁתֵי יָדַיִם וּבִמְקוֹם שְׁסוּמָכִין שׁוֹחֲטִין וְתָכַף לְסָמִיכָה שְׁחִיטָה:

ט חֹמֶר בְּסָמִיכָה מִבְּתִּנוּפָּהּ וּבְתִּנוּפָּהּ מִבְּסָמִיכָה שְׁאֶחָד מִנִּיף לְכָל הַחֲבֵרִים וְאֵין אֶחָד סוֹמֵךְ לְכָל הַחֲבֵרִים וְחֹמֶר בְּתִּנוּפָּהּ שֶׁהַתִּנוּפָּה נוֹהֶגֶת בְּקִרְבָּנוֹת הַיָּחִיד וּבְקִרְבָּנוֹת הַעֲבוּרִים בְּחַיִּים וּבְשׁוֹחֲטִין בְּדָבָר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ רוּחַ חַיִּים וּבְדָבָר שֶׁאֵין בּוֹ רוּחַ חַיִּים מֵה שֶׁאֵין כֵּן בְּסָמִיכָה:

פרק י

רבי ישמעאל אומר העמר היה בא בשבת משלש סאין ובחול מחמש וחכמים אומרים אחד בשבת ואחד בחול משלש היה בא רבי חנניא סגן הכהנים אומר בשבת היה נקצר ביחיד ובמגל אחד ובקפה אחת ובחול בשלשה ובשלש קפות ובשלש מגלות וחכמים אומרים אחד בשבת ואחד בחול בשלשה ובשלש קפות ובשלש מגלות:

ב מצות העמר לבוא מן הקרוב לא בפר הקרוב לירושלים מביאין אותו מכל מקום מעשה שפא מגזות צריפין ושתי הלחם מבקעת עין סוכר:

א פִּיצֵד הָיוּ עוֹשִׁים שְׁלוּחֵי בֵּית דִּין יוֹצְאִין מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב וְעוֹשִׂין אוֹתוֹ כְּרֻכּוֹת בַּמִּחְבֵּר לִקְרָקֶע כְּדִי שִׁיְהֶא נֹחַ לְקַצֹּר וְכָל הָעִירוֹת הַסְּמוּכוֹת לָשֵׁם מִתְּכַנְסוֹת לָשֵׁם כְּדִי שִׁיְהֶא נִקְצָר בַּעֲסֵק גָּדוֹל כִּיּוֹן שֶׁחֲשָׁכָה אוֹמֵר לָהֶם בָּא הַשֶּׁמֶשׁ אוֹמְרִים הֵן בָּא הַשֶּׁמֶשׁ אוֹמְרִים הֵן מִגָּל זֶה אוֹמְרִים הֵן מִגָּל זֶה אוֹמְרִים הֵן קָפָה זֶה אוֹמְרִים הֵן קָפָה זֶה אוֹמְרִים הֵן בְּשֶׁבֶת אוֹמֵר לָהֶם שֶׁבֶת זֶה אוֹמְרִים הֵן שֶׁבֶת זֶה אוֹמְרִים הֵן אֶקְצֹר וְהֵם אוֹמְרִים לוֹ קַצֹּר אֶקְצֹר וְהֵם אוֹמְרִים לוֹ קַצֹּר שְׁלֹשָׁה פְּעָמִים עַל כָּל דְּבָר וְדָבָר וְהֵם אוֹמְרִים לוֹ הֵן הֵן הֵן כָּל כֵּךְ לָמָּה מִפְּנֵי הַבִּיתוּסִים שֶׁהֵיוּ אוֹמְרִים אֵין קִצִּירַת הָעֵמֶר בַּמּוֹצָאִי יוֹם טוֹב:

י קִצְרוּהוּ וְנִתְּנוּהוּ בְּקִפּוֹת הַבִּיאוּהוּ לַעֲזָרָה הָיוּ מֵהַבְּהֵיבִין אוֹתוֹ בָּאוּר כְּדִי לָקִים בּוֹ מִצּוֹת קָלִי דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים בְּקִנִּים וּבְקָלִיחוֹת חוֹבְטִים אוֹתוֹ כְּדִי שֶׁלֹא יִתְמַעַד נִתְּנוּהוּ לְאַבּוּב וְאַבּוּב הָיָה מְנַקֵּב כְּדִי שִׁיְהֶא הָאוּר שׁוֹלֵט בְּכָלֹ שֶׁטְחוּהוּ בַּעֲזָרָה וְהָרוּחַ מְנַשֶּׁבֶת בּוֹ נִתְּנוּהוּ בְּרִיחִים שֶׁל גְּרוֹסוֹת וְהוֹצִיאוּ מִמֶּנּוּ עֶשְׂרוֹן שֶׁהוּא מְנַפֶּה בְּשֹׁלֶשׁ עֶשְׂרֵה נֶפֶה וְהַשָּׂאֵר נִפְדָּה וְנֶאֱכָל לְכָל אָדָם וְחֵיב בַּחֲלָה וּפְטוֹר מִן הַמַּעֲשָׂרוֹת רַבִּי עֲקִיבָא מְחִיב בַּחֲלָה וּבַמַּעֲשָׂרוֹת בָּא לוֹ לַעֲשָׂרוֹן וְנִתֵּן שְׁמֵנוּ וּלְבוֹנָתוֹ יֵצֵק וּבִלְלֵי הַנִּיף וְהַגִּישׁ קִמֵץ וְהִקְטִיר וְהַשָּׂאֵר נֶאֱכָל לַכֹּהֲנִים:

ה' מִשְׁקָרֵב הָעֶמֶר יוֹצֵאִין וּמוֹצֵאִין שׁוּק יְרוּשָׁלַיִם שֶׁהוּא מֵלֵא קֶמַח וְקָלִי שְׁלֵא בְרֵצוֹן חֲכָמִים דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר בְּרֵצוֹן חֲכָמִים הָיוּ עוֹשִׂים מִשְׁקָרֵב הָעֶמֶר הַתֵּר הַחֲדָשׁ מִידֹּ וְהִרְחוּקִים מִתָּרִים מַחְצוֹת הַיּוֹם וּלְהֵלֶן מִשְׁחָרֵב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הִתְקִין רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן זָכָאִי שֶׁיֵּהָא יוֹם הַגֵּף כֻּלּוֹ אָסוּר אָמַר רַבִּי יְהוּדָה וְהֵלֵא מִן הַתּוֹרָה הוּא אָסוּר שְׁנֵאמַר עַד עֵצִים הַיּוֹם הַזֶּה מִפְּנֵי מָה הִרְחוּקִים מִתָּרִים מַחְצוֹת הַיּוֹם וּלְהֵלֶן מִפְּנֵי שֶׁהֵן יוֹדְעִין שֶׁאֵין בֵּית דִּין מִתְעַצְלִים בּוֹ:

י' הָעֶמֶר הָיָה מִתִּיר בַּמִּדְיָנָה וּשְׁתֵּי הַלֶּחֶם בַּמִּקְדָּשׁ אֵין מִבִּיאִין מִנְחוֹת וּבִכּוּרִים וּמִנְחַת בְּהֶמָּה קֹדֶם לָעֶמֶר וְאִם הֵבִיא פָּסוּל קֹדֶם לְשְׁתֵּי הַלֶּחֶם לֹא יֵבִיא וְאִם הֵבִיא כָּשֶׁר:

י' הַחֲטִיִּם וְהַשְּׁעוּרִים וְהַכֶּסֶּמִּים וְשִׁבְלַת שׁוּעָל וְהַשִּׁיפּוֹן חֵיבִין בַּחֲלָה וּמִצְטָרְפִין זֶה עִם זֶה וְאִסּוּרִין בְּחֲדָשׁ מִלִּפְנֵי הַפֶּסַח וּמִלְקָצוֹר מִלִּפְנֵי הָעֶמֶר וְאִם הִשְׁרִישׁוּ קֹדֶם לָעֶמֶר הָעֶמֶר מִתִּירָן וְאִם לֹא אִסּוּרִים עַד שֶׁיָּבֹא הָעֶמֶר הֵבֵא:

ח' קוֹצְרִים בְּבֵית הַשְּׁלָחִים שְׁבַעמָקִים אָבֵל לֹא גוֹדְשִׁין אֲנָשִׁי יִרְחוּ קוֹצְרִין בְּרֵצוֹן חֲכָמִים וְגוֹדְשִׁין שְׁלֵא בְרֵצוֹן חֲכָמִים וְלֹא מִיחוּ בִידֵם חֲכָמִים קוֹצֵר לְשַׁחַת וּמֵאֲכִיל לְבֶהֱמָה אָמַר רַבִּי יְהוּדָה אֵימָתִי בְּזֶמֶן שֶׁהִתְחִיל עַד שֶׁלֹּא הֵבִיא שְׁלִישׁ רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר אֵף יִקְצוֹר (וְיֵאָכֵל) אֵף מִשֶּׁהֵבִיָּאָה שְׁלִישׁ:

ט קוֹצְרִין מִפְּנֵי הַנְּטִיעוֹת. מִפְּנֵי בֵּית הָאֵבֶל. מִפְּנֵי (בְּטוֹל) בֵּית הַמִּדְרָשׁ. לֹא יַעֲשֶׂה אוֹתָן כְּרִיכוֹת. אֲבָל מְנִיחִם צִבְתִּים. מִצּוֹת הָעֶמֶר לְבֹא מִן הַקָּמָה. לֹא מִצָּא יָבִיא מִן הָעֶמֶרִים. מִצּוֹתוֹ לְבֹא מִן הַלֶּח. לֹא מִצָּא יָבִיא מִן הַיָּבֵשׁ. מִצּוֹתוֹ לְקַצֹּר בַּלֵּילָה. נִקְצַר בַּיּוֹם כְּשֶׁר. וְדוּחָה אֶת הַשִּׁבְתָּ:

פרק יא

שְׁתֵּי הַלֶּחֶם גְּלוּשׁוֹת אַחַת אַחַת. וְנֶאֱפוֹת אַחַת אַחַת. לֶחֶם הַפָּנִים גְּלוּשׁ אֶחָד אֶחָד. וְנֶאֱפָה שְׁנַיִם שְׁנַיִם. וּבִטְפוּס הָיָה עוֹשֶׂה אוֹתָן. וְכָשֶׁהוּא רֹדֵן נוֹתֵן בִּטְפוּס. כְּדִי שְׁלֹא יִתְקַלְקְלוּ:

א אֶחָד שְׁתֵּי הַלֶּחֶם וְאֶחָד לֶחֶם הַפָּנִים לִישְׁתֵּן וְעִרִיכְתָּן בַּחוּץ. וְאֶפִּיתָן בַּפָּנִים. וְאֵינָן דּוּחוֹת אֶת הַשִּׁבְתָּ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר כָּל מַעֲשֵׂיהֶם בַּפָּנִים. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר לְעוֹלָם הָיוּ רְגִיל לֹאמַר. שְׁתֵּי הַלֶּחֶם וְלֶחֶם הַפָּנִים. כְּשֵׁרוֹת בַּעֲזָרָה. וּכְשֵׁרוֹת בְּבֵית פֶּאֶגִי:

ג חֲבִיתִי כֵּהֵן גָּדוֹל. לִישְׁתֵּן וְאֶפִּיתָן בַּפָּנִים. וְדוּחוֹת אֶת הַשִּׁבְתָּ. טַחוּנָן וְהִרְקָדָן אֵינָן דּוּחוֹת אֶת הַשִּׁבְתָּ. כָּלֵל אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא כָּל מְלָאכָה שְׁאֵפְשָׁר לָהּ לַעֲשׂוֹת מִעֲרֵב שִׁבְתָּ. אֵינָה דוּחָה אֶת הַשִּׁבְתָּ. וְשֹׂאֵי אֵפְשָׁר לָהּ לַעֲשׂוֹת מִעֲרֵב שִׁבְתָּ. דוּחָה אֶת הַשִּׁבְתָּ:

י כָּל הַמִּנְחוֹת יֵשׁ בָּהֶן מַעֲשֵׂה כָּלִי בַּפָּנִים וְאֵין בָּהֶן מַעֲשֵׂה כָּלִי בַּחוּץ בִּיצֵד שְׁתֵּי הַלֶּחֶם אֶרְפֵּן שִׁבְעָה וְרַחֲבֹן אַרְבָּעָה וְקִרְנוֹתֶיהֶן אַרְבַּע אֶצְבָּעוֹת לֶחֶם הַפָּנִים אֶרְכוֹ עֶשְׂרֵה וְרַחֲבוֹ חֲמִשָּׁה וְקִרְנוֹתָיו שִׁבַּע אֶצְבָּעוֹת רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר שְׁלֹא תִטָּעַה זֶד"ד י"ז בֶּן זֹמָא אוֹמֵר וְנִתְּתָ עַל הַשְּׁלֶחָן לֶחֶם פָּנִים לְפָנֵי תַמִּיד שִׁיְהִיָּה לוֹ פָּנִים:

ה הַשְּׁלֶחָן אֶרְכוֹ עֶשְׂרֵה וְרַחֲבוֹ חֲמִשָּׁה לֶחֶם הַפָּנִים אֶרְכוֹ עֶשְׂרֵה וְרַחֲבוֹ חֲמִשָּׁה נוֹתֵן אֶרְכוֹ כְּגִיד רַחֲבוֹ שֶׁל שְׁלֶחָן וְכוֹפֵל טַפָּחִים וּמַחְצָה מִכָּאן וְטַפָּחִים וּמַחְצָה מִכָּאן נִמְצָא אֶרְכוֹ מִמֶּלֶא כָּל רַחֲבוֹ שֶׁל שְׁלֶחָן דְּבָרֵי רַבִּי יְהוּדָה רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר הַשְּׁלֶחָן אֶרְכוֹ שְׁנַיִם עֶשֶׂר וְרַחֲבוֹ שִׁשָּׁה לֶחֶם הַפָּנִים אֶרְכוֹ עֶשְׂרֵה וְרַחֲבוֹ חֲמִשָּׁה נוֹתֵן אֶרְכוֹ כְּגִיד רַחֲבוֹ שֶׁל שְׁלֶחָן וְכוֹפֵל טַפָּחִים מִכָּאן וְטַפָּחִים מִכָּאן וְטַפָּחִים רֵיוַח בְּאֻמְצָע כְּדִי שֶׁתִּהְיֶה הָרוּחַ מְנֻשֶּׁבֶת בִּינֵיהֶן אָבָא שְׂאוֹל אוֹמֵר שֵׁם הָיוּ נוֹתְנִין שְׁנֵי בְּזִיכֵי לְבוֹנָה שֶׁל לֶחֶם הַפָּנִים אָמְרוּ לוֹ וְהֵלֵא כָּבֵר נֶאֱמַר וְנִתְּתָ עַל הַמַּעֲרֶכֶת לְבוֹנָה זָכָה אָמַר לָהֶן וְהֵלֵא כָּבֵר נֶאֱמַר וְעֲלִיו מִטָּה מְנֻשָּׁה:

י אַרְבָּעָה סְנִיפִים שֶׁל זָהָב הָיוּ שֵׁם מִפְּצָלִין מֵרֵאשִׁיָּהוּן שֶׁהָיוּ סוּמְכִים בָּהֶן שְׁנַיִם לְסֹדֶר זֶה וְשְׁנַיִם לְסֹדֶר זֶה וְעֹשָׂרִים וּשְׁמוֹנָה קָנִים כְּחֻצֵי קָנָה חֲלוּל אַרְבָּעָה עֶשֶׂר לְסֹדֶר זֶה וְאַרְבָּעָה עֶשֶׂר לְסֹדֶר זֶה לֹא סִדּוּר הַקָּנִים וְלֹא נְטִילָתָן דּוּחָה אֶת הַשֻּׁבָּת אֲלֵא נִכְנָס מֵעֶרֶב שִׁבְתָּ

וְשׁוּמָטִין וְנוֹתְנֵן לְאַרְכּוֹ שֶׁל שְׁלַחַן כָּל הַכֵּלִים שֶׁהָיוּ
בַּמִּקְדָּשׁ אֶרְכָּן לְאַרְכּוֹ שֶׁל בֵּית:

ז' שְׁנֵי שׁוֹלְחָנוֹת הָיוּ בְּאוֹלָם מִבִּפְנִים עַל פֶּתַח הַבַּיִת.
אֶחָד שֶׁל שֵׁשׁ וְאֶחָד שֶׁל זָהָב. עַל שֶׁל שֵׁשׁ נֹתְנִים לֶחֶם
הַפָּנִים בְּכִנְיָסָתוֹ. וְעַל שֶׁל זָהָב בִּיצִיאָתוֹ. שֶׁמַּעֲלִין בַּקֹּדֶשׁ
וְלֹא מוֹרִידִין. וְאֶחָד שֶׁל זָהָב מִפְּנֵי שֶׁעָלְיוֹ לֶחֶם הַפָּנִים
תָּמִיד. אַרְבָּעָה כֹּהֲנִים נִכְנָסִין שְׁנַיִם בִּידָן שְׁנֵי סְדָרִים.
וּשְׁנַיִם בִּידָם שְׁנֵי בְּזִיכִין. וְאַרְבָּעָה מְקַדִּימִין לִפְנֵיהֶם. שְׁנַיִם
לְטוֹל שְׁנֵי סְדָרִים. וּשְׁנַיִם לְטוֹל שְׁנֵי בְּזִיכִים. הַמְּכַנִּיסִים
עוֹמְדִים בְּצִפּוֹן וּפְנִיָּהֶם לְדָרוֹם. הַמוֹצִיאִים עוֹמְדִים בְּדָרוֹם
וּפְנִיָּהֶם לְצִפּוֹן. אֵלּוּ מוֹשְׁכִין וְאֵלּוּ מְנִיחִין וְטַפְחוֹ שֶׁל זֶה
כִּנְגַד טַפְחוֹ שֶׁל זֶה. שְׁנֵי אֹמֵר לִפְנֵי תָּמִיד. רַבִּי יוֹסִי אָמַר
אֲפִילוּ אֵלּוּ נוֹטְלִין וְאֵלּוּ מְנִיחִין. אֵף זֶה הִיָּתָה תָּמִיד יִצְאוּ
וְנָתְנוּ עַל הַשְּׁלַחַן שֶׁל זָהָב שֶׁהָיָה בְּאוֹלָם. הַקְטִירוּ הַבְּזִיכִין
וְהַחֲלוֹת מִתְחַלְקוֹת לַכֹּהֲנִים. חֹל יוֹם הַכַּפּוֹרִים לְהִיּוֹת
בְּשַׁבָּת. הַחֲלוֹת מִתְחַלְקוֹת לְעֶרֶב. חֹל לְהִיּוֹת עֶרֶב שַׁבָּת.
שְׁעִיר שֶׁל יוֹם הַכַּפּוֹרִים נֶאֱכָל לְעֶרֶב. הַבְּבִלִין אוֹכְלִין אוֹתוֹ
כִּשְׁהוּא חֵי. מִפְּנֵי שֶׁדַּעְתָּן יָפָה:

ח' סֵדֶר אֶת הַלֶּחֶם בְּשַׁבָּת. וְאֶת הַבְּזִיכִים לְאַחֵר שַׁבָּת.
וְהַקְטִיר אֶת הַבְּזִיכִים בְּשַׁבָּת פְּסוּלָה. וְאִין חִיבִין עֲלֵיהֶם
מִשּׁוּם פְּגוּל. נוֹתֵר וְטָמֵא. סֵדֶר אֶת הַלֶּחֶם וְאֶת הַבְּזִיכִין
בְּשַׁבָּת. וְהַקְטִיר אֶת הַבְּזִיכִין לְאַחֵר שַׁבָּת פְּסוּלָה. וְאִין
חִיבִין עֲלֵיהֶם מִשּׁוּם פְּגוּל וְנוֹתֵר וְטָמֵא. סֵדֶר אֶת הַלֶּחֶם

וְאֵת הַבְּזִיכִין לְאַחַר שַׁבָּת וְהַקְטִיר אֶת הַבְּזִיכִין בַּשַּׁבָּת
(פְּסוּלָה) בִּיצֵד יַעֲשֶׂה יִנְיַחְנָה לְשַׁבָּת הַבָּאָה שְׁאִפִּילוּ הִיא
עַל הַשְּׁלָחַן יָמִים רַבִּים אֵין בְּכַד כָּלוּם:

ט שְׁתֵּי הַלָּחִם נֶאֱכָלוֹת אֵין פָּחוֹת מִשְׁנַיִם וְלֹא יֵתֵר עַל
שְׁלֹשָׁה בִּיצֵד נֶאֱפֹת מַעֲרַב יוֹם טוֹב וְנֶאֱכָלוֹת בְּיוֹם טוֹב
לְשָׁנִים חֵל יוֹם טוֹב לִהְיוֹת אַחֵר הַשַּׁבָּת נֶאֱכָלוֹת לְשִׁלְשָׁה
לָחֶם הַפָּנִים נֶאֱכָל אֵין פָּחוֹת מִתְשַׁעָּה וְלֹא יֵתֵר עַל אֶחָד
עֶשֶׂר בִּיצֵד נֶאֱפָה בַּעֲרַב שַׁבָּת וְנֶאֱכָל בַּשַּׁבָּת לְתִשְׁעָה
חֵל יוֹם טוֹב לִהְיוֹת עָרֵב שַׁבָּת נֶאֱכָל לְעֶשְׂרֵה שְׁנֵי יָמִים
טוֹבִים שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה נֶאֱכָל לְאַחַד עֶשֶׂר וְאֵינוֹ דוּחָה
לֹא אֶת הַשַּׁבָּת וְלֹא אֶת יוֹם טוֹב רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל
אוֹמֵר מִשּׁוּם רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן הֶסְגֵּן דוּחָה אֶת יוֹם טוֹב
וְאֵינוֹ דוּחָה אֶת יוֹם צוּם:

פרק יב

הַמִּנְחוֹת וְהַנֶּסֶכִּים שֶׁנִּטְמְאוּ עַד שֶׁלֹּא קִדְּשׁוּ בַּכִּלִּי יֵשׁ
לָהֶם פְּדִיּוֹן מִשְׁקַדְּשׁוֹ בַּכִּלִּי אֵין לָהֶם פְּדִיּוֹן
הָעוֹפּוֹת וְהָעֵצִים וְהַלְבוֹנָה וְכִלֵּי שֶׁרֶת אֵין לָהֶם פְּדִיּוֹן
שֶׁלֹּא נֶאֱמַר אֵלֶּא בְּבִהְמָה:

ב האומר הרי עלי במחבת והביא במרחשת במרחשת
והביא במחבת מה שהביא הביא וידי חובתו לא יצא
זו להביא במחבת והביא במרחשת במרחשת והביא
במחבת הרי זו פסולה הרי עלי שני עשרונים להביא

בְּכָלִי אֶחָד. וְהֵבִיא בִשְׁנֵי כֵלִים. בִּשְׁנֵי כֵלִים. וְהֵבִיא בְּכָלִי
 אֶחָד. מֵה שֶׁהֵבִיא הֵבִיא. וְיָדֵי חֹבְתוֹ לֹא יֵצֵא. אֱלוּ לְהֵבִיא
 בְּכָלִי אֶחָד. וְהֵבִיא בִשְׁנֵי כֵלִים. בִּשְׁנֵי כֵלִים. וְהֵבִיא בְּכָלִי
 אֶחָד. הָרִי אֱלוּ פְסוּלִין. הָרִי עָלֵי שְׁנֵי עֲשָׂרוֹנִים. לְהֵבִיא
 בְּכָלִי אֶחָד. וְהֵבִיא בִשְׁנֵי כֵלִים. אָמְרוּ לוֹ בְּכָלִי אֶחָד נִדְרָתָּ.
 הַקָּרִיבֵן בְּכָלִי אֶחָד כְּשָׂרִים. בִּשְׁנֵי כֵלִים פְּסוּלִין. הָרִי עָלֵי
 שְׁנֵי עֲשָׂרוֹנִים. לְהֵבִיא בִשְׁנֵי כֵלִים. וְהֵבִיא בְּכָלִי אֶחָד.
 אָמְרוּ לוֹ בִּשְׁנֵי כֵלִים נִדְרָתָּ. הַקָּרִיבֵן בִּשְׁנֵי כֵלִים כְּשָׂרִים.
 נִתְּנָן בְּכָלִי אֶחָד. כְּשֵׁתִי מִנְחוֹת שְׁנַתְּעָרְבוּ:

ג הָרִי עָלֵי מִנְחָה מִן הַשְּׁעוֹרִין. יָבִיא מִן הַחֲטִיטִים. קֶמַח
 יָבִיא סֶלֶת. בְּלֹא שֶׁמֶן וּלְבוֹנָה. יָבִיא עֵמָה שֶׁמֶן וּלְבוֹנָה.
 חֲצִי עֲשָׂרוֹן. יָבִיא עֲשָׂרוֹן שְׁלֹם. עֲשָׂרוֹן וּמִחְצָה יָבִיא שְׁנַיִם.
 רַבִּי שְׁמַעוֹן פּוֹטֵר. שְׁלֹא הִתְנַדֵּב בְּדֶרֶךְ הַמִּתְנַדְּבִים:

ד מִתְנַדֵּב אָדָם מִנְחָה שְׁשִׁים עֲשָׂרוֹן. וּמֵבִיא בְּכָלִי אֶחָד.
 אִם אָמַר הָרִי עָלֵי שְׁשִׁים וְאֶחָד. מֵבִיא שְׁשִׁים בְּכָלִי אֶחָד.
 וְאֶחָד בְּכָלִי אֶחָד. שֶׁכֵּן צָבוּר מֵבִיא בְּיוֹם טוֹב הָרֹאשׁוֹן שֶׁל
 חָג שֶׁחָל לַהֲיוֹת בְּשַׁבָּת. שְׁשִׁים וְאֶחָד. דִּין לִיחִיד שֶׁיְהִי
 פָּחוֹת מִן הַצָּבוּר אֶחָד. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן וְהָלֹא אֱלוּ לְפָרִים.
 וְאֱלוּ לְכִבְשִׁים. וְאֵינָם נִבְלָלִים זֶה עִם זֶה. אֲלֹא עַד שְׁשִׁים
 יְכוּלִים לְהַבְלִיל. אָמְרוּ לוֹ שְׁשִׁים נִבְלָלִים. שְׁשִׁים וְאֶחָד אֵין
 נִבְלָלִים. אָמַר לָהֶם. כָּל מִדּוֹת חֲכָמִים בֵּין בְּאַרְבָּעִים סָאָה
 הוּא טוֹבֵל. בְּאַרְבָּעִים סָאָה חֶסֶר קָרְטוּב. אֵינוֹ יָכוֹל לְטָבוֹל

בהן. אין מתנדבים לזוג שנים וחמשה. אבל מתנדבים.
שלשה ארבעה וששה. ומששה ולמעלה:

^ה מתנדבים יין ואין מתנדבים שמן. דברי רבי עקיבא.
רבי טרפון אומר מתנדבים שמן. אמר רבי טרפון (מה)
מצינו ביין. שבא חובה ובא נדבה. אף השמן בא חובה
יבא נדבה. אמר (לו) רבי עקיבא לא. אם אמרת ביין שכן
הוא קרב חובתו בפני עצמו. תאמר בשמן שאינו קרב
חובתו בפני עצמו. אין שנים מתנדבים עשרון אחד. אבל
מתנדבים עולה ושלמים. ובעוף אפילו פרידה אחת:

פרק יג

הרי עלי עשרון. יביא אחד. עשרונים יביא שנים.
פרשתי ואיני יודע מה פרשתי. יביא ששים עשרון.
הרי עלי מנחה. יביא איזו שירצה. רבי יהודה אומר יביא
מנחת הסלת. שהיא מיוחדת שבמנחות:

^ב מנחה מין המנחה יביא אחד. מנחות מין המנחות
יביא שתים. פרשתי ואיני יודע מה פרשתי. יביא חמשתן.
פרשתי מנחה של עשרונים. ואיני יודע מה פרשתי. יביא
מנחה של ששים עשרון. רבי אומר יביא מנחות של
עשרונים. מאחד ועד ששים:

^ג הרי עלי עצים. לא יפחות משני גזירין. לבונה לא יפחות
מקמץ. חמשה קומצים הן. האומר הרי עלי לבונה. לא

יפחות מקמץ. המתנדב מנחה. יביא עמה קמץ לבונה.
המעלה את הקמץ בחוץ חייב. ושני בזיכין. טעונים שני
קומצים:

ד הרי עלי זהב לא יפחות מדינר זהב. כסף לא יפחות
מדינר כסף. נחשת לא יפחות ממעה כסף. פרשתי
ואיני יודע מה פרשתי. הוא מביא. עד שיאמר לא לכד
נתכונתי:

ה הרי עלי זין לא יפחות משלשה לוגין. שמן לא יפחות
מלוג. רבי אומר שלשה לוגין. פרשתי ואיני יודע מה
פרשתי. יביא כיום המרבה:

ו הרי עלי עולה יביא כבש. רבי אלעזר בן עזריה אומר
(או) תור או בן יונה. פרשתי מן הבקר. ואיני יודע מה
פרשתי. יביא פר ועגל. מן הבהמה ואיני יודע מה פרשתי.
יביא פר ועגל איל (ושעיר) גדי וטלה. פרשתי ואיני יודע
מה פרשתי. מוסיף עליהם תור ובן יונה:

ז הרי עלי תודה ושלמים. יביא כבש. פרשתי מן הבקר.
ואיני יודע מה פרשתי. יביא פר ופרה עגל ועגלה. מן
הבהמה ואיני יודע מה פרשתי. יביא פר ופרה. עגל
ועגלה. איל ורחל. גדי וגדיה. שעיר ושעירה. טלה וטליה:

ח הרי עלי שזר. יביא הוא ונסכיו במנה. עגל. יביא הוא
ונסכיו בחמש. איל. יביא הוא ונסכיו בשתיים. כבש. יביא

הוא וּנְסָכָיו בְּסֻלַּע. שׁוֹר בְּמִנְה. יָבִיא בְּמִנְה חוּץ מִנְסָכָיו.
 עֵגֶל בַּחֲמֵשׁ. יָבִיא בַּחֲמֵשׁ חוּץ מִנְסָכָיו. אֵיל בְּשֵׁתִים.
 יָבִיא בְּשֵׁתִים חוּץ מִנְסָכָיו. כֶּבֶשׂ בְּסֻלַּע. יָבִיא בְּסֻלַּע חוּץ
 מִנְסָכָיו. שׁוֹר בְּמִנְה. וְהִבִּיא שְׁנַיִם בְּמִנְה לֹא יֵצֵא. אֶפֶילוּ
 זֶה בְּמִנְה חֶסֶר דִּינָר. וְזֶה בְּמִנְה חֶסֶר דִּינָר. שְׁחוּר וְהִבִּיא
 לָבֶן. לָבֶן וְהִבִּיא שְׁחוּר. גָּדוֹל וְהִבִּיא קָטָן. לֹא יֵצֵא. קָטָן
 וְהִבִּיא גָּדוֹל יֵצֵא. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר לֹא יֵצֵא:

ט שׁוֹר זֶה עוֹלָה וְנִסְתָּאב. אִם רָצָה יָבִיא בְּדָמָיו שְׁנַיִם. שְׁנֵי
 שְׁוֹרִים אֵלּוּ עוֹלָה וְנִסְתָּאבוּ. אִם רָצָה יָבִיא בְּדָמֵיהֶם אֶחָד.
 רַבִּי אוֹסֵר. אֵיל זֶה עוֹלָה וְנִסְתָּאב. אִם רָצָה יָבִיא בְּדָמָיו
 כֶּבֶשׂ. כֶּבֶשׂ זֶה עוֹלָה וְנִסְתָּאב. אִם רָצָה יָבִיא בְּדָמָיו אֵיל.
 רַבִּי אוֹסֵר. הָאוֹמֵר אֶחָד מִכֶּבֶשׂי הַקֹּדֶשׁ. וְאֶחָד מִשְׁוֹרֵי
 הַקֹּדֶשׁ. הֵיוּ לוֹ שְׁנַיִם. הַגָּדוֹל שֶׁבֵּהֶן הַקֹּדֶשׁ. שְׁלֹשָׁה. הַבִּינּוֹנִי
 שֶׁבֵּהֶן הַקֹּדֶשׁ. פֶּרֶשְׁתִּי וְאֵינִי יוֹדֵעַ מֶה פֶּרֶשְׁתִּי. אוֹ שְׁאֹמֵר
 אָמַר לִי אַבָּא וְאֵינִי יוֹדֵעַ מֶה. הַגָּדוֹל שֶׁבֵּהֶן הַקֹּדֶשׁ:

י הֵרִי עָלֵי עוֹלָה. יְקָרִיבָנָה בַּמִּקְדָּשׁ. וְאִם הִקְרִיבָה בְּבֵית
 חוּנְיוֹ לֹא יֵצֵא. שְׁאִקְרִיבָנָה בְּבֵית חוּנְיוֹ יְקָרִיבָנָה בַּמִּקְדָּשׁ.
 וְאִם הִקְרִיבָה בְּבֵית חוּנְיוֹ יֵצֵא. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר אֵין זֶה
 עוֹלָה. הֵרִינִי נָזִיר יִגְלַח בַּמִּקְדָּשׁ. וְאִם גִּלַּח בְּבֵית חוּנְיוֹ לֹא
 יֵצֵא. שְׁאִגִּלַּח בְּבֵית חוּנְיוֹ. יִגְלַח בַּמִּקְדָּשׁ. וְאִם גִּלַּח בְּבֵית
 חוּנְיוֹ יֵצֵא. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר אֵין זֶה נָזִיר. הַכֹּהֲנִים שֶׁשָּׁמְשׁוּ
 בְּבֵית חוּנְיוֹ. לֹא יִשְׁמְשׁוּ בַּמִּקְדָּשׁ בִּירוּשָׁלַיִם. וְאֵין צָרִיד
 לוֹמַר לְדָבָר אַחֵר. שֶׁנֶּאֱמַר אַךְ לֹא יַעֲלוּ כֹהֲנֵי הַבָּמֹת אֶל

מִזְבֵּחַ יְיָ בִּירוּשָׁלַיִם כִּי אִם אָכְלוּ מִצֹּת בְּתוֹךְ אֲחֵיהֶם הָרִי
הֵן כָּבַעְלִי מוֹמִין חוֹלְקִין וְאוֹכְלִין אֲבָל לֹא מִקְרִיבִין:

”נֹאמַר בְּעוֹלַת הַבֶּהֱמָה אִשָּׁה רֵיחַ נִיחַח (וּבְעוֹלַת הָעוֹף
אִשָּׁה רֵיחַ נִיחַח) וּבִמְנַחָה אִשָּׁה רֵיחַ נִיחַח לְלַמֵּד שְׁאֶחָד
הַמִּרְבֶּה וְאֶחָד הַמִּמְעִיט וּבִלְבָד שִׁיכּוּין אָדָם אֶת דַּעְתּוֹ
לְשָׂמִים: סליק

מסכת חולין

פרק א

הכל שוחטין ושחיטתן כשרה. חוץ מחרש שוטה וקטן
שמא יקלקלו בשחיטתן. וכלן ששחטו. ואחרים
רואין אותן. שחיטתן כשרה. שחיטת נכרי גבילה.
ומטמאה במשא. השוחט בלילה. וכן הסומא ששחט.
שחיטתו כשרה. השוחט בשבת וביום הכפורים. אף על
פי שמתחייב בנפשו. שחיטתו כשרה:

^א השוחט במגל יד. בצור ובקנה שחיטתו כשרה. הכל
שוחטין. ולעולם שוחטין. ובכל שוחטין. חוץ ממגל קציר
והמגירה והשנים והצפרן. מפני שהן חונקין. השוחט
במגל קציר בדרך הליכתה. בית שמאי פוסלין. ובית הלל
מכשירין. ואם החליקו שניה. הרי היא כסבין:

^ב השוחט מתוך הטבעת ושיר בה מלא החוט על פני
כלה. שחיטתו כשרה. רבי יוסי בר יהודה אומר מלא
החוט על פני רבה:

^ד השוחט מן הצדדין. שחיטתו כשרה. המולק מן הצדדין.
מליקתו פסולה. השוחט מן הערף. שחיטתו פסולה.
המולק מן הערף מליקתו כשרה. השוחט מן הצואר.
שחיטתו כשרה. המולק מן הצואר. מליקתו פסולה. שכל
הערף כשר למליקה. וכל הצואר כשר לשחיטה. נמצא

כָּשֶׁר בַּשְּׁחִיטָה. פָּסוּל בַּמְלִיקָה. כָּשֶׁר בַּמְלִיקָה. פָּסוּל
בַּשְּׁחִיטָה:

ה' כָּשֶׁר בַּתּוֹרִין. פָּסוּל בַּבְּנֵי יוֹנָה. כָּשֶׁר בַּבְּנֵי יוֹנָה. פָּסוּל
בַּתּוֹרִין. תַּחֲלֵת הַצִּיְהוּב בָּזָה וּבָזָה פָּסוּל:

י' כָּשֶׁר בַּפֶּרֶה פָּסוּל בַּעֲגָלָה. כָּשֶׁר בַּעֲגָלָה פָּסוּל בַּפֶּרֶה.
כָּשֶׁר בַּפֶּהָנִים פָּסוּל בַּלְוִיִּם. כָּשֶׁר בַּלְוִיִּם פָּסוּל בַּפֶּהָנִים.
טָהוֹר בְּכָלִי חָרֵשׁ טָמֵא בְּכָל הַפְּלִים. טָהוֹר בְּכָל הַפְּלִים
טָמֵא בְּכָלִי חָרֵשׁ. טָהוֹר בְּכָלִי עֵץ טָמֵא בְּכָלִי מַתְכוּת.
טָהוֹר בְּכָלִי מַתְכוּת טָמֵא בְּכָלִי עֵץ. הַחֵיב בַּשְּׁקָדִים
הַמָּרִים פָּטוֹר בַּמַּתְנוּקִים. הַחֵיב בַּמַּתְנוּקִים פָּטוֹר בַּמָּרִים:

י' הַתָּמֵד עַד שְׁלֹא הִחְמִיץ. אֵינוֹ נֶקַח בַּכֶּסֶף מַעֲשֵׂר. וּפּוֹסֵל
אֶת הַמִּקְוֶה. מִשְׁהַחְמִיץ נֶקַח בַּכֶּסֶף מַעֲשֵׂר. וְאֵינוֹ פּוֹסֵל
אֶת הַמִּקְוֶה. הָאֲחִים הַשֹּׁתֵפִים כְּשִׁחִיבִים בַּקְּלָבוֹן. פָּטוֹרִין
מִמַּעֲשֵׂר בְּהֶמָּה. כְּשִׁחִיבִין בַּמַּעֲשֵׂר בְּהֶמָּה. פָּטוֹרִין מִן
הַקְּלָבוֹן. כָּל מְקוֹם שֵׁשׁ מְכָר אֵין קָנָס. וְכָל מְקוֹם שֵׁשׁ
קָנָס אֵין מְכָר. כָּל מְקוֹם שֵׁשׁ מִיֹּאזֵן אֵין חֲלִיצָה. וְכָל
מְקוֹם שֵׁשׁ חֲלִיצָה אֵין מִיֹּאזֵן. כָּל מְקוֹם שֵׁשׁ תִּקְיעָה אֵין
הַבְּדֵלָה. וְכָל מְקוֹם שֵׁשׁ הַבְּדֵלָה. אֵין תִּקְיעָה. יוֹם טוֹב
שָׁחַל לַהֲיוֹת בַּעֲרָב שֶׁבֶת. תּוֹקֵעִין וְלֹא מַבְדִּילִין. בְּמוֹצָאֵי
שֶׁבֶת מַבְדִּילִין וְלֹא תּוֹקֵעִין. כִּיצַד מַבְדִּילִין. הַמַּבְדִּיל בֵּין
קֹדֶשׁ לְקֹדֶשׁ. רַבִּי דוֹסָא אָמַר בֵּין קֹדֶשׁ חָמוֹר לְקֹדֶשׁ
הַקָּל:

פרק ב

הַשׁוֹחֵט אֶחָד בְּעוֹף וְשְׁנַיִם בַּבְּהֵמָה שְׁחִיטָתוֹ כְּשֶׁרָהּ.
וְרַבּוֹ שֶׁל אֶחָד כְּמוֹהוּ רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר עַד
שִׁישְׁחוּט אֶת הַנִּידָן חָצִי אֶחָד בְּעוֹף וְאֶחָד וְחָצִי
בַּבְּהֵמָה שְׁחִיטָתוֹ פְּסוּלָה רֹב אֶחָד בְּעוֹף וְרֹב שְׁנַיִם
בַּבְּהֵמָה שְׁחִיטָתוֹ כְּשֶׁרָהּ:

ב הַשׁוֹחֵט שְׁנֵי רֵאשִׁין כְּאֶחָד שְׁחִיטָתוֹ כְּשֶׁרָהּ שְׁנַיִם
אוֹחֲזִין בְּסַפִּין וְשׁוֹחֲטִין אֶפִּילוֹ אֶחָד לְמַעַלָּה וְאֶחָד לְמַטָּה.
שְׁחִיטָתָן כְּשֶׁרָהּ:

ג הִתִּיז אֶת הָרֹאשׁ בְּבֵת אַחַת פְּסוּלָה הִיָּה שׁוֹחֵט וְהִתִּיז
אֶת הָרֹאשׁ בְּבֵת אַחַת אִם יֵשׁ בְּסַפִּין מְלֵא צֹאֵר כְּשֶׁרָהּ.
הִיָּה שׁוֹחֵט וְהִתִּיז שְׁנֵי רֵאשִׁין בְּבֵת אַחַת אִם יֵשׁ בְּסַפִּין
מְלֵא צֹאֵר אֶחָד כְּשֶׁרָהּ בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים בְּזֶמֶן
שֶׁהוֹלִיד וְלֹא הִבִּיא אוֹ הִבִּיא וְלֹא הוֹלִיד אֲבָל אִם
הוֹלִיד וְהִבִּיא אֶפִּילוֹ כֹּל שֶׁהוּא אֶפִּילוֹ בְּאִיזְמַל כְּשֶׁרָהּ.
נִפְלָה סַפִּין וְשִׁחְטָהּ אִף עַל פִּי שֶׁשִּׁחְטָהּ כְּדֶרֶךְ פְּסוּלָה.
שֶׁנֶּאֱמַר וְזָבַחַת וְאָכַלְתָּ מֶה שֶׁאַתָּה זֹבַח אֶתָּה אוֹכֵל.
נִפְלָה סַפִּין וְהִגְבִּיהָ נִפְלָה כֻּלּוֹ וְהִגְבִּיהָ הַשְּׁחִיז אֶת
הַסַּפִּין וְעָף וּבָא חִבְרוּ וְשִׁחַט אִם שָׁהָה כְּדֵי שְׁחִיטָה
פְּסוּלָה רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר אִם שָׁהָה כְּדֵי בְּקוֹר:

ד שְׁחַט אֶת הַנֶּשֶׁט וּפָסַק אֶת הַגְּרִגְרָתוֹ אוֹ שְׁחַט אֶת
הַגְּרִגְרָתוֹ וּפָסַק אֶת הַנֶּשֶׁט אוֹ שִׁשְׁחַט אֶחָד מֵהֶן וְהִמָּתִין

לָהּ עַד שְׁמִתָּהּ. אוֹ שֶׁהַחֲלִיד אֶת הַסִּכִּין תַּחַת הַשְּׁנִי
וּפְסָקוֹ. רַבִּי יִשְׁבֵּב אוֹמֵר גְּבִלָּהּ. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר טְרַפָּה.
כָּלֵל אָמַר רַבִּי יִשְׁבֵּב מִשּׁוּם רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ. כָּל שְׁנַפְסָלָהּ
בְּשַׁחֲיטָתָהּ גְּבִלָּהּ. כָּל שֶׁשַּׁחֲיטָתָהּ כָּרְאוּ וְדָבַר אַחֵר גָּרַם
לָהּ לִפְסֹל טְרַפָּה. וְהוּדָה לֹא רַבִּי עֲקִיבָא:

ה' הַשּׁוֹחֵט בְּהֵמָה חֲזֵה וְעוֹף. וְלֹא יֵצֵא מִהֵן דָּם בְּשָׂרִים.
וְנֹאכָלִים בְּיָדַיִם מְסוּאָבוֹת. לָפִי שֶׁלֹּא הִכְשִׁירוּ בְּדָם. רַבִּי
שִׁמְעוֹן אוֹמֵר הִכְשִׁירוּ בְּשַׁחֲיטָה:

י' הַשּׁוֹחֵט אֶת הַמִּסְכֵּנֶת. רַבֵּן (שִׁמְעוֹן בֶּן) גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר
עַד שֶׁתִּפְרָכֵס בְּיָד וּבִרְגֵל. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר דִּיהָ אִם
זִנְקָה. אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן (אֵף) הַשּׁוֹחֵט בַּלִּילָה וּלְמַחֲר
הַשָּׁבִים. וּמֵצֵא כְּתָלִים מִלֵּאִים דָּם בְּשָׂרָה שְׁזִנְקָה. וּכְמִדַּת
רַבִּי אֱלִיעֶזֶר. וְחֲכָמִים אוֹמְרִים עַד שֶׁתִּפְרָכֵס בְּיָד וּבִרְגֵל.
אוֹ עַד שֶׁתִּכְשָׁכֵשׁ בְּזִנְבָהּ. אֶחָד בְּהֵמָה דָּקָה. וְאֶחָד בְּהֵמָה
גְּסָה. בְּהֵמָה דָּקָה שֶׁפִּשְׁטָה יָדָהּ וְלֹא הִחֲזִירָה פְּסוּלָה.
שְׂאִינָה אֵלֹא הוּצְאָת נֶפֶשׁ בְּלֶבֶד. בִּמָּה דְּבָרִים אֲמוּרִים
שֶׁהִיתָה בְּחֻזְקַת מִסְכָּנָתָה. אֲבָל אִם הִיתָה בְּחֻזְקַת בְּרִיאָה.
אֲפִילוֹ אֵין בָּהּ אֶחָד מִכָּל הַסִּימָנִים הִלְלוּ בְּשָׂרָה:

י' הַשּׁוֹחֵט לְנֹכְרִי שֶׁחִיטָתוֹ בְּשָׂרָה. וְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר פּוֹסֵל.
אָמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אֲפִילוֹ שֶׁחָטָה שְׂאִיכָל הַנֹּכְרִי מִחֲצֵר
כְּבֵד שָׁלָה פְּסוּלָה. שֶׁסֶתֶם מִחֲשֶׁבֶת נֹכְרִי לַעֲבוֹדַת
אֱלִילִים. אָמַר רַבִּי יוֹסִי קָל וְחֹמֶר הַדְּבָרִים. וְמָה בְּמָקוֹם

שְׁהַמְחֻשְׁבָּה פּוֹסְלָת בַּמִּקְדָּשִׁים. אֵין הַכֹּל הוֹלֵךְ אַחֵר
הָעוֹבֵד. מָקוֹם שֶׁאֵין מְחֻשְׁבָּה פּוֹסְלָת בַּחוּלִין. אֵינוּ דִין
שֶׁלֹא יִהְיֶה הַכֹּל הוֹלֵךְ (אֱלֹא) אַחֵר הַשׁוֹחֵט:

ח' הַשׁוֹחֵט לְשֵׁם הָרִים. לְשֵׁם גְּבֻעוֹת. לְשֵׁם יָמִים. לְשֵׁם
נְהֻרוֹת. לְשֵׁם מִדְּבָרוֹת. שְׁחִיטָתוֹ פְּסוּלָה. שְׁנַיִם אוֹחֲזִין
בַּסֶּכֶין וְשׁוֹחֲטִין. אֶחָד לְשֵׁם אֶחָד מִכָּל אֱלוֹ. וְאֶחָד לְשֵׁם
דְּבַר כָּשֶׁר. שְׁחִיטָתוֹ פְּסוּלָה:

ט' אֵין שׁוֹחֲטִין לֹא לְתוֹךְ יָמִים. וְלֹא לְתוֹךְ נְהֻרוֹת. וְלֹא לְתוֹךְ
כָּלִים. אֲבָל שׁוֹחֵט הוּא לְתוֹךְ עוֹגָא שֶׁל מִים. וּבִסְפִינָה עַל
גְּבִי כָלִים. אֵין שׁוֹחֲטִין לְגוּמָא כָּל עֶקֶר. אֲבָל עוֹשֶׂה גּוּמָא
בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ בַּשְּׂבִיל שֶׁיִּכְנַס הַדָּם לְתוֹכָהּ. וּבִשְׁוֹק לֹא יַעֲשֶׂה
בֶּן. שֶׁלֹא יַחֲקֶה אֶת הָאֲפִיקוֹרוֹסִים:

י' הַשׁוֹחֵט לְשֵׁם עוֹלָה. לְשֵׁם שְׁלָמִים. לְשֵׁם אֶשֶׁם תְּלוּי.
לְשֵׁם פֶּסַח. לְשֵׁם תּוֹדָה. שְׁחִיטָתוֹ פְּסוּלָה. וְרַבִּי שִׁמְעוֹן
מִכְשִׁיר. שְׁנַיִם אוֹחֲזִין בַּסֶּכֶין וְשׁוֹחֲטִין. אֶחָד לְשֵׁם אֶחָד
מִכָּל אֱלוֹ. וְאֶחָד לְשֵׁם דְּבַר כָּשֶׁר. שְׁחִיטָתוֹ פְּסוּלָה הַשׁוֹחֵט
לְשֵׁם חֲטָאת. לְשֵׁם אֶשֶׁם וְדָאִי. לְשֵׁם בְּכוֹר. לְשֵׁם מַעֲשֶׂר.
לְשֵׁם תְּמוּרָה. שְׁחִיטָתוֹ כָּשֶׁרָה. זֶה הַכֹּל כָּל דְּבַר שֶׁנִּגְדֵּר
וְנִגְדָּב. הַשׁוֹחֵט לְשֵׁמוֹ פְּסוּל. וְשֶׁאֵינוֹ נִגְדֵּר וְנִגְדָּב. הַשׁוֹחֵט
לְשֵׁמוֹ כָּשֶׁר:

פרק ג

אֵלּוּ טְרֵפוֹת בְּבִהְמָה נְקֻבֶּת הַוֶּשֶׁט וּפְסוּקַת הַגִּרְגָּרֶת.
 נֶקֶב קְרוֹם שֶׁל מוֹחַ נֶקֶב הַלֵּב לְבֵית חָלָלוֹ נִשְׁבְּרָה
 הַשְּׁדֵרָה וְנִפְסַק הַחוּט שְׁלָה נִטְלָה הַכֶּבֶד וְלֹא נִשְׁתִּיר
 הַיִּמָּנוּ כְּלוּם הִרְיָאָה שֶׁנִּקְבָּה אוֹ שֶׁחִסְרָה רַבִּי שִׁמְעוֹן
 אוֹמֵר עַד שֶׁתִּנְקֵב לְבֵית הַסִּמְפוּנוֹת נֶקֶבָה הַקֶּבֶה נֶקֶבָה
 הַמָּרָה נֶקֶבוּ הַדִּקְיִן הַכֶּרֶס הַפְּנִימִית שֶׁנִּקְבָּה אוֹ שֶׁנִּקְרַע
 רוֹב הַחִיצוֹנָה רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר הַגְּדוּלָּה טַפַּח וְהַקְטָנָה
 בְּרַבָּה הֶמְסָס וּבֵית הַכּוֹסוֹת שֶׁנִּקְבוּ לַחוּץ נִפְלָה מִן הַגָּ
 וְנִשְׁתַּבְּרוּ רוֹב צִלְעוֹתֶיהָ וְדְרוֹסֶת הַזָּאֵב רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר
 דְּרוֹסֶת הַזָּאֵב בִּדְקָה וְדְרוֹסֶת הָאָרִי בְּגָסָה דְּרוֹסֶת הַנֶּץ
 בְּעוֹף הַדֶּק וְדְרוֹסֶת הַגָּס בְּעוֹף הַגָּס זֶה הַכֶּלֶל כָּל שֶׁאֵין
 כְּמוֹתָ חִיָּה טְרֵפָה:

ב וְאֵלּוּ כְּשֵׁרוֹת בְּבִהְמָה נֶקֶבָה הַגִּרְגָּרֶת אוֹ שֶׁנִּסְדְּקָה עַד
 כְּמָה תַּחֲסֹר רַבִּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר עַד כְּאִסֹּר
 הָאֵיטְלָקִי נִפְחָתָה הַגְּלָגֶלֶת וְלֹא נֶקֶב קְרוֹם שֶׁל מוֹחַ נֶקֶב
 הַלֵּב וְלֹא לְבֵית חָלָלוֹ נִשְׁבְּרָה הַשְּׁדֵרָה וְלֹא נִפְסַק הַחוּט
 שְׁלָה נִטְלָה הַכֶּבֶד וְנִשְׁתִּיר הַיִּמָּנָה כִּזִּית הֶמְסָס וּבֵית
 הַכּוֹסוֹת שֶׁנִּקְבוּ זֶה לַתּוֹךְ זֶה נִטַּל הַטְּחוּל נִטְלוּ הַכְּלִיֹּת
 נִטַּל לַחֵי הַתַּחְתּוֹן נִטְלָה הָאֵם שְׁלָה וַחֲרוּתָה בִּיַּדִּי שְׁמִים
 הַגְּלוּדָה רַבִּי מֵאִיר מִכְשִׁיר וַחֲכָמִים פּוֹסְלִין:

ג ואלו טרפות בעוף נקובת הושט ופסוקת הגרגרת.
הכתה חלדה על ראשה מקום שעושה אותה טרפה.
נקב הקרקבן נקבו הדקין נפלה לאור ונחמרו בני מעיה.
אם ירוקים פסולה אם אדומים כשרה דרסה וטרפה
בכתל או שרצצתה בהמה ומפרקסת ושהתה מעת
לעת ושחטה כשרה:

ד ואלו כשרות בעוף נקבה הגרגרת או שנסדקה הכתה
חלדה על ראשה מקום שאינו עושה אותה טרפה נקב
הזפק רבי אומר אפילו נטל יצאו בני מעיה ולא נקבו.
נשתברו גפיה נשתברו רגליה נמרטו כנפיה רבי יהודה
אומר אם נטלה הנוצה פסולה:

ה אחוזת הדם והמעשנת והמצננת ושאכלה הרדופני
ושאכלה צואת תרנגולים או ששתה מים הרעים כשרה.
אכלה סם המות או שהכיתה נחש מותרת משום
טרפה ואסורה משום סכנת נפשות:

ו סימני בהמה וחייה נאמרו מן התורה וסימני עוף לא
נאמרו אבל אמרו חכמים כל עוף הדורס טמא כל שיש
לו אצבע יתירה וזפק וקרקבן נקלף טהור רבי אליעזר
בר צדוק אומר כל עוף החולק את רגליו טמא:

ז ובחגבים כל שיש לו ארבע רגלים וארבע כנפים
וקרסולים וכנפיו חופות את רבו רבי יוסי אומר ושמו
חגב ובדגים שיש לו סנפיר וקשקשת רבי יהודה אומר

שְׁנֵי קִשְׁקָשִׁין וְסִנְפִּיר אֶחָד. אֵלּוּ הֵן קִשְׁקָשִׁין הַקְּבוּעִין בּוֹ.
וְסִנְפִּירֵין הַפּוֹרֵחַ בָּהֶן:

פרק ד

בַּהֶמָּה הַמִּקְשָׁה לִילָד. וְהוֹצִיא הָעֶבֶר אֶת יָדוֹ וְהִחְזִירָה
מוֹתֵר (בְּאֵכִילָה). הוֹצִיא רֹאשׁוֹ אֶף עַל פִּי
שֶׁהִחְזִירוּ. הָרִי זֶה כִּלְוֹד. חֲתָךְ מִן הָעֶבֶר שְׁבַמְעִיָּה מוֹתֵר
בְּאֵכִילָה. מִן הַטָּחוֹל וּמִן הַכְּלִיזֹת. אֲסוּר בְּאֵכִילָה. זֶה הַכָּלָל
כָּל דָּבָר שֶׁהִיא גּוֹפָה אֲסוּר. וְשֶׁאִינָה גּוֹפָה מוֹתֵר:

^ב הַמִּבְכֶּרֶת הַמִּקְשָׁה לִילָד. מִחֲתָךְ אֶבֶר אֶבֶר וּמִשְׁלִיךְ
לְכָלֶבִּים. יֵצֵא רֶבּוֹ הָרִי זֶה יִקְבֵּר. וְנִפְטָרָה מִן הַבְּכוּרָה:

^ג בַּהֶמָּה שְׁמֵת עוֹבְרָה בְּתוֹךְ מַעִיָּה. וְהוֹשִׁיט הָרוּעָה אֶת
יָדוֹ. נָגַע בּוֹ בֵּין בַּהֶמָּה טְמֵאָה. בֵּין בַּהֶמָּה טְהוֹרָה טְהוֹר.
רַבִּי יוֹסִי הַגָּלִילִי אוֹמֵר בְּטְמֵאָה טְמֵא. בְּטְהוֹרָה טְהוֹר. וְכֵן
הָאִשָּׁה שְׁמֵת וּלְדָה בְּתוֹךְ מַעִיָּה. וְהוֹשִׁיטָה חִיָּה אֶת יָדָהּ
וְנָגְעָה בּוֹ. הַחִיָּה טְמֵאָה טְמֵאָה שְׁבַעָה. וְהָאִשָּׁה טְהוֹרָה
עַד שֶׁיֵּצֵא הַוֹּלֵד:

^ד בַּהֶמָּה הַמִּקְשָׁה לִילָד. וְהוֹצִיא הָעֶבֶר אֶת יָדוֹ וַחֲתָכָה.
וְאַחֵר כֶּךָ שָׁחַט אֶת אִמּוֹ. הַבֶּשֶׂר טְהוֹר. שָׁחַט אֶת אִמּוֹ
וְאַחֵר כֶּךָ חֲתָכָה. הַבֶּשֶׂר מִגַּע גְּבִלָה. דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר.
וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים מִגַּע טְרֵפָה שְׁחוּטָה. מֵה מְצִינוּ בְּטְרֵפָה
שֶׁשְׁחִיטָתָהּ מְטַהֶרֶתָּה. אֶף שְׁחִיטַת בַּהֶמָּה. תְּטַהֵר אֶת

האבר. אמר להם רבי מאיר לא. אם טהרה שחיטת
 טריפה אותה. דבר שהוא גופה. תטהר את האבר דבר
 שאינו גופה. מנין לטרפה ששחיטתה מטהרתה. בהמה
 טמאה אסורה באכילה. וטרפה אסורה באכילה. מה
 בהמה טמאה אין שחיטתה מטהרתה. אף טרפה לא
 תטהרנה שחיטתה. אמרו לו לא. אם אמרת בבהמה
 טמאה. שלא היתה לה שעת הכשר. תאמר בטרפה
 שהיתה לה שעת הכשר. טול לך מה שהבאת. הרי
 שנולדה טרפה מן הבטן מנין. לא. אם אמרת בבהמה
 טמאה. שכן אין במינה שחיטה. תאמר בטרפה שיש
 במינה שחיטה. בן שמונה חי אין שחיטתו מטהרתו. לפי
 שאין במינו שחיטה:

ה' השוחט את הבהמה ומצא בה בן שמונה חי או מת.
 או בן תשעה חי. קורעו ומוציא את דמו. מצא בה בן
 תשעה חי. טעון שחיטה. וחיב משום אותו ואת בנו דברי
 רבי מאיר. וחכמים אומרים שחיטת אמו מטהרתו. רבי
 שמעון שזורי אומר אפילו בן חמש שנים וחורש בשדה.
 שחיטת אמו מטהרתו. קרעה ומצא בה בן תשעה חי.
 טעון שחיטה. לפי שלא נשחטה אמו:

י' בהמה שנחתכו רגליה. מן הארבעה ולמטה. כשרה. מן
 הארבעה ולמעלה. פסולה. וכן שנטל צומת הגידין. נשבר
 העצם. אם רוב הבשר קיים שחיטתו מטהרתו. ואם אין
 רוב הבשר קיים. אין שחיטתו מטהרתו:

י' השוחט את הבהמה. ומצא בה שליה. נפש היפה
תאכלנה. ואינה מטמאה לא טמאת אוכלין. ולא טמאת
גבילות. חשב עליה מטמאה טמאת אוכלין אבל לא
טמאת גבילות. שליה שיצתה מקצתה אסורה באכילה.
סימן ולד באשה. וסימן ולד בבהמה. המבכרת שהפילה
שליה שליכנה לכלבים. ובמקדשין תקבר. ואין קוברין
אותה בפרשת דרכים. ואין תולין אותה באילן מפני דרכי
האמורי:

פרק ה

אותו ואת בנו נוהג בארץ ובחוצה לארץ. בפני הבית
ושלא בפני הבית. בחולין ובמקדשין. ביצד.
השוחט אותו ואת בנו חולין בחוץ. שניהם כשרים.
והשני סופג את הארבעים. קדשים בחוץ. הראשון חייב
כרת. ושניהם פסולים. ושניהם סופגין את הארבעים.
חולין בפנים שניהם פסולים. והשני סופג את הארבעים.
קדשים בפנים הראשון כשר ופטור. והשני סופג את
הארבעים ופסול:

ב חולין וקדשים בחוץ. הראשון כשר ופטור. והשני סופג
את הארבעים ופסול. קדשים וחולין בחוץ. הראשון חייב
כרת ופסול. והשני כשר. ושניהם סופגין את הארבעים.
חולין וקדשים בפנים. שניהם פסולים. והשני סופג את
הארבעים. קדשים וחולין בפנים. הראשון כשר ופטור

וְהִשְׁנִי סוּפֵג אֶת הָאֲרָבָעִים וּפְסוּלֵי חוּלִין בַּחוּץ וּבִפְנִים.
הָרֹאשׁוֹן כָּשֶׁר וּפְטוּרִי וְהִשְׁנִי סוּפֵג אֶת הָאֲרָבָעִים וּפְסוּלֵי
קֳדָשִׁים בַּחוּץ וּבִפְנִים הָרֹאשׁוֹן חֵיב כֶּרֶת (וְשִׁנְיָהֶם
פְּסוּלִין) (וְשִׁנְיָהֶם סוּפְגִין אֶת הָאֲרָבָעִים חוּלִין בִּפְנִים
וּבַחוּץ הָרֹאשׁוֹן פְּסוּל וּפְטוּרִי וְהִשְׁנִי סוּפֵג אֶת הָאֲרָבָעִים
וְכָשֶׁר קֳדָשִׁים בִּפְנִים וּבַחוּץ הָרֹאשׁוֹן כָּשֶׁר וּפְטוּרִי וְהִשְׁנִי
סוּפֵג אֶת הָאֲרָבָעִים וּפְסוּלֵי:

א הַשּׁוֹחֵט וְנִמְצָא טְרֵפָה הַשּׁוֹחֵט לַעֲבֹדֶת אֱלִילִים.
הַשּׁוֹחֵט פֶּרֶת חֲטָאתִי וְשׁוֹר הַנִּסְקָל וְעֵגְלָה עֲרוּפָה רִבִּי
שִׁמְעוֹן פּוֹטֵר וְחֲכָמִים מַחֲיִבִּין הַשּׁוֹחֵט וְנִתְנַבְּלָה בִּידּוֹ.
וְהַנּוֹחֵר וְהַמַּעֲקָר פְּטוּר מִשּׁוּם אוֹתוֹ וְאֵת בְּנוֹ שְׁנַיִם
שֶׁלָּקְחוּ פָּרָה וּבָנָה אִי זֶה שֶׁלָּקַח רֹאשׁוֹן יִשְׁחַט רֹאשׁוֹן.
וְאִם קֹדֶם הִשְׁנִי זָכָה שִׁחַט פָּרָה וְאַחֵר כֶּךָ שְׁנֵי בָנֶיהָ.
סוּפֵג שְׁמוֹנִים שִׁחַט שְׁנֵי בָנֶיהָ וְאַחֵר כֶּךָ שְׁחָטָה סוּפֵג
אַרְבָּעִים שְׁחָטָה וְאֵת בֵּתָה וְאֵת בֵּת בֵּתָה סוּפֵג שְׁמוֹנִים.
שְׁחָטָה וְאֵת בֵּת בֵּתָה וְאַחֵר כֶּךָ שִׁחַט אֵת בֵּתָה סוּפֵג אֵת
הָאֲרָבָעִים סוּמְכּוֹס אוֹמֵר מִשּׁוּם רִבִּי מֵאִיר סוּפֵג שְׁמוֹנִים.
בְּאַרְבָּעָה פְּרָקִים בִּשְׁנֵי הַמּוֹכֵר בְּהֵמָה לַחֲבִירוֹ צָרִיד
לְהוֹדִיעוֹ אִמָּה מִכֶּרְתִּי לְשַׁחוּט בֵּתָה מִכֶּרְתִּי לְשַׁחוּט.
וְאֵלּוּ הֵן עֶרֶב יוֹם טוֹב הָאַחֲרוֹן שֶׁל חָג וְעֶרֶב יוֹם טוֹב
הָרֹאשׁוֹן שֶׁל פֶּסַח וְעֶרֶב עֶצְרַת וְעֶרֶב רֹאשׁ הַשָּׁנָה.
וּכְדַבְּרֵי רִבִּי יוֹסִי הַגָּלִילִי אֵף עֶרֶב יוֹם הַכַּפּוּרִים בְּגָלִיל.
אָמַר רִבִּי יְהוּדָה אֵימָתִי בְּזִמָּן שֶׁאֵין לוֹ רִיוּחַ אֲבָל יֵשׁ

לֹא רִיחַ אֵינוֹ צָרִיךְ לְהוֹדִיעַ. וּמוֹדָה רַבִּי יְהוּדָה בְּמוֹכֵר
אֶת הָאֵם לַחֲתָן. וְאֶת הַבֵּת לַכֹּלֶה. שְׁצָרִיךְ לְהוֹדִיעַ. בִּידוּעַ
שְׁשֻׁנֵיהֶם שׁוֹחֲטִין בַּיּוֹם אֶחָד:

י' בְּאַרְבַּעַת פְּרָקִים אֵלּוּ מִשְׁחִיטֵין אֶת הַטֶּבַח בְּעַל כָּרְחוּ.
אֲפִילוּ שׁוֹר שְׁוֶה אֶלֶף דִּינָרִין. וְאֵין לוֹ לְלוֹקַח. אֶלָּא דִּינָר.
כּוֹפִין אוֹתוֹ לְשַׁחוּט. לְפִיכָךְ אִם מֵת מֵת לְלוֹקַח. אֲבָל
בְּשֹׂאֵר יָמוֹת הַשָּׁנָה אֵינוֹ כֵּן. לְפִיכָךְ אִם מֵת. מֵת לְמוֹכֵר:

ה' יוֹם אֶחָד הָאָמּוֹר בְּאוֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ. הַיּוֹם הוֹלֵךְ אַחֵר
הַלַּיְלָה. אֶת זֶה דָּרַשׁ (רַבִּי שְׁמַעוֹן) בֶּן זֹמְאָ נֹאמֵר בְּמַעֲשֵׂה
בְּרֵאשִׁית יוֹם אֶחָד. וְנֹאמֵר בְּאוֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ יוֹם אֶחָד.
מֵה יוֹם אֶחָד הָאָמּוֹר בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית. הַיּוֹם הוֹלֵךְ אַחֵר
הַלַּיְלָה. אֵף יוֹם אֶחָד הָאָמּוֹר בְּאוֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ. הַיּוֹם הוֹלֵךְ
אַחֵר הַלַּיְלָה:

פרק ו

כ'סו'י הָדָם נוֹהֵג בָּאָרֶץ וּבַחוּצָה לָאָרֶץ. בְּפָנֵי הַבַּיִת וּשְׁלֹא
בְּפָנֵי הַבַּיִת. בַּחוּלִין אֲבָל לֹא בַּמִּקְדָּשִׁים. וְנוֹהֵג
בַּחֲתִּיהַ וּבַעֲוָף. בְּמִזְמָן וּבְשָׁאֵינוֹ מִזְמָן. וְנוֹהֵג בְּכוֹי. מִפָּנֵי
שֶׁהוּא סֶפֶק. וְאֵין שׁוֹחֲטִין אוֹתוֹ בַּיּוֹם טוֹב. וְאִם שְׁחָטוּ.
אֵין מִכְסִין אֶת דָּמוֹ:

כ' הַשּׁוֹחֵט וְנִמְצָא טְרֵפָה. וְהַשּׁוֹחֵט לַעֲבוֹדַת אֱלִילִים.
הַשּׁוֹחֵט חוּלִין בְּפָנִים. וְקֹדְשִׁים בַּחוּץ. תֵּיחַ וְעוֹף הַנִּסְקָלִים.

רבי מאיר מחייב וחכמים פוטרין. השוחט ונתנבלה בידו.
הנוחר והמעקר. פטור מלכסות:

ג חרש שזטה וקטן ששחטו. ואחרים רואין אותם חיבין
לכסות. בינן לבין עצמן. פטורים מלכסות. וכן לעגלן אותו
ואת בנו ששחטו. ואחרים רואין אותן. אסור לשחוט
אחריהם. בינן לבין עצמן. רבי מאיר מתיר לשחוט
אחריהן. וחכמים אוסרים. ומודים שאם שחטו. שאינן
סופגים את הארבעים:

ד שחט מאה חיות במקום אחד. פסוי אחד לכלן. מאה
עופות במקום אחד. פסוי אחד לכלן. חיה ועוף במקום
אחד. פסוי אחד לכלן. רבי יהודה אומר שחט חיה יכסנה.
ואחר כך ישחוט את העוף. שחט ולא כסה וראהו אחר.
חייב לכסות. כסהו ונתגלה. פטור מלכסות. כסהו הרוח.
חייב לכסות:

ה דם שנתערב במים. אם יש בו מראה דם. חייב לכסות.
נתערב ביין. רואין אותו כאלו הוא מים. נתערב בדם
הבהמה או בדם החיה. רואין אותו כאלו הוא מים. רבי
יהודה אומר אין דם מבטל דם. (דם) הנתז ושעל הספין
חייב לכסות. אמר רבי יהודה אימתי בזמן שאין שם דם
אלא הוא. אבל יש שם דם שלא הוא. פטור מלכסות:

ו במה מכסין ובמה אין מכסין. מכסין בזבל הדק. ובחול
הדק. ובסיד ובחרסית ובלבנה ובמגופה שפכתשה. אבל

אין מכסין. לא בזבל הגס. ולא בחול הגס. ולא בלבנה.
ולא במגופה שלא כתשה. ולא יכפה עליו הפלי. כלל
אמר רבן שמעון בן גמליאל דבר שמגדל צמחין מכסין
בו. ושאינו מגדל צמחים אין מכסין בו:

פרק ז

גיד הנשה נוהג בארץ ובחוץ לארץ. בפני הבית ושלא
בפני הבית. בחולין ובמקדשים. ונוהג בבהמה
ובחיה. בירך של ימין ובירך של שמאל. ואינו נוהג בעוף.
מפני שאין לו כף. ונוהג בשליל. רבי יהודה אומר אינו
נוהג בשליל. וחלבו מותר. אין הטבחין נאמנין על גיד
הנשה. דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים נאמנין עליו ועל
החלב:

^א שולח אדם לנכרי ירך שגיד הנשה בתוכה. מפני
שמקומו נכר. הנוטל גיד הנשה צריך שיטול את כלו.
רבי יהודה אומר כדי לקיים בו מצות נטילה:

^ב האוכל מגיד הנשה כזית. סופג ארבעים. אכלו ואין בו
כזית חיב. אבל מזה כזית ומזה כזית. סופג שמונים. רבי
יהודה אומר אינו סופג אלא ארבעים:

^ג ירך שנתבשל בה גיד הנשה. אם יש בה בנותן טעם
הרי אסורה. כיצד משערין אותה כבשר בלפת:

ה גיד הנשה שנתבשל עם הגידים. בזמן שמכירו בנותן טעים. ואם אינו מכירו. כלן אסורין. והרטב בנותן טעים. וכן חתיכה של גבלה. וכן חתיכה של דג טמא. שנתבשלו עם החתיכות. בזמן שמכירין בנותן טעים. ואם לאו כלן אסורות. והרטב בנותן טעים:

י נוהג בטהורה ואינו נוהג בטמאה. רבי יהודה אומר אף בטמאה. אמר רבי יהודה והלא מבני יעקב נאסר גיד הנשה. ועדין בהמה טמאה מותרת להן. אמרו לו בסיני נאמר. אלא שנכתב במקומו:

פרק ח

כל הבשר אסור לבשל בחלב. חוץ מבשר דגים וחגבים. ואסור להעלותו עם גבינה על השלחן. חוץ מבשר דגים וחגבים. הנודר מן הבשר. מותר בבשר דגים וחגבים. העוף עולה עם הגבינה על השלחן ואינו נאכל. דברי בית שמאי. ובית הלל אומרים לא עולה ולא נאכל. אמר רבי יוסי זו מקולי בית שמאי ומחמרי בית הלל. באיזה שלחן אמרו בשלחן שאוכל עליו. אבל בשלחן שסודר עליו את התבשיל. נותן זה בצד זה ואינו חושש:

ב צורר אדם בשר וגבינה במטפחת אחת. ובלבד שלא יהו נוגעין זה בזה. רבן שמעון בן גמליאל אומר אף שני אכסנאין אוכלין על שלחן אחד. זה בשר וזה גבינה. ואין חוששין:

ג טַפַּת חֶלֶב שֶׁנִּפְלָה עַל הַחֲתִיכָה. אִם יֵשׁ בָּהּ בְּנוֹתָן טַעַם בְּאוֹתָהּ חֲתִיכָה (אֲסוּרָה). נֶעַר אֶת הַקֹּדֶרֶה. אִם יֵשׁ בָּהּ בְּנוֹתָן טַעַם בְּאוֹתָהּ קֹדֶרֶה (אֲסוּרָה). הַפֶּחֶל קוֹרְעוֹ וּמוֹצִיא אֶת חֶלְבוֹ. לֹא קָרְעוּ אֵינּוּ עוֹבֵר עָלָיו. הֵלֶב קוֹרְעוֹ וּמוֹצִיא אֶת דָּמוֹ. לֹא קָרְעוּ אֵינּוּ עוֹבֵר עָלָיו. הַמַּעֲלָה אֶת הָעוֹף עִם הַגְּבִינָה עַל הַשְּׁלֶחָן. אֵינּוּ עוֹבֵר בְּלֹא תַעֲשֶׂה:

ד בֶּשֶׂר בַּהֶמָּה טְהוֹרָה. בַּחֲלֵב בַּהֶמָּה טְהוֹרָה. אֲסוּר לְבַשֵּׁל וְאֲסוּר בַּהֲנָאָה. בֶּשֶׂר בַּהֶמָּה טְהוֹרָה בַּחֲלֵב בַּהֶמָּה טְמֵאָה. בֶּשֶׂר בַּהֶמָּה טְמֵאָה בַּחֲלֵב בַּהֶמָּה טְהוֹרָה. מִתֵּר לְבַשֵּׁל. וּמִתֵּר בַּהֲנָאָה. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר חֲתִיה וְעוֹף אֵינָן מִן הַתּוֹרָה. שֶׁנֶּאֱמַר לֹא תִבְשֹׁל גְּדֵי בַחֲלֵב אִמּוֹ שְׁלֹשׁ פְּעָמִים. פֶּרֶט לַחֲתִיה וְלָעוֹף וְלַבַּהֶמָּה טְמֵאָה. רַבִּי יוֹסִי הַגָּלִילִי אוֹמֵר. נֶאֱמַר לֹא תֹאכְלוּ כָּל נִבְלָה. וְנֶאֱמַר לֹא תִבְשֹׁל גְּדֵי בַחֲלֵב אִמּוֹ. אֶת שְׂאֵסוּר מִשּׁוּם נִבְלָה אֲסוּר לְבַשֵּׁל בַּחֲלֵב. עוֹף שְׂאֵסוּר מִשּׁוּם נִבְלָה. יָכוֹל יֵהָא אֲסוּר לְבַשֵּׁל בַּחֲלֵב. תִּלְמוּד לֹאֹמֵר בַּחֲלֵב אִמּוֹ. יֵצֵא עוֹף שֶׁאֵין לוֹ חֵלֶב אִם:

ה קִבַּת נֹכְרִי וְשֵׁל נִבְלָה. הֲרִי זוֹ אֲסוּרָה. הַמַּעֲמִיד בַּעֲזוֹרָה שֶׁל קִבָּה כְּשֶׁרָה. אִם יֵשׁ בָּהּ בְּנוֹתָן טַעַם. הֲרִי זוֹ אֲסוּרָה. כְּשֶׁרָה שֶׁיִּנָּקָה מִן הַטְּרֵפָה. קִבָּתָהּ אֲסוּרָה. וְטְרֵפָה שֶׁיִּנָּקָה מִן הַכְּשֶׁרָה. קִבָּתָהּ מִתֵּרֶת. מִפְּנֵי שֶׁכְּנוּס בְּמִיעִיהָ:

ו חֲמֵר בַּחֲלֵב מִבְּדָם וְחֲמֵר בְּדָם מִבַּחֲלֵב. חֲמֵר בַּחֲלֵב שֶׁהַחֲלֵב מוֹעֵלִין בּוֹ. וְחִיבִין עָלָיו. מִשּׁוּם פְּגוּל וְנוֹתֵר וְטֵמֵא.

מה שאין כן בדם וחמר בדם שהדם נוהג בבהמה וחיה ועוף בין טמאין ובין טהורים והחלב אינו נוהג אלא בבהמה טהורה בלבד:

פרק ט

העור והרטב והקיפה והאלל והעצמות והגידין והקרנים והטלפים מצטרפין לטמא טמאת אוכלים אבל לא טמאת נבלות וכיוצא בו השוחט בהמה טמאה לנכרי והיא מפרקסת מטמאה טמאת אוכלין אבל לא טמאת נבלות עד שתמות או עד שיתז את ראשה רבה לטמא טמאת אוכלין ממה שרבה לטמא טמאת נבלות רבי יהודה אומר האלל המכנס אם יש בו כזית במקום אחד חביב עליו:

^ב אלו שעורותיהן כבשרן עור האדם עור חזיר של ישוב רבי יוסי אומר אף עור חזיר הבר עור הטוטר של גמל הרפה ועור הראש של עגל הרד ועור הפרסות ועור בית הבשת ועור השליל ועור שתחת האליה ועור האנקה והפח והלטאה והחמט רבי יהודה אומר הלטאה כחלדה וכלן שעבדן או שהלד בהן כדי עבודה טהורין חוץ מעור האדם רבי יוחנן בן נורי אומר שמונה שרצים יש להן עורות:

^ג המפשיט בבהמה ובחיה בטהורה ובטמאה בדקה ובגסה לשטיח כדי אחיזה ולחמת עד שיפשיט את

הַחֲזָהּ. הַמְרָגִיל כָּלוּ חֲבוּר לְטִמְאָה. לְטִמָּא וּלְטִמָּא. עוֹר
שֶׁעַל הַצֹּאֵר. רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי אוֹמֵר אֵינוֹ חֲבוּר. וְחֻכָּמִים
אוֹמְרִים חֲבוּר עַד שִׁיפְשִׁיט אֶת כָּלוּ:

י עוֹר שֶׁיֵּשׁ עָלָיו כִּזִּית בֶּשֶׂר. הַנוֹגֵעַ בְּצִיב הַיּוֹצֵא מִמֶּנּוּ.
וּבִשְׁעָרָה שֶׁכָּנְגְדוּ טִמָּא. הָיוּ עָלָיו כֶּשְׁנֵי חֲצָאֵי זִיתִים.
מִטִּמְאִין בְּמִשְׁא וְלֹא בְּמַגַּע. דְּבָרֵי רַבִּי יִשְׁמַעֵאל. רַבִּי
עֲקִיבָא אוֹמֵר לֹא בְּמַגַּע וְלֹא בְּמִשְׁא. וּמוֹדָה רַבִּי עֲקִיבָא
בְּשְׁנֵי חֲצָאֵי זִיתִים. שֶׁתַּחֲבֹן בְּקִיסָם. וְהִסִּיטֹן שֶׁהוּא טִמָּא.
וּמִפְּנֵי מָה רַבִּי עֲקִיבָא מְטִהֵר בְּעוֹר. מִפְּנֵי שֶׁהָעוֹר מִבְּטָלָן:

ה קָלִית הַמֵּת וְקָלִית הַמְּקַדְּשִׁים. הַנוֹגֵעַ בָּהֶן בֵּין סְתוּמִים
בֵּין נְקוּבִים טִמָּא. קָלִית נִבְלָה וְקָלִית הַשֶּׁרֶץ. הַנוֹגֵעַ בָּהֶן
סְתוּמִים טְהוֹרִים. נְקוּבִים כָּל שֶׁהוּא. מִטִּמְאִים בְּמַגַּע. מִזֵּן
שָׂאף בְּמִשְׁא. תִּלְמוּד לֹאֹמֵר הַנוֹגֵעַ וְהַנּוֹשֵׂא. אֶת שֶׁבֶא
לְכָלֵל מַגַּע. בָּא לְכָלֵל מִשְׁא. לֹא בָּא לְכָלֵל מַגַּע. לֹא בָּא
לְכָלֵל מִשְׁא:

י בִּיצַת הַשֶּׁרֶץ הַמְּרַקֶּמֶת טְהוֹרָה. נִקְבָּה כָּל שֶׁהוּא טִמְאָה.
עֲכָבֵר שֶׁחֲצִיּוֹ בֶּשֶׂר וְחֲצִיּוֹ אֲדָמָה. הַנוֹגֵעַ בִּבֶּשֶׂר טִמָּא.
בְּאֲדָמָה טְהוֹר. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אֵף הַנוֹגֵעַ בְּאֲדָמָה
שֶׁכָּנְגְדָה הַבֶּשֶׂר טִמָּא:

י האֲבֵר וְהַבֶּשֶׂר הַמְּדַלְדֵּלִין בְּבִהְמָה. מִטִּמְאִין טִמְאָת
אוֹכְלִין בְּמִקוֹמָן. וְצִרִיכִין הַכֶּשֶׁר. נִשְׁחָטָה הַבִּהְמָה הַכֶּשֶׁר
בְּדָמֶיהָ. דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר לֹא הַכֶּשֶׁר.

מֵתָה הַבְּהֵמָה־הַבֶּשֶׂר צָרִיךְ הַכֹּשֶׁר־הָאֶבֶר מְטֵמָא מְשׁוּם
אֶבֶר מִן הַחֵי־וְאֵינוֹ מְטֵמָא מְשׁוּם אֶבֶר נִבְלָה־דְּבְרֵי רַבִּי
מְאִיר־וְרַבִּי שְׁמַעוֹן מְטַהֵר:

הָאֶבֶר וְהַבֶּשֶׂר הַמְּדֻלְּדָלִין בְּאָדָם טְהוֹרִין־מֵת הָאָדָם־
הַבֶּשֶׂר טְהוֹר־הָאֶבֶר מְטֵמָא מְשׁוּם אֶבֶר מִן הַחֵי־וְאֵינוֹ
מְטֵמָא מְשׁוּם אֶבֶר מִן הַמֵּת־דְּבְרֵי רַבִּי מְאִיר־וְרַבִּי שְׁמַעוֹן
מְטַהֵר:

יום כ

פרק י

הַזְרוּעַ וְהַלְחִיִּים וְהַקֶּבֶה. נוֹהֲגִין בָּאָרֶץ וּבְחוּצָה לָאָרֶץ.
בַּפְּנֵי הַבֵּית. וְשָׁלֹא בַּפְּנֵי הַבֵּית. בַּחוּלִין אָבֵל לֹא
בַּמִּקְדָּשִׁין. שֶׁהִיא בְּדִין וְמָה אִם הַחוּלִין שְׁאִינָן חִיבִין בַּחֲזָה
וְשׁוֹק. חִיבִין בַּמִּתְנֹת. קִדְּשִׁים שְׁחִיבִין בַּחֲזָה וְשׁוֹק. אֵינוֹ
דִּין שְׁחִיבִין בַּמִּתְנֹת. תִּלְמוּד לֹמֵר וְאַתָּן אוֹתָם לְאַהֲרֹן
הַכֹּהֵן וּלְבָנָיו לַחֵק עוֹלָם. אֵין לָךְ אֲלֵא מָה שְׁאֵמֹר בְּעֶנְיָן:

^ב כָּל הַקִּדְּשִׁים שֶׁקֹּדֶם מוֹם קָבוֹעַ לְהַקְדִּישׁ וּנִפְדּוּ. חִיבִין
בַּבְּכוּרָה וּבַמִּתְנֹת. יוֹצֵאִין לַחוּלִין לְהַגְזוֹ וּלְהַעֲבִיד. וְלִדֹּן
וּחִלְבָּן מִתֵּר לְאַחַר פְּדִיוֹנָן. וְהַשּׁוֹחֲטִין בַּחוּץ פָּטוּר. וְאֵין
עוֹשִׂין תְּמוּרָה. וְאִם מֵתוּ יִפְדּוּ. חוּץ מִן הַבְּכוּר וּמִן
הַמַּעֲשֵׂר. כָּל שֶׁקֹּדֶם הַקְדָּשׁ אֶת מוֹמָן. אוֹ מוֹם עוֹבֵר
לְהַקְדִּישׁ. וְלְאַחַר מָכָאן נוֹלֵד לָהֶם מוֹם קָבוֹעַ וּנִפְדּוּ.
פָּטוּרִין מִן הַבְּכוּרָה וּמִן הַמִּתְנֹת. וְאֵינָן יוֹצֵאִין לַחוּלִין
לְהַגְזוֹ וּלְהַעֲבִיד. וְלִדֹּן וּחִלְבָּן אֲסוּר לְאַחַר פְּדִיוֹנָן. וְהַשּׁוֹחֲטִין
בַּחוּץ חִיב. וְעוֹשִׂין תְּמוּרָה. וְאִם מֵתוּ יִקְבְּרוּ:

^ג בְּכוּר שֶׁנִּתְעַרַּב בְּמֵאָה. בְּזִמָּן שֶׁמֵּאָה שׁוֹחֲטִין אֶת כָּלֵן.
פּוֹטְרִין אֶת כָּלֵן. אֶחָד שׁוֹחֵט אֶת כָּלֵן. פּוֹטְרִין לוֹ אֶחָד.
הַשּׁוֹחֵט לִכְהֵן וּלְנִכְרִי. פָּטוּר מִן הַמִּתְנֹת. וְהַמִּשְׁתַּתֵּף
עִמָּהֶם צָרִיד שִׁירְשׁוּם. וְאִם אָמַר חוּץ מִן הַמִּתְנֹת. פָּטוּר
מִן הַמִּתְנֹת. אָמַר מְכוּר לִי בְּנִי מַעִיָּה שֶׁל פָּרָה. וְהָיוּ בָּהֶן

מִתְּנֻתֹת נֹתֵנָן לִכְהֵן וְאֵינוֹ מִנְכָּה לוֹ מִן הַדָּמִים לְקַח הֵימָנוּ
בְּמִשְׁקַל נֹתֵנָן לִכְהֵן וּמִנְכָּה לוֹ מִן הַדָּמִים:

ד' גֵּר שֶׁנִּתְּגֵיר וְהִיתָה לוֹ פֶּרֶה נִשְׁחָטָה עַד שֶׁלֹּא נִתְּגֵיר
פָּטוּר מִשְׁנֵתְגֵיר חֵיב וְאִם סָפַק פָּטוּר שֶׁהַמּוֹצִיא מִחֲבִירוֹ
עָלָיו הָרֹאֶיָּה אֵיזָהוּ הַזְרוּעַ מִן הַפֶּרֶק שֶׁל אֲרֻכָּה עַד כַּף
שֶׁל יָד וְהוּא שֶׁל נָזִיר וּכְנֻגְדּוֹ בְּרֹגֶל שׁוֹק רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר
שׁוֹק מִן הַפֶּרֶק שֶׁל אֲרֻכָּה עַד סִכּוֹ שֶׁל רֹגֶל אֵיזָהוּ לַחִי
מִן הַפֶּרֶק שֶׁל לַחִי עַד פִּיקָה שֶׁל גְּרֻגָּתָה:

פרק יא

רֹאשִׁית הַגִּזּוּ נוֹהֵג בָּאָרֶץ וּבְחוּצָה לָאָרֶץ בְּפָנֵי הַבַּיִת
וְשֶׁלֹּא בְּפָנֵי הַבַּיִת בַּחּוּלִין אֲבָל לֹא בַּמִּקְדָּשִׁין
חֹמֶר בְּזָרוּעַ וּבִלְחָיִים וּבִקְיָבָה מֵרֹאשִׁית הַגִּזּוּ שֶׁהַזְרוּעַ
וְהַלְחָיִים וְהַקְבָּה נוֹהֲגִים בְּבֶקֶר וּבַצֹּאן בְּמִרְבֵּה וּבַמּוֹעֵט
וְרֹאשִׁית הַגִּזּוּ אֵינוֹ נוֹהֵג אֲלָא בְּרַחֲלוֹת וְאֵינוֹ נוֹהֵג אֲלָא
בְּמִרְבֵּה:

ב' וְכֵמָּה הוּא מִרְבֵּה בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים שְׁתֵּי רַחֲלוֹת
שֶׁנֶּאֱמַר יַחֲיָה אִישׁ עֲגֹלַת בֶּקֶר וּשְׁתֵּי צֹאן וּבֵית הֵלֵל
אוֹמְרִים חֲמֵשׁ שֶׁנֶּאֱמַר חֲמֵשׁ צֹאן עֲשׂוּיוֹת רַבִּי דּוֹסָא בֶּן
הַרְפִּינָס אוֹמֵר חֲמֵשׁ רַחֲלוֹת גּוֹזְזוֹת מִנֶּה (מִנֶּה) וּפָרֶס
חֲיִבּוֹת בְּרֹאשִׁית הַגִּזּוּ וְחֲכָמִים אוֹמְרִים חֲמֵשׁ רַחֲלוֹת
גּוֹזְזוֹת כָּל שֶׁהֵן וְכֵמָּה הוּא נֹתֵן לוֹ מִשְׁקַל חֲמֵשׁ סְלָעִים
בִּיהוּדָה שֶׁהֵן עֶשֶׂר סְלָעִים בְּגָלִיל מְלֻבָּן וְלֹא צוּאִי כְּדִי

לַעֲשׂוֹת מִמֶּנּוּ בְּגֵד קָטָן שֶׁנֶּאֱמַר תִּתֵּן לוֹ שִׁיָּהּ בּוֹ כִּדִּי
מִתְּנָהּ לֹא הִסְפִּיק לָתֵנוּ לוֹ עַד שֶׁצָּבְעוּ פָּטוֹר לְבָנוּ וְלֹא
צָבְעוּ חֵיב הַלּוּקָח גֵּז צֹאנוּ שֶׁל נִכְרִי פָּטוֹר מֵרֵאשִׁית הַגֵּז
הַלּוּקָח גֵּז צֹאנוּ שֶׁל חֲבִירוֹ אִם שִׁיר הַמוֹכֵר (הַמוֹכֵר)
חֵיב לֹא שִׁיר הַלּוּקָח חֵיב הָיוּ לוֹ שְׁנֵי מִיָּנִים שְׁחוּפוֹת
וּלְבָנוֹת מָכַר לוֹ שְׁחוּפוֹת אֲבָל לֹא לְבָנוֹת זִכְרִים אֲבָל
לֹא נִקְבוֹת זֶה נוֹתֵן לְעַצְמוֹ וְזֶה נוֹתֵן לְעַצְמוֹ:

פרק יב

שְׁלוּחַ הַקֶּן נוֹהֵג בָּאָרֶץ וּבַחוּצָה לָאָרֶץ בְּפָנֵי הַבַּיִת וְשֶׁלֹּא
בְּפָנֵי הַבַּיִת בַּחוּלִין אֲבָל לֹא בַּמְקַדְשִׁין חֹמֶר
בְּכֶסֶּוּי הַדָּם מִשְׁלוּחַ הַקֶּן שֶׁכֶּסֶּוּי הַדָּם נוֹהֵג בַּחֲתִּיה וּבַעוֹף
בַּמִּזְמָן וּבַשְּׂאִינוֹ מִזְמָן וְשְׁלוּחַ הַקֶּן אֵינוֹ נוֹהֵג אֲלֵא בַּעוֹף
וְאֵינוֹ נוֹהֵג אֲלֵא בַשְּׂאִינוֹ מִזְמָן אֵיזָה שְׂאִינוֹ מִזְמָן כְּגוֹן
אוֹזִיז וְתִרְנַגּוּלִים שֶׁקִּנְנוּ בַּפְּרִדִּס אֲבָל אִם קִנְנוּ בַּבַּיִת וְכֵן
יוֹנֵי הַרְדְּסִיאוֹת פָּטוֹר מִלְּשַׁלַּח עוֹף טָמֵא פָּטוֹר מִלְּשַׁלַּח:

^א עוֹף טָמֵא רוֹבֵץ עַל בֵּיצֵי עוֹף טָהוֹר וְטָהוֹר רוֹבֵץ עַל בֵּיצֵי
עוֹף טָמֵא פָּטוֹר מִלְּשַׁלַּח קוֹרֵא זָכָר רִבִּי אֱלִיעֶזֶר מְחִיב
וְחִכָּמִים פּוֹטְרִין:

^ב הֵיטָה מְעוֹפֶפֶת בַּזְמָן שֶׁכִּנְפֶּיהָ נוֹגְעוֹת בָּקָן חֵיב לְשַׁלַּח
אֵין כִּנְפֶּיהָ נוֹגְעוֹת בָּקָן פָּטוֹר מִלְּשַׁלַּח אֵין שֵׁם אֲלֵא
אֶפְרוּחַ אֶחָד אוֹ בֵּיצָה אֶחָת חֵיב לְשַׁלַּח שֶׁנֶּאֱמַר קֵן קָן
מִכָּל מְקוֹם הָיוּ שֵׁם אֶפְרוּחִין מִפְּרִיחִין אוֹ בָּצִים מוֹזְרוֹת:

פֶּטוּר מִלְשַׁלַּח. שְׁנֵאמַר וְהָאֵם רוֹבֶצֶת עַל הָאֶפְרוֹחִים.
 אוֹ עַל הַבֵּיצִים. מָה אֶפְרוֹחִין בְּנֵי קִימָא. אִף בֵּיצִים בְּנֵי
 קִימָא. יֵצְאוּ מוֹזְרוֹת. וּמָה הַבֵּיצִים צְרִיכִין לְאֶמֶן. אִף
 הָאֶפְרוֹחִים צְרִיכִין לְאֶמֶן. יֵצְאוּ מִפְּרִיחִין. שְׁלַחָה וְחִזְרָה.
 שְׁלַחָה וְחִזְרָה. אֲפִילוּ אֲרַבְעָה וַחֲמִשָּׁה פְּעָמִים חֵיב.
 שְׁנֵאמַר שְׁלַח תְּשַׁלַּח. אָמַר הָרִינִי נוֹטֵל אֶת הָאֵם. וּמְשַׁלַּח
 אֶת הַבָּנִים. חֵיב לְשַׁלַּח. שְׁנֵאמַר שְׁלַח תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם.
 נֹטֵל הַבָּנִים וְהַחֲזִירִין לֶקֶן. וְאַחֵר כִּד חִזְרָה הָאֵם עָלֵיהֶם.
 פֶּטוּר מִלְשַׁלַּח:

ד' הַנּוֹטֵל אֵם עַל הַבָּנִים רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר לוֹקָה וְאֵינוֹ
 מְשַׁלַּח. וְחֲכָמִים אוֹמְרִים מְשַׁלַּח וְאֵינוֹ לוֹקָה זֶה הַכֹּלֵל כָּל
 מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה שִׁישׁ בָּהֶם קוֹם עֲשֶׂה. אֵין לוֹקִין עָלֶיהָ:

ה' לֹא יִטּוֹל אָדָם עַל הַבָּנִים. אֲפִילוּ לְטַהֵר אֶת הַמִּצּוֹרֶע.
 וּמָה אֵם מִצְוָה קִלָּה שֶׁהִיא כְּאִסָּר. אָמְרָה תוֹרָה לְמַעַן
 יֵיטֵב לָךְ וְהֶאֱרַכְתָּ יָמֶיךָ. קֵל וְחֹמֶר עַל מִצְוֹת חֲמוּרוֹת
 שְׁבַת תוֹרָה: סליק

מסכת בכורות

פרק א

הַלּוֹקֵחַ עוֹבֵר חֲמוֹרוֹ שֶׁל נָכְרִי וְהַמּוֹכֵר לוֹ אֶף עַל פִּי שְׂאִינוֹ רִשְׁאִי וְהַמְשִׁתֵּף לוֹ וְהַמְקַבֵּל מִמֶּנּוּ וְהַנּוֹתֵן לוֹ בְּקִבְלָהּ פֶּטוּר מִן הַבְּכוּרָה שֶׁנֶּאֱמַר בִּישְׂרָאֵל אֲבָל לֹא בְּאַחֲרִים כִּהְגִּים וְלוֹיִם פֶּטוּרִין מִקֵּל וְחֹמֶר אִם פֶּטְרוֹ שֶׁל יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר דִּין הוּא שֶׁיִּפְטְרוּ אֶת עֲצָמָיו:

^ב בִּפְרָה שֶׁיִּלְדָּה כְּמִין חֲמוֹר וְחֲמוֹר שֶׁיִּלְדָּה כְּמִין סוֹס פֶּטוּר מִן הַבְּכוּרָה שֶׁנֶּאֱמַר פֶּטֵר חֲמוֹר פֶּטֵר חֲמוֹר שְׁנֵי פְעָמִים עַד שֶׁיֵּהָא הַיּוֹלֵד חֲמוֹר וְהַנּוֹלֵד חֲמוֹר וּמָה הֵם בְּאֲכִילָהּ בְּהֶמָּה טְהוֹרָה שֶׁיִּלְדָּה כְּמִין בְּהֶמָּה טְמֵאָה מִתֵּר בְּאֲכִילָהּ וּטְמֵאָה שֶׁיִּלְדָּה כְּמִין בְּהֶמָּה טְהוֹרָה אֲסוּר בְּאֲכִילָהּ שֶׁהֵיזָעָא מִן הַטְּמֵא טְמֵא וְהֵיזָעָא מִן הַטְּהוֹר טְהוֹר דָּג טְמֵא שֶׁבִּלְע דָּג טְהוֹר מִתֵּר בְּאֲכִילָהּ וְטְהוֹר שֶׁבִּלְע דָּג טְמֵא אֲסוּר בְּאֲכִילָהּ לְפִי שְׂאִינוֹ גְּדוּלָּיו:

^ג חֲמוֹר שֶׁלֹּא בִּפְרָה וְיִלְדָּה שְׁנֵי זָכָרִים נוֹתֵן טָלָה אֶחָד לִכְהֵן זָכָר וְנִקְבָּה מִפְּרִישׁ טָלָה אֶחָד לְעֲצָמוֹ שְׁתֵּי חֲמוֹרִים שֶׁלֹּא בִּכְרוּ וְיִלְדוּ שְׁנֵי זָכָרִים נוֹתֵן שְׁנֵי טָלָיִם לִכְהֵן זָכָר וְנִקְבָּה אוֹ שְׁנֵי זָכָרִים וְנִקְבָּה נוֹתֵן טָלָה אֶחָד לִכְהֵן שְׁתֵּי נִקְבוֹת וְזָכָר אוֹ שְׁנֵי זָכָרִים וְשְׁתֵּי נִקְבוֹת אֵין כָּאֵן לִכְהֵן כֻּלּוֹם:

י אחת בכרה ואחת שלא בכרה וילדו שני זכרים. נותן טלה אחד לכהן. זכר ונקבה. מפריש טלה אחד לעצמו. שנאמר ופטר חמור תפדה בשה. מן הכבשים ומן העזים. זכר ונקבה. גדול וקטן. תמים. ובעל מום. ופודה בו פעמים הרבה. נכנס לדיר להתעשר. ואם מת נהנים בו:

ה אין פודים לא בעגל. ולא בחיה. ולא בשחוטה. ולא בטריפה. ולא בכלאים. ולא בכזי. רבי אליעזר מתיר בכלאים מפני שהוא שם. ואוסר בכזי. מפני שהוא ספק. נתנו לכהן. אין הכהן רשאי לקימו. עד שיפריש שם תחתיו:

י המפריש פדיון פטר חמור ומת. רבי אליעזר אומר חזבין באחריותו כחמש סלעים של בן. וחכמים אומרים אין חזבין באחריותו כפדיון מעשר שני. העיד רבי יהושע ורבי צדוק על פדיון פטר חמור שמת. שאין כאן לכהן כלום. מת פטר חמור. רבי אליעזר אומר יקבר. ומתיר בהנאתו של טלה. וחכמים אומרים אינו צריך להקבר. והטלה לכהן:

י לא רצה לפדותו. עורפו בקופיץ מאחריו וקוברו. מצות פדיה קודמת למצות עריפה. שנאמר ואם לא תפדה וערפתו. מצות יעדה קודמת למצות פדיה. שנאמר אשר לו יעדה והפדה. מצות יבום קודמת למצות חליצה. בראשונה שהיו מתכוננים לשם מצוה. ועכשיו שאינן

מִתְכַּוֵּינִין לְשֵׁם מִצְוָה. אָמְרוּ מִצְוֹת חֲלִיצָה קוֹדֶמֶת לְמִצְוֹת
יְבוּס. מִצְוֹת גְּאֻלָּה בְּאֶדוֹן. הוּא קוֹדֵם לָכֶם אָדָם. שְׁנֵאֲמַר
וְאִם לֹא יִגָּאֵל וְנִמְכַּר בְּעֶרְכָּךְ:

פרק ב

הַלּוֹקֵחַ עוֹבֵר פָּרְתּוֹ שֶׁל נָכְרִי. וְהַמּוֹכֵר לוֹ אֶף עַל פִּי
שְׂאֵינוֹ רִשְׁאִי. הַמְּשַׁתְּתֵּף לוֹ. וְהַמִּקְבֵּל מִמֶּנּוּ.
וְהַנּוֹתֵן לוֹ בְּקִבְלָהּ. פְּטוּר מִן הַבְּכוּרָה. שְׁנֵאֲמַר בִּישְׂרָאֵל
אָבֵל לֹא בְּאַחֲרִים. כֹּהֲנִים וְלוֹיִם חִיבִין. לֹא נִפְטְרוּ מִבְּכוּר
בְּהֶמָּה טְהוֹרָה. (וְלֹא נִפְטְרוּ) אֲלֵא מִפְּדִיּוֹן הַבֵּן וּמִפְּטֹר
חֲמוּר:

^ב כָּל הַקֹּדְשִׁים שֶׁקֹּדֶם מוֹם קְבוּעַ לְהַקְדֵּשׁוֹ וְנִפְדּוּ. חִיבִים
בְּבְכוּרָה וּבִמְתָּנוֹת. יוֹצֵאִין לַחֹלִין לִגְזֵז וּלְהַעֲבֹד. וּלְדָן
וּלְחַלֵּב מוֹתֵר לְאַחַר פְּדִיּוֹנָן. וְהַשּׁוֹחֲטִין בַּחוּץ פְּטוּר. וְאִין
עוֹשִׂים תְּמוּרָה. וְאִם מֵתוּ יִפְדּוּ. חוּץ מִן הַבְּכוּר וּמִן
הַמַּעֲשֵׂר:

^ג כָּל שֶׁקֹּדֶם הַקְדָּשׁ אֶת מוֹמָן. אוֹ מוֹם עוֹבֵר לְהַקְדֵּשׁוֹ.
וְלְאַחַר מִכָּאן נּוֹלֵד לָהֶם מוֹם קְבוּעַ וְנִפְדּוּ. פְּטוּרִין מִן
הַבְּכוּרָה וּמִן הַמְּתָנוֹת. וְאִין יוֹצֵאִין לַחֹלִין. לִגְזֵז וּלְהַעֲבֹד.
וּלְדָן וּלְחַלֵּב אֲסוּר לְאַחַר פְּדִיּוֹנָן. וְהַשּׁוֹחֲטִין בַּחוּץ חִיב.
וְעוֹשִׂין תְּמוּרָה. וְאִם מֵתוּ יִקְבְּרוּ:

י המקביל צאן ברזל מן הנכרי ולדות פטורין וולדי (ולדי) ולדות חיבין העמיד ולדות תחת אמותיהם ולדי ולדות פטורים וולדי ולדי ולדות חיבין רבן שמעון בן גמליאל אומר אפילו עד עשרה דורות פטורים שאחריותן לנכרי:

ה רחל שילדה כמין עז ועז שילדה כמין רחל פטור מן הבכורה ואם יש בו מקצת סימנים חיב:

י רחל שלא בכרה וילדה שני זכרים ויצאו שני ראשיהן באחד רבי יוסי הגלילי אומר שניהן לכהן שנאמר הזכרים ליי וחכמים אומרים אי אפשר אלא אחד לו ואחד לכהן רבי טרפון אומר הכהן בורר לו את היפה רבי עקיבא אומר משמנים ביניהן והשני ירעה עד שיסתאב וחיב במתנות רבי יוסי פוטר מת אחד מהן רבי טרפון אומר יחלוקו רבי עקיבא אומר המוציא מחבירו עליו הראיה זכר ונקבה אין כאן לכהן כלום:

י שתי רחלות שלא בכרו וילדו שני זכרים נותן שניהן לכהן זכר ונקבה הזכר לכהן שני זכרים ונקבה אחד לו ואחד לכהן רבי טרפון אומר הכהן בורר לו את היפה רבי עקיבא אומר משמנים ביניהן והשני ירעה עד שיסתאב וחיב במתנות רבי יוסי פוטר מת אחד מהן רבי טרפון אומר יחלוקו רבי עקיבא אומר המוציא

מחבירו עליו הראיה. שתי נקבות וזכר. או שני זכרים
ושתי נקבות. אין כאן לכהן כלום:

^ח אחת בכרה. ואחת שלא בכרה. וילדו שני זכרים. אחד
לו ואחד לכהן. רבי טרפון אומר הכהן בורר לו את
היפה. רבי עקיבא אומר משמנין ביניהם. והשני ירעה
עד שיסתאב. וחייב במתנות. רבי יוסי פוטר. שהיה רבי
יוסי אומר כל שחליפיו ביד כהן. פטור מן המתנות. רבי
מאיר מחייב. מת אחד מהן. רבי טרפון אומר יחלוקו. רבי
עקיבא אומר המוציא מחבירו עליו הראיה. זכר ונקבה
אין כאן לכהן כלום:

^ט יוצא דפן והבא אחריו. רבי טרפון אומר שניהם ירעו
עד שיסתאבו. ויאכלו במומם לבגלים. רבי עקיבא אומר
שניהם אינם בכור. הראשון משום שאינו פטר רחם.
והשני משום שקדמו אחר:

פרק ג

הַלּוֹקֵחַ בְּהֶמָּה מִן הַנֶּכְרִי וְאִין יָדוּעַ אִם בִּכְרָה וְאִם לֹא
 בִּכְרָה רַבִּי יִשְׁמַעֵאל אוֹמֵר עַז בֵּית שְׁנֵתָה וְדָאִי
 לִכְהֵן מִכָּאן וְאֵילֵךְ סִפְקֵי רַחֵל בֵּית שְׁתֵּים וְדָאִי לִכְהֵן מִכָּאן
 וְאֵילֵךְ סִפְקֵי פָרָה וַחֲמוֹר בְּנוֹת שְׁלֹשׁ וְדָאִי לִכְהֵן מִכָּאן
 וְאֵילֵךְ סִפְקֵי אִמֵּר לֹא רַבִּי עֲקִיבָא אֵלּוּ בּוֹלֵד בְּלֶבֶד בְּהֶמָּה
 נִפְטָרֵת הִיא כְּדִבְרֵיךְ אֵלֶּא אֲמָרוּ סִימֵן הוֹלֵד בְּבֶהֱמָה
 דָּקָה טְנוּף וּבִגְסָה שְׁלִיָּה וּבִאֲשָׁה שְׁפִיר וְשְׁלִיָּה זֶה הַכֹּל
 כָּל שִׁידוּעַ שֶׁבִּכְרָה אֵין כָּאן לִכְהֵן כָּלוּם וְכָל שְׁלֹא בִּכְרָה
 הִרִי זֶה לִכְהֵן אִם סִפְקֵי יֹאכֵל בְּמוֹמוֹ לְבַעֲלִים רַבִּי אֱלִיעֶזֶר
 בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר בְּהֶמָּה גְּסָה שֶׁשִּׁפְעָה חֲרַרְתָּ דָם הִרִי זֶה
 תִּקְבֵּר וְנִפְטָרָה מִן הַבְּכוּרָה:

^ב רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר הַלּוֹקֵחַ בְּהֶמָּה מִנִּיקָה
 מִן הַנֶּכְרִי אֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ שְׁמָא בְּנָה שֶׁל אַחֲרֵת הִיא נִכְנָס
 לְתוֹךְ עֲדָרוֹ וְרָאָה אֶת הַמְּבִכִּירוֹת מִנִּיקוֹת וְאֵת שְׁאִינָן
 מִמְּבִכִּירוֹת מִנִּיקוֹת אֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ שְׁמָא בְּנָה שֶׁל זֶה בָּא לֹא
 אֶצֶל זֶה וְשְׁמָא בְּנָה שֶׁל זֶה בָּא לֹא אֶצֶל זֶה:

^ג רַבִּי יוֹסִי בֶּן מִשְׁלֵם אוֹמֵר הַשּׁוֹחֵט אֶת הַבְּכוֹר עוֹשֶׂה
 מְקוֹם בְּקוֹפִיץ מִכָּאן וּמִכָּאן וְתוֹלֵשׁ הַשְּׁעָר וּבְלֶבֶד שְׁלֹא
 יִזְיָנוּ מִמְּקוֹמוֹ וְכֵן הַתּוֹלֵשׁ אֶת הַשְּׁעָר לִרְאוֹת מְקוֹם
 הַמוֹם:

ד שְׁעַר בְּכוֹר בַּעַל מוֹם שְׁנָשֵׁר וְהִנִּיחוּ בַחֲלוּן וְאַחֵר כֶּךָ
 שְׁחָטוּ עֶקְבִּיא בֶן מֵהַלְלָאֵל מִתִּיר וְחֲכָמִים אוֹסְרִין דְּבָרֵי
 רַבִּי יְהוּדָה אָמַר רַבִּי יוֹסִי לֹא בָזָה הַתִּיר עֶקְבִּיא אֶלָּא
 בַּשְּׁעַר בְּכוֹר בַּעַל מוֹם שְׁנָשֵׁר וְהִנִּיחוּ בַחֲלוּן וְאַחֵר כֶּךָ
 מִתּ בָּזָה עֶקְבִּיא בֶן מֵהַלְלָאֵל מִתִּיר וְחֲכָמִים אוֹסְרִין
 הַצֹּמֵר הַמְדַלְדֵּל בַּבְּכוֹר אֶת שֶׁהוּא נִרְאָה עִם הַגִּזָּה מִתֵּר
 וְאֶת שְׂאִינוֹ נִרְאָה עִם הַגִּזָּה אָסוּר:

פרק ד

עד כמה ישראל חייבים להטפל בבכור בבהמה דקה.
 עד שלשים יום ובגסה חמשים יום. רבי יוסי אומר
 בדקה שלשה חדשים. אמר לו הלכה בתוך זמן זה. תנהו
 לי. הרי זה לא יתנו לו. אם היה בעל מום. אמר לו תן לי
 שאוכלנו מותר. ובשעת המקדש אם היה תמים. אמר
 לו תן לי שאקריבנו מותר. הבכור נאכל שנה בשנה. בין
 תמים בין בעל מום. שנאמר לפני יי אלהיך תאכלנו שנה
 בשנה:

ב נולד לו מום בתוך שנתו. מותר לקימו כל שנים עשר
 חדש. לאחר שנתו. אינו רשאי לקימו. אלא עד שלשים
 יום:

ג השוחט את הבכור ומראה את מומו. רבי יהודה מתיר.
 רבי מאיר אומר הואיל והוא נשחט. שלא על פי ממחה.
 אסור:

י מי שאינו ממחה וראה את הבכור ונשחט על פיו הרי זה יקבר וישלם מביתו דן את הדין זכה את החיב וחיב את הזכאי טמא את הטהור וטהר את הטמא מה שעשה עשוי וישלם מביתו ואם היה ממחה לבית דין פטור מלשלם מעשה בפרה שנטלה האם שלה והאכילה רבי טרפון לכלבים ובא מעשה לפני חכמים (והתירוה) אמר תודוס הרופא אין פרה וחזירה יוצאה מאלכסנדריא עד שהם חותכין את האם שלה בשביל שלא תלד אמר רבי טרפון הלכה חמורד טרפון אמר לו רבי עקיבא רבי טרפון פטור אתה שאתה ממחה לבית דין וכל ממחה לבית דין פטור מלשלם:

ה הנוטל שכרו להיות רואה בכורות אין שוחטין (על פיו) אלא אם כן היה ממחה כאילא ביבנה שהתירו לו חכמים להיות נוטל ארבעה איסרות בבהמה דקה וששה בגסה בין תמים בין בעל מום:

ו הנוטל שכרו לדון דיניו בטלים להעיד עדותו בטלה להזות ולקדש מימיו מערה ואפרו אפר מקלה אם היה כהן וטמאוהו מתרומתו מאכילו ומשקו וסכו ואם היה זקן מרכיבו על החמור ונותן לו שכרו כפועל:

ז החשוד על הבכורות אין לוקחין ממנו בשר צבאים ולא עורות שאינן עבודין רבי אליעזר אומר לוקחים

מִמֶּנּוּ עוֹרוֹת שֶׁל נִקְבָּהּ. וְאֵין לוֹקָחִין מִמֶּנּוּ צֶמֶר מִלֶּבֶן
וְצוּאִי. אֲבָל לוֹקָחִים מִמֶּנּוּ טוּוֹי וּבִגְדִים:

ח הַחֲשׂוֹד עַל הַשְּׁבִיעִית. אֵין לוֹקָחִין מִמֶּנּוּ פֶּשֶׁתָּן. וְאַפִּילוּ
סְרוּק. אֲבָל לוֹקָחִין מִמֶּנּוּ טוּוֹי וְאַרְיֵג:

ט הַחֲשׂוֹד לְהִיּוֹת מוֹכֵר תְּרוּמָה לְשֵׁם חוֹלִין. אֵין לוֹקָחִין
מִמֶּנּוּ אֲפִילוּ מִים אוֹ מֶלֶח. דְּבָרֵי רַבִּי יְהוּדָה. רַבִּי שִׁמְעוֹן
אוֹמֵר כָּל שֵׁשׁ בּוֹ זִיקַת תְּרוּמוֹת וּמַעֲשָׂרוֹת. אֵין לוֹקָחִין
מִמֶּנּוּ:

י הַחֲשׂוֹד עַל הַשְּׁבִיעִית. אֵינוֹ חֲשׂוֹד עַל הַמַּעֲשָׂרוֹת.
הַחֲשׂוֹד עַל הַמַּעֲשָׂרוֹת אֵינוֹ חֲשׂוֹד עַל הַשְּׁבִיעִית. הַחֲשׂוֹד
עַל זֶה וְעַל זֶה. חֲשׂוֹד עַל הַטְּהָרוֹת. וַיֵּשׁ שֶׁהוּא חֲשׂוֹד עַל
הַטְּהָרוֹת. וְאֵינוֹ חֲשׂוֹד לֹא עַל זֶה וְלֹא עַל זֶה. (זֶה הַכָּלָל)
כָּל הַחֲשׂוֹד עַל הַדְּבָר. לֹא דָנוּ וְלֹא מַעֲדִידוּ:

פרק ה

כָּל פְּסוּלֵי הַמִּקְדָּשִׁין נִמְכָּרִים בְּאַיִטְלִיז. וְנִשְׁחָטִין
בְּאַיִטְלִיז. וְנִשְׁקָלִין בְּלִיטְרָא. חוּץ מִן הַבְּכוֹר וּמִן
הַמַּעֲשֵׂר. שֶׁחֲנִיתָן לְבָעָלִים. פְּסוּלֵי הַמִּקְדָּשִׁין חֲנִיתָן
לְהַקְדֵּשׁ. וְשׁוֹקְלִין מָנָה כְּנֶגֶד מָנָה בַּבְּכוֹר:

כ בית שֶׁמָּאִי אוֹמְרִים לֹא יִמָּנֶה יִשְׂרָאֵל עִם הַכֹּהֵן עַל
הַבְּכוֹר. וּבֵית הַלֵּל מַתִּירִים. וְאַפִּילוּ נִכְרִי. בְּכוֹר שֶׁאַחֲזוּ
דָם. אֲפִילוּ הוּא מֵת אֵין מְקִיזִין לוֹ דָם דְּבָרֵי רַבִּי יְהוּדָה.

וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים יִקְיֹז וּבִלְבָּד שְׁלֹא יַעֲשֶׂה בּוֹ מוֹם. וְאִם
עָשָׂה בּוֹ מוֹם הֲרִי זֶה לֹא יִשְׁחוּט עָלָיו. וְרַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר
יִקְיֹז. אֵף עַל פִּי שֶׁהוּא עוֹשֶׂה בּוֹ מוֹם:

^א הַצּוֹרֵם בְּאֶזֶן הַבְּכוֹר. הֲרִי זֶה לֹא יִשְׁחַט עוֹלָמִית. דְּבַרִּי
רַבִּי אֱלִיעֶזֶר. וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים כְּשִׁילָד לוֹ מוֹם אַחֵר יִשְׁחַט
עָלָיו. מַעֲשֶׂה בְּזֶכֶר שֶׁל רַחֲלִים זָקֵן וְשִׁעְרוֹ מְדַלְדֵּל. רָאָהוּ
קִסְדּוֹר אֶחָד. אָמַר מֶה טִיבוֹ שֶׁל זֶה. אָמְרוּ לוֹ בְּכוֹר הוּא.
וְאֵינּוּ נִשְׁחַט אֲלֵא אִם כֵּן הִיָּה בּוֹ מוֹם. נָטַל פְּגִיזוֹן וְצָרַם
בְּאֶזְנוֹ. וּבָא מַעֲשֶׂה לִפְנֵי חֻכָּמִים וְהִתִּירוּהוּ. רָאָה שֶׁהִתִּירוּ.
וְהִלֵּךְ וְצָרַם בְּאֶזְנוֹ בְּכוֹרוֹת אֲחֵרִים וְאָסְרוּ. פָּעַם אַחַת הָיוּ
תִּינוּקוֹת מְשַׁחֲקִים בְּשִׂדָּה. וְקִשְׁרוּ זִנְבוֹת טִלָּאִים זֶה בְּזֶה.
וְנִפְסְקָה זִנְבוֹ שֶׁל אֶחָד מֵהֶם. וְהֲרִי הוּא בְּכוֹר. וּבָא מַעֲשֶׂה
לִפְנֵי חֻכָּמִים וְהִתִּירוּהוּ. רָאוּ שֶׁהִתִּירוּ. וְהִלְכוּ וְקִשְׁרוּ זִנְבוֹת
בְּכוֹרוֹת אֲחֵרִים וְאָסְרוּ. זֶה הַכֹּל. כָּל שֶׁהוּא לְדַעְתּוֹ אָסוּר.
וְשִׁלָּא לְדַעְתּוֹ מוֹתֵר:

^ד הִיָּה בְּכוֹר (רוֹדְפוֹ) וּבִעְטוֹ. וְעָשָׂה בּוֹ מוֹם. הֲרִי זֶה
יִשְׁחַט עָלָיו. כָּל הַמוּמִים הָרְאוּיִם לָבֵא בְיָדֵי אָדָם. רוֹעִים
יִשְׂרָאֵל נְאֻמִּים. וְרוֹעִים כֹּהֲנִים אֵינָן נְאֻמִּים. רַבֵּן שִׁמְעוֹן
בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר נְאֻמָּן הוּא עַל שֶׁל חִבְרוֹ. וְאֵינּוּ נְאֻמָּן עַל
שֶׁל עֲצָמוֹ. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר הֶחָשׁוּד עַל הַדְּבָר. לֹא דָנוּ
וְלֹא מַעֲדוּ:

ה נֶאֱמַן הִכְהֵן לֹאמַר הִרְאִיתִי בְּכוֹר זֶה וּבִעַל מוֹם הוּא הַכֹּל
נֶאֱמָנִים עַל מוֹמֵי הַמַּעֲשֵׂי בְּכוֹר שֶׁנִּסְמַת עֵינָיו שֶׁנִּקְטְעָה
יָדוֹ שֶׁנִּשְׁבְּרָה רִגְלוֹ הִרִי זֶה יִשְׁחַט עַל פִּי שְׁלֹשָׁה בְּנֵי
הַכִּנְסָת רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר אֶפִּילוֹ יֵשׁ שָׁם עֲשָׂרִים וּשְׁלֹשָׁה
לֹא יִשְׁחַט אֲלָא עַל פִּי מִמָּחָה:

י הַשּׁוֹחֵט אֶת הַבְּכוֹר וּמָכְרוֹ וְנוֹדַע שֶׁלֹּא הִרְאָהוּ מָה
שֶׁאָכְלוּ אָכְלוּ וְהוּא יַחְזִיר לָהֶם אֶת הַדָּמִים וּמָה שֶׁלֹּא
אָכְלוּ הַבֶּשֶׂר יִקְבֹּר וְהוּא יַחְזִיר לָהֶם אֶת הַדָּמִים וְכֵן
הַשּׁוֹחֵט אֶת הַפֶּרֶה וּמָכְרָהּ וְנוֹדַע שֶׁהִיא טְרֵפָה מָה
שֶׁאָכְלוּ אָכְלוּ וְיַחְזִיר לָהֶם אֶת הַדָּמִים וּמָה שֶׁלֹּא אָכְלוּ
הֵם יַחְזִירוּ לוֹ אֶת הַבֶּשֶׂר וְהוּא יַחְזִיר לָהֶם אֶת הַדָּמִים
מְכֻרְהוּ לַנִּכְרִים אוֹ הִטִּילוּהוּ לַכִּלְבִּים יִשְׁלְמוּ לוֹ דָּמֵי
הַטְּרֵפָה:

פרק ו

על יֵאלוּ מוֹמִין שׁוֹחֲטִין אֶת הַבְּכוֹר נִפְגְּמָה אֲזָנוֹ מִן
הַסָּחוּס אֲבָל לֹא מִן הָעוֹר נִסְדָּקָה אֵף עַל פִּי שֶׁלֹּא
חֲסָרָה נִקְבָּה מִלֹּא כְרָשִׁינָה אוֹ שִׁיבָשָׁה אִיזוֹ הִיא יִבָּשָׁה
כָּל שֶׁתִּנָּקֵב וְאִינָה מוֹצִיָּא טַפַּת דָּם רַבִּי יוֹסִי בֶּן מִשּׁוּלָם
אוֹמֵר יִבָּשָׁה שְׁתָּהָ נִפְרָכָת:

ב רִיס שֶׁל עֵין שֶׁנִּקְבַּה שֶׁנִּפְגַּם שֶׁנִּסְדָּק הִרִי בְּעֵינָיו דָּק
תִּבְלֹל חֲלֹזֶן נָחֵשׁ וְעֵינָב וְאִיזָהוּ תִבְלֹל לָבָן הַפּוֹסֵק

בְּסִירָה וְנִכְנָס בְּשַׁחֲזֹר. בְּשַׁחֲזֹר וְנִכְנָס בִּלְבָן. אֵינוּ מוּם
שֶׁאֵין מוּמִין בִּלְבָן:

ג חֲזָרָה. וְהַמִּים הַקְּבוּעִים. אֵיזֶהוּ חֲזָרָה הַקְּבוּעִים. כָּל
שֶׁשָּׁהָה שְׂמוֹנִים יוֹם. רַבִּי חֲנִינָא בֶּן אֲנָסִיגְנוֹס אוֹמֵר בּוֹדֵקִין
אוֹתוֹ שְׁלֹשָׁה פְּעָמִים בְּתוֹךְ שְׂמוֹנִים יוֹם. וְאֵלּוּ הֵן מִים
הַקְּבוּעִים. אֶכֶל לֶחַ וְיֵבֶשׁ שֶׁל גִּשְׁמִים. לֶחַ וְיֵבֶשׁ שֶׁל שְׁלֵחִין.
אֶכֶל הַיֵּבֶשׁ. וְאַחֵר כֹּךְ אֶכֶל הַלֶּחַ. אֵינוּ מוּם. עַד שִׁיאֲכַל
הַיֵּבֶשׁ אַחֵר הַלֶּחַ:

ד חֲטָמוֹ שֶׁנִּקְבֵּי. שֶׁנִּפְגָּם. שֶׁנִּסְדָּק. שֶׁפָּתוֹ שֶׁנִּקְבָּה.
שֶׁנִּפְגָּמָה. שֶׁנִּסְדָּקָה. חֲטָיו הַחִיצוֹנוֹת שֶׁנִּפְגָּמוּ אוֹ שֶׁנִּגְמָמוּ.
וְהַפְּנִימִיּוֹת שֶׁנִּנְעָקְרוּ. רַבִּי חֲנִינָא בֶּן אֲנָסִיגְנוֹס אוֹמֵר אֵין
בּוֹדֵקִין מִן הַמִּתְאִימוֹת וְלִפְנִים. אֵף לֹא אֶת הַמִּתְאִימוֹת:

ה נִפְגָּם הַזֶּבֶן. אוֹ עָרְיָה שֶׁל נִקְבָּה בַּמִּקְדָּשִׁים. נִפְגָּם הַזֶּבֶן
מִן הָעֵצִים. אֲבָל לֹא מִן הַפֶּרֶק. אוֹ שֶׁהָיָה רֹאשׁ הַזֶּבֶן מִפְּצִיל
עֵצִים. אוֹ שֶׁיֵּשׁ בְּשָׂר בֵּין חֲלִיא לְחֲלִיא. מִלֹּא אֶצְבַּע:

ו אֵין לוֹ בִּיעִים. אוֹ אֵין לוֹ אֵלָא בִּיעָה אַחַת. רַבִּי יִשְׁמַעֵאל
אוֹמֵר אִם יֵשׁ לוֹ שְׁנֵי כִיסִּין. יֵשׁ לוֹ שְׁנֵי בִיעִים. אֵין לוֹ
אֵלָא כִּיס אֶחָד. אֵין לוֹ אֵלָא בִּיעָה אַחַת. רַבִּי עֲקִיבָא
אוֹמֵר מוֹשִׁיבוֹ עַל עֲכוּזוֹ וּמִמֶּעַד. אִם יֵשׁ שָׁם בִּיעָה
סוּפָה לְצִאת מַעֲשֵׂה שְׂמִיעַד וְלֹא יֵצֵאָה. וְנִשְׁחַט וְנִמְצְאָתָה
דְּבוּקָה בַּכֶּסֶלִים. וְהִתִּיר רַבִּי עֲקִיבָא. וְאָסֵר רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן
נּוּרִי:

י בעל חמש רגלים. או שאין לו אלא שלש. ושרגליו קלוטות כשל חמור. והשחול. והכסול. איזה הוא שחול. שנשמטה ירכו. וכסול שאחת מירפותיו גבוהה:

ח נשבר עצם ידו. ועצם רגלו. אף על פי שאינו נבר. מומין אלו מנה אילא ביבנה. והודו לו חכמים. ועוד שלש הוסיף. אמרו לו לא שמענו את אלו. את שגלגל עינו עגול כשל אדם. ופיו דומה לשל חזיר. ושנטל רוב המדבר של לשונו. ובית דין של אחריהן אמרו. הרי אלו מומין:

ט מעשה שהלחי התחתון עודף על העליון. ושאל רבן שמעון בן גמליאל לחכמים ואמרו לו. הרי זה מום. און הגדי שהיתה כפולה. אמרו חכמים בזמן שהיא עצם אחד מום. (ואם אינה עצם אחד אינה מום.) רבי חנניא בן גמליאל אומר זנב הגדי שהיא דומה לשל חזיר. ושאין בה שלש חליות. הרי זה מום:

י רבי חנניא בן אנטיגנוס אומר את שיבלת בעינו. ושנפגם עצם ידו ועצם רגלו. ושנפסק עצמו שבפיו. עינו אחת גדולה ואחת קטנה. אזנו אחת גדולה ואחת קטנה. במראה אבל לא במדה. רבי יהודה אומר אחת מביציו גדולה בשתיים בחברתה. ולא הודו לו חכמים:

יא זנב העגל שאינה מגעת לערקוב. אמרו חכמים כל מרבית העגלים בן כל זמן שהן מגדילין הם נמתחות. לאיזה ערקוב אמרו. רבי חנניא בן אנטיגנוס אומר

לְעֶרְקוֹב שֶׁבַעמָצַע הִירָד· עַל אֵלוּ מוֹמִין· שׁוֹחֲטִין אֶת
הַבְּכוֹר· וּפְסוּלֵי הַמִּקְדָּשִׁין נִפְדִּין עָלֵיהֶן:

י"ב אֵלוּ שְׂאִינָן שׁוֹחֲטִין עָלֵיהֶן לֹא בַּמִּקְדָּשׁ וְלֹא בַּמִּדְיָנָה·
חֲרוּר וְהַמִּים שְׂאִינָן קְבוּעִין· וְחֲטִיו הַפְּגִמִּיּוֹת שֶׁנִּפְגְּמוּ·
אָבֵל לֹא שֶׁנֶּעְקְרוּ· וּבַעַל גֶּרֶב· וּבַעַל יִבְלָת· וּבַעַל חֲזוּזִית·
וְזִקֵּן· וְחוּלָה· וּמִזוּהָם· וְשֶׁנֶּעֱבְדָה בּוֹ עֲבִירָה· וְשֶׁהִמִּית אֶת
הָאָדָם· (עַל פִּי עַד אֶחָד אוֹ עַל פִּי הַבְּעָלִים·) וְטוֹמְטוֹם
וְאַנְדְּרוֹגִינוֹס לֹא בַּמִּקְדָּשׁ וְלֹא בַּמִּדְיָנָה· רַבִּי יִשְׁמַעֵאל
אוֹמֵר אֵין מוֹם גָּדוֹל מִזֶּה· וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים אֵינוּ בְּכוֹר אֱלֹא
נִגְזָז וְנֶעֱבַד:

פרק ז

מוֹמִין אֵלוּ בֵּין קְבוּעִין· בֵּין עוֹבְרִין· פּוֹסְלִין בְּאָדָם· יוֹתֵר
עָלֵיהֶן בְּאָדָם· הַכִּלּוֹן· וְהַלְפָתָן· וְהַמִּקְבָּן· וְשֶׁרָאִשׁוּ
שְׁקוּעֵ· וְשֶׁקִּיפָס· וּבַעֲלֵי הַחֲטוּטָרֶת· רַבִּי יְהוּדָה מְכַשִּׁיר·
וְחֻכָּמִים פּוֹסְלִין:

י"ג הַקֶּרֶחַ פְּסוּל· אֵיזָהוּ קֶרֶחַ· כָּל שְׂאִין לוֹ שֶׁטַח שֶׁל שַׁעַר
מִקְפֶּת מֵאֵז לְאֵז· וְאִם יֵשׁ לוֹ הָרִי זֶה כָּשֶׁר· אֵין לוֹ גְּבִינִים·
(אֵין לוֹ) אֱלֹא גְבִין אֶחָד· זֶה הוּא גְבִין הָאֵמֹר בַּתּוֹרָה· רַבִּי
דוֹסָא אוֹמֵר כָּל שֶׁגְּבִינָיו שׁוֹכְבִין· רַבִּי חֲנִינָא בֶן אֲנָטִיגְנוֹס
אוֹמֵר כָּל שֶׁיֵּשׁ לוֹ שְׁנֵי גְבִים וְשִׁתִּי שׁוֹדְרָאוֹת:

ג החרום פסול. איזהו חרום. הפוחל שתי עיניו כאחד.
 שתי עיניו למעלה. ושתי עיניו למטה. עינו אחת למעלה.
 ועינו אחת למטה. רואה את החדר ואת העליה כאחד.
 סבי שמש. זוגדס. והצירן. ושנשרו ריסי עיניו. פסול מפני
 מראית העין:

ד עיניו גדולות כשל עגל. או קטנות כשל אווז. גופו
 גדול מאבריו או קטן מאבריו. חטמו גדול מאבריו. או
 קטן מאבריו. הצמם והצמם. איזהו צמם שאזניו קטנות.
 והצמם שאזניו דומות לספוג:

ה שפתו העליונה עודפת על התחתונה. והתחתונה
 עודפת על העליונה. הרי זה מום. ושנטלו שניו פסול.
 מפני מראית העין. דדיו שזכבים כשל אשה. כרסו צבה.
 טבורו יוצא. נכפה אפילו אחת לימים. רוח קצרית באה
 עליו. המאשכן. ובעל גבר. אין לו ביצים. או אין לו
 אלא ביצה אחת. זהו מרוח אשך האמור בתורה. רבי
 ישמעאל אומר כל שנמרחו אשכיו. רבי עקיבא אומר כל
 שרוח באשכיו. רבי חנניא בן אנטיגנוס אומר כל שמראיו
 חשוכים:

ו המקיש בקרסליו ובארפבותיו. ובעל פיקה. והעיקל.
 איזהו עיקל כל שמקיף פרסותיו. ואין ארפבותיו נושקות
 זו לזו. פיקה יוצאה מגודלו. עקבו יוצא לאחוריו. פרסתו
 רחבה כשל אווז. אצבעותיו מרפבות זו על זו. או קלוטות

עד הפרק כשר. למטה מן הפרק וחתכה כשר. היתה בו (יותרת) וחתכה. אם יש בה עצם פסול. ואם לאו כשר. יתר בידיו וברגליו. שש ושש עשרים וארבע. רבי יהודה מכשיר. וחכמים פוסלים. השולט בשתי ידיו. רבי פוסל. וחכמים מכשירין. הפושי והגחור. והלבקן והקפח. והננס והחרש והשוטה. והשיכור. ובעלי נגעים טהורין. פסולין באדם וכשרין בבהמה. רבן שמעון בן גמליאל אומר שוטה בבהמה אינה מן המבחר. רבי אליעזר אומר אף בעלי דלדלין. פסולין באדם וכשרין בבהמה:

אלו כשרין באדם ופסולין בבהמה. אותו ואת בנו טרפה ויוצא דפן. ושנעבדה בהן עבירה. ושהמית את האדם. הנושא נשים בעבירה פסול עד שידייר הנדה. המטמא למתים. פסול עד שיקבל עליו שלא יהא מטמא למתים:

פרק ח

יש בכור לנחלה. ואינו בכור לפהן. בכור לפהן ואינו בכור לנחלה. בכור לנחלה ולפהן. ויש שאינו בכור לא לנחלה ולא לפהן. איזהו בכור לנחלה ואינו בכור לפהן. הבא אחר הנפלים שיצא ראשו חי. וכן תשעה שיצא ראשו מת. המפלת כמין בהמה חיה ועוף. דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים עד שיהא בו מצורת אדם. המפלת סנדל. או שליא. או שפיר מרקם. והיוצא מחתך. הבא אחריהן. בכור לנחלה ואינו בכור לפהן. מי שלא

היו לו בנים. ונשא אשה שכבר ילדה. עודה שפחה ונשתחררה. עודה נכריה ונתגירה. משבאה לישראל ילדה. בכור לנחלה ואינו בכור לפה. רבי יוסי הגלילי אומר בכור לנחלה ולפה. שנאמר פטר רחם בישראל. עד שיפטר רחם מישראל. מי שהיו לו בנים ונשא אשה שלא ילדה. נתגירה מעברת. נשתחררה מעברת. ילדה היא וכהנת. היא ולויה. היא ואשה שכבר ילדה. וכן מי שלא שהתה אחר בעלה שלשה חדשים ונשאת וילדה. ואין ידוע אם בן תשעה לראשון. או בן שבעה לאחרון. בכור לפה ואינו בכור לנחלה. איזהו בכור לנחלה ולפה. המפלת שפיר מלא דם. מלא מים. מלא גנים. המפלת כמין דגים וחגבים שקצים ורמשים. המפלת יום ארבעים. הבא אחריהן בכור לנחלה ולפה:

^ב יוצא דפן והבא אחריו. שניהן אינן בכור לא לנחלה ולא לפה. רבי שמעון אומר האחד לנחלה. והשני לחמש סלעים:

^ג מי שלא בכרה אשתו וילדה שני זכרים. נותן חמש סלעים לפה. מת אחד מהן בתוך שלשים יום. האב פטור. מת האב והבנים קימים. רבי מאיר אומר אם נתנו עד שלא חלקו נתנו. ואם לאו פטורין. רבי יהודה אומר נתחייבו (נכסים.) זכר ונקבה. אין כאן לפה כלום:

ד שְׁתֵּי נָשִׁים שֶׁלֹּא בָּכְרוּ וַיֵּלְדוּ שְׁנֵי זָכָרִים. נוֹתֵן עֶשֶׂר סֻלְעִים לַכֹּהֵן. מֵת אֶחָד מֵהֶן בְּתוֹךְ שְׁלֹשִׁים יוֹם. אִם לָכֵן אֶחָד נָתַן. יַחְזִיר לוֹ חֲמֵשׁ סֻלְעִים. אִם לְשְׁנֵי כֹהֲנִים נָתַן. אֵינּוּ יָכוֹל לְהוֹצִיא מִיָּדָם זָכָר וּנְקֵבָה אוֹ שְׁנֵי זָכָרִים וּנְקֵבָה. נוֹתֵן חֲמֵשׁ סֻלְעִים לַכֹּהֵן. שְׁתֵּי נְקֻבוֹת וְזָכָר. אוֹ שְׁנֵי זָכָרִים וּשְׁתֵּי נְקֻבוֹת. אֵין כָּאֵן לַכֹּהֵן כָּלוּם. אַחַת בִּבְרָה וְאַחַת שֶׁלֹּא בִּבְרָה. וַיֵּלְדוּ שְׁנֵי זָכָרִים. נוֹתֵן חֲמֵשׁ סֻלְעִים לַכֹּהֵן. מֵת אֶחָד מֵהֶן בְּתוֹךְ שְׁלֹשִׁים יוֹם. הָאֵב פְּטוּר. מֵת הָאֵב. וְהַבְּנִים קִימִין. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר אִם נִתְּנוּ עַד שֶׁלֹּא חָלְקוּ. נִתְּנוּ. וְאִם לֹא פְטוּרִין. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר נִתְּחִיבוּ נִכְסִים. זָכָר וּנְקֵבָה. אֵין (כָּאֵן) לַכֹּהֵן כָּלוּם:

ה שְׁתֵּי נָשִׁים שֶׁל שְׁנֵי אֲנָשִׁים שֶׁלֹּא בָּכְרוּ וַיֵּלְדוּ שְׁנֵי זָכָרִים. זֶה נוֹתֵן חֲמֵשׁ סֻלְעִים לַכֹּהֵן. וְזֶה נוֹתֵן חֲמֵשׁ סֻלְעִים לַכֹּהֵן. מֵת אֶחָד מֵהֶן בְּתוֹךְ שְׁלֹשִׁים יוֹם. אִם לָכֵן אֶחָד נִתְּנוּ. יַחְזִיר לָהֶן חֲמֵשׁ סֻלְעִים. אִם לְשְׁנֵי כֹהֲנִים נִתְּנוּ. אֵינּוּ יָכוֹלִין לְהוֹצִיא מִיָּדָם. זָכָר וּנְקֵבָה. הָאֵבוֹת פְּטוּרִין. וְהֵבֵן חַיִּב לַפְּדוֹת אֶת עַצְמוֹ. שְׁתֵּי נְקֻבוֹת וְזָכָר. אוֹ שְׁנֵי זָכָרִים וּשְׁתֵּי נְקֻבוֹת. אֵין (כָּאֵן) לַכֹּהֵן כָּלוּם:

ו אַחַת בִּבְרָה וְאַחַת שֶׁלֹּא בִּבְרָה. שֶׁל שְׁנֵי אֲנָשִׁים וַיֵּלְדוּ שְׁנֵי זָכָרִים. זֶה שֶׁלֹּא בִּבְרָה אֲשֶׁתּוֹ נוֹתֵן חֲמֵשׁ סֻלְעִים לַכֹּהֵן. זָכָר וּנְקֵבָה אֵין כָּאֵן לַכֹּהֵן כָּלוּם. מֵת הֵבֵן בְּתוֹךְ שְׁלֹשִׁים יוֹם. אַף עַל פִּי שֶׁנָּתַן לַכֹּהֵן יַחְזִיר (לוֹ חֲמֵשׁ סֻלְעִים). לְאַחַר שְׁלֹשִׁים יוֹם. אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא נָתַן יָתֵן. מֵת בַּיּוֹם שְׁלֹשִׁים

כיום שִׁלְפָנִיז. רַבִּי עֲקִיבָא אֹמֵר אִם נָתַן לֹא יִטּוֹל. וְאִם לֹא נָתַן לֹא יִתֵּן. מֵת הָאֵב בְּתוֹךְ שְׁלֹשִׁים יוֹם. בְּחֻזְקַת שְׁלֹא נִפְדָּה. עַד שְׁיָבִיא רְאִיָּה שֶׁנִּפְדָּה. לְאַחַר שְׁלֹשִׁים יוֹם. בְּחֻזְקַת שֶׁנִּפְדָּה. עַד שְׁיָבִיא רְאִיָּה שְׁלֹא נִפְדָּה. הוּא לְפָדוֹת וּבָנָה לְפָדוֹת. הוּא קוֹדֵם אֶת בָּנוֹ. רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר בָּנוֹ קוֹדֵם. שֶׁמִּצּוֹתָו עַל אָבִיו. וּמִצּוֹת בָּנוֹ עָלָיו:

ז' חֲמֵשׁ סִלְעִים שֶׁל בֶּן בְּמִנְהָ צוּרִי. שְׁלֹשִׁים שֶׁל עֶבֶד. וְחֲמִשִּׁים שֶׁל אוֹנֵס וְשֶׁל מַפְתָּה. וּמֵאָה שֶׁל מוֹצִיא שֵׁם רָע. כָּלֶם בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ. בְּמִנְהָ צוּרִי. וְכָלֶם נִפְדִּין בְּכֶסֶף וּבִשְׁוֵה כֶּסֶף. חוּץ מִן הַשְּׁקָלִים:

ח' אֵין פּוֹדִין לֹא בַּעֲבָדִים. וְלֹא בַּשְּׁטָרוֹת. וְלֹא בַּקִּרְקָעוֹת. וְלֹא בַּהֲקֻדְשוֹת. כְּתֹב לִכְהֵן שֶׁהוּא חֵיב לוֹ חֲמֵשׁ סִלְעִים. חֵיב לִתֵּן לוֹ. וּבָנָה אֵינוֹ פְּדוּי. לְפִיכָךְ אִם רָצָה הַכֹּהֵן לִתֵּן לוֹ מִתְּנָה רְשָׁאִי. הַמִּפְרִישׁ פְּדִיּוֹן בָּנוֹ וְנֶאֱבַד. חֵיב בְּאַחֲרֵיוֹתָיו. שֶׁנֶּאֱמַר יִהְיֶה לָךְ וּפְדָה תִּפְדֶּה:

ט' הַבְּכוֹר נוֹטֵל פִּי שְׁנַיִם בְּנִכְסֵי הָאֵב. וְאֵינוֹ נוֹטֵל פִּי שְׁנַיִם בְּנִכְסֵי הָאֵם. וְאֵינוֹ נוֹטֵל פִּי שְׁנַיִם בַּשֶּׁבַח. וְלֹא בְּרָאוּי כְּבִמְחֻזָּק. וְלֹא הָאִשָּׁה בְּכִתּוּבָתָהּ. וְלֹא הַבָּנוֹת בְּמִזְוֹנוֹתֵיהֶם. וְלֹא הַיָּבָם. וְכֵלֶן אֵין נוֹטְלִין בַּשֶּׁבַח. וְלֹא בְּרָאוּי כְּבִמְחֻזָּק:

י' אֵלּוֹ שְׁאֵינָן חוֹזְרִין בִּיּוֹבֵל. (הַבְּכוֹרָה.) וְהַיּוֹרֵשׁ אֶת אִשְׁתּוֹ. וְהַמֵּיבָם אֶת אִשְׁתּוֹ. וְהַמִּתְּנָה. דְּבַרֵּי רַבִּי

מֵאִיר וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים מִתְּנָה כַּמָּכָר רַבִּי אֶלְיָעֶזֶר אוֹמֵר
כֵּלָן חוֹזְרִין בַּיּוֹבֵל רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן בְּרוֹקָא אוֹמֵר הַיּוֹרֵשׁ אֶת
אֶשְׁתּוֹ יַחְזִיר לִבְנֵי מִשְׁפָּחָה וַיִּנָּכַח לָהֶם מִן הַדָּמִים:

פרק ט

מִמַּעֲשֵׂר בִּהְמָה נוֹהֵג בָּאָרֶץ וּבְחוּצָה לָאָרֶץ בְּפָנֵי הַבַּיִת
וְשֹׁלָא בְּפָנֵי הַבַּיִת בְּחוּלִין אָבֵל לֹא בַּמִּקְדָּשִׁים.
וְנוֹהֵג בַּבֶּקֶר וּבַצֹּאן וְאֵינָן מִתְּעַשְׂרִים מִזֶּה עַל זֶה בַּכִּבְשִׁים
וּבַעֲזִים וּמִתְּעַשְׂרִים מִזֶּה עַל זֶה שֶׁהֵיָה בְּדִין מָה אִם
הַחֶדֶשׁ וְהַיֶּשֶׁן שְׂאִינָן כִּלָּאִים זֶה בָּזֶה אֵין מִתְּעַשְׂרִין מִזֶּה
עַל זֶה הַכִּבְשִׁים וְהַעֲזִים שֶׁהֵם כִּלָּאִים זֶה בָּזֶה אֵינוֹ דִּין
שֹׁלָא יִתְּעַשְׂרוּ מִזֶּה עַל זֶה תִּלְמוּד לֹאמֵר וְצֹאן מִשְׁמַע כָּל
צֹאן אֶחָד:

^א מִמַּעֲשֵׂר בִּהְמָה מִצִּטְרָף כִּמְלֹא רֶגֶל בִּהְמָה רוּעָה וְכֻמָּה
(הִיא) רֶגֶל בִּהְמָה רוּעָה שְׂשָׁה עָשָׂר מִיל הִיָה בֵּין אֵלוֹ
וְאֵלוֹ שְׁלֹשִׁים וּשְׁנַיִם מִיל אֵינָן מִצִּטְרָפִין הִיָה לוֹ בְּאַמְצָע
מִבֵּיא וּמִמַּעֲשָׂר בְּאַמְצָע רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר הִירְדֵּן מִפְּסִיק
לְמַעֲשֵׂר בִּהְמָה:

^ג הַלּוֹקַח אוֹ שָׁנְתָן לוֹ מִתְּנָה פֶּטוּר מִמַּעֲשֵׂר בִּהְמָה.
הָאֲחִים הַשּׁוֹתְפִין שְׁחִיבִין בְּקִלְבוֹן פֶּטוּרִים מִמַּעֲשֵׂר
בִּהְמָה וְשְׁחִיבִין בְּמַעֲשֵׂר בִּהְמָה פֶּטוּרִין מִן הַקִּלְבוֹן קִנּוּ
מִתְּפִיסַת הַבַּיִת חִיבִין וְאִם לֹא פֶטוּרִין חִלְקוּ וְחִזְרוּ
וְנִשְׁתַּתְּפוּ חִיבִין בְּקִלְבוֹן וּפֶטוּרִים מִמַּעֲשֵׂר בִּהְמָה:

י הכל נכנסים לדיר להתעשר חוץ מן הכלאים והטרפה
ויוצא דפן ומחסר זמן ויתום איזהו יתום כל שמתה
אמו או שנשחטה רבי יהושע אומר אפילו נשחטה אמו
והשלח קים אין זה יתום:

ה שלש גרנות למעשר בהמה בפרס הפסח בפרס
העצרת בפרס החג דברי רבי עקיבא בן עזאי אומר
בעשרים ותשעה באדר באחד בסיון בעשרים ותשעה
באב רבי אליעזר ורבי שמעון אומרים באחד בניסן
באחד בסיון ועשרים ותשעה באלול ולמה אמרו
בעשרים ותשעה באלול ולא אמרו באחד בתשרי מפני
שהוא יום טוב ואי אפשר לעשר ביום טוב לפיכך
הקדימוהו בעשרים ותשעה באלול רבי מאיר אומר
באחד באלול ראש השנה למעשר בהמה בן עזאי אומר
האלולין מתעשרין בפני עצמן:

י כל הנולדים מאחד בתשרי עד עשרים ותשעה באלול
הרי אלו מצטרפין חמשה לפני ראש השנה וחמשה
לאחר ראש השנה אינן מצטרפין חמשה לפני הגרן
וחמשה לאחר הגרן הרי אלו מצטרפין אם בן למה
נאמר שלש גרנות למעשר בהמה שעד שלא הגיע הגרן
מותר למכור ולשחוט הגיע הגרן לא ישחוט ואם שחט
פטור:

י כיצד מעשרין. כונסין לדיר. ועושה להן פתח קטן. כדי שלא יהיו שנים יכולין לצאת כאחד. ומונה בשבט. אחד. שנים. שלשה. ארבעה. חמשה. ששה. שבעה. שמונה. תשעה. והיוצא עשירי סוקרו בסקרא. ואומר הרי זה מעשר. לא סקרו בסקרא. ולא מנאם בשבט. או שמנאם רבוצים או עומדים. הרי אלו מעשרים. היה לו מאה ונטל עשרה. עשרה ונטל אחד. אין זה מעשר. רבי יוסי ברבי יהודה אומר הרי זה מעשר. קפץ אחד מן המנוים לתוכן. הרי אלו פטורין. מן המעשרים לתוכן. כלן ירעו עד שיסתאבו. ויאכלו במומן לבטלים:

ח יצאו שנים כאחד. מונה אותן שנים שנים. מנאן אחד. תשיעי ועשירי מקלקלין. יצאו תשיעי ועשירי כאחד. תשיעי ועשירי מקלקלין. קרא לתשיעי עשירי. ולעשירי תשיעי. ולאחד עשר עשירי. שלשתן מקדשין. התשיעי נאכל במומו והעשירי מעשר. ואחד עשר קרב שלמים. ועושה תמורה דברי רבי מאיר. אמר רבי יהודה וכי יש תמורה עושה תמורה. אמרו משום רבי מאיר אלו היה תמורה. לא היה קרב. קרא לתשיעי עשירי. ולעשירי עשירי. ולאחד עשר עשירי. אין אחד עשר מקדש. זה הפלל כל שלא נעקר שם עשירי ממנו. אין אחד עשר מקדש: סליק

מסכת ערכין

פרק א

הכל מעריכין ונערכין. נודרים ונדרים. פהנים ולוים וישראלים נשים ועבדים. טומטום ואנדרוגינוס. נודרים ונדרים. ומעריכין. אבל לא נערכין. שאינו נערך. אלא זכר ודאי. ונקבה ודאית. חרש שוטה וקטן נדרין ונערכין. אבל לא נודרין ולא מעריכין. מפני שאין בהם דעת. פחות מכן חדש נדר אבל לא נערך:

^א הנכרי רבי מאיר אומר נערך אבל לא מעריך. רבי יהודה אומר מעריך אבל לא נערך. זה וזה מודים שנודרין ונדרין:

^ג הגוסס והיוצא ליהרג. לא נדר ולא נערך. רבי חנניא בן עקיבא אומר נערך. מפני שדמיו קצובים. אבל אינו נדר מפני שאין דמיו קצובין. רבי יוסי אומר נדר ומעריך ומקדיש. ואם הזיק חייב בתשלומין:

^ד האשה שהיא יוצאה ליהרג. אין ממתינין לה עד שתלד. יושבה על המשבר ממתינין לה עד שתלד. האשה שנהרגה נהנין בשערה. בהמה שנהרגה אסורה בהניה:

פרק ב

אין נַעֲרִכִין פָּחוֹת מִסֵּלַע. וְלֹא יוֹתֵר עַל חֲמִשִּׁים סֵלַע.
 כִּיצַד. נָתַן סֵלַע וְהַעֲשִׂיר. אֵינוֹ נוֹתֵן כָּלוּם. פָּחוֹת
 מִסֵּלַע וְהַעֲשִׂיר. נוֹתֵן חֲמִשִּׁים סֵלַע. הָיוּ בִידִּיו חֲמִשָּׁה
 סָלָעִים. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר אֵינוֹ נוֹתֵן אֶלָּא אַחַת. וְחֻכָּמִים
 אוֹמְרִים נוֹתֵן אֶת כָּלָם. אֵין בַּעֲרִיכִין פָּחוֹת מִסֵּלַע. וְלֹא
 יוֹתֵר עַל חֲמִשִּׁים סֵלַע. אֵין פֶּתַח בְּטוֹעָה פָּחוֹת מִשְּׁבָעָה
 וְלֹא יוֹתֵר עַל שְׁבָעָה עָשָׂר. אֵין בִּנְגָעִים פָּחוֹת מִשְּׁבוּעַ
 אֶחָד. וְלֹא יוֹתֵר עַל שְׁלֹשָׁה שְׁבוּעוֹת:

ב אין פּוֹחֲתִין מֵאַרְבָּעָה חֲדָשִׁים הַמַּעֲבָרִים בַּשָּׁנָה. וְלֹא
 נִרְאָה יוֹתֵר עַל שְׁמוֹנָה. שְׁתֵּי הַלָּחִם נֶאֱכָלוֹת אֵין פָּחוֹת
 מִשְׁנַיִם וְלֹא יוֹתֵר עַל שְׁלֹשָׁה. לָחֶם הַפָּנִים נֶאֱכָל. אֵין פָּחוֹת
 מִתְּשָׁעָה. וְלֹא יוֹתֵר עַל אֶחָד עָשָׂר. קָטָן נִמּוּל אֵין פָּחוֹת
 מִשְׁמוֹנָה. וְלֹא יוֹתֵר עַל שְׁנַיִם עָשָׂר:

ג אין פּוֹחֲתִין מֵעָשָׂרִים וְאַחַת תְּקִיעוֹת בַּמִּקְדָּשׁ. וְלֹא
 מוֹסִיפִין עַל אַרְבָּעָה וּשְׁמוֹנָה. אֵין פּוֹחֲתִין מִשְׁנֵי נִבְלִין. וְלֹא
 מוֹסִיפִין עַל שֵׁשֶׁה. אֵין פּוֹחֲתִין מִשְׁנֵי חֲלִילִין. וְלֹא מוֹסִיפִין
 עַל שְׁנַיִם עָשָׂר. וּבִשְׁנַיִם עָשָׂר יוֹם בַּשָּׁנָה. הַחֲלִיל מִכָּה
 לַפָּנִי הַמְּזַבֵּחַ. בְּשַׁחֲטִית פֶּסַח רֵאשׁוֹן. וּבְשַׁחֲטִית פֶּסַח
 שֵׁנִי. וּבִיּוֹם טוֹב רֵאשׁוֹן שֶׁל פֶּסַח. וּבִיּוֹם טוֹב שֶׁל עֲצֵרֶת.
 וּבְשִׁמּוֹנֶת יְמֵי הַחֹג. וְלֹא הָיָה מִכָּה בְּאַבּוּב שֶׁל נְחֻשֶׁת.

אֵלָא בַּאֲבוּב שֶׁל קָנָה מִפְּנֵי שְׁקוּלוֹ עָרַב וְלֹא הָיָה מַחְלִיק
אֵלָא בַּאֲבוּב יְחִידִי מִפְּנֵי שֶׁהוּא מַחְלִיק יָפָה:

ד' וְעַבְדֵי כְהֻנִּים הָיוּ דְבָרֵי רַבִּי מֵאִיר רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר
מִשְׁפָּחוֹת בֵּית הַפְּגָרִים וּבֵית צַפְרִיָּה וּמֵאֲמָאוֹם הָיוּ
מִשְׁיֵאִין לְכַהוֹנָה רַבִּי חֲנִינָא בֶן אֲנָטִיגְנוֹס אוֹמֵר לוֹאִים הָיוּ:

ה' אֵין פּוֹחֲתִין מִשְׁשָׁה טְלָאִים הַמְּבַקְרִין בְּלִשְׁכַּת הַטְּלָאִים
כְּדֵי לִשְׁבֹּת וּשְׁנֵי יָמִים טוֹבִים שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה וּמוֹסִיפִין
עַד לְעוֹלָם אֵין פּוֹחֲתִין מִשְׁתֵּי חֲצוּצְרוֹת וּמוֹסִיפִין עַד
לְעוֹלָם אֵין פּוֹחֲתִין מִתְּשַׁעָה כְּנוֹרוֹת וּמוֹסִיפִין עַד לְעוֹלָם
וְהַצֵּלְצֵל לְבָד:

ו' אֵין פּוֹחֲתִין מִשְׁנִים עֶשֶׂר לוֹאִים עוֹמְדִים עַל הַדּוֹכָן
וּמוֹסִיפִין עַד לְעוֹלָם אֵין קָטָן גִּבְסָה לְעִזְרָה וְלַעֲבוּדָה אֵלָא
בְּשַׁעָה שֶׁהַלּוֹאִים עוֹמְדִים בְּשִׁיר וְלֹא הָיוּ אוֹמְרִים בְּנִבֵּל
וְכִנּוֹר אֵלָא בִּפְהֵי כְּדֵי לִתֵּן תְּבֵל בְּנַעֲיָמָה רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן
יַעֲקֹב אוֹמֵר אֵין עוֹלִין לְמִנְיָן וְאֵין עוֹמְדִים עַל הַדּוֹכָן אֵלָא
בְּאַרְצָן הָיוּ עוֹמְדִים וְרֹאשִׁיהֶן מִבֵּין רִגְלֵי הַלּוֹאִים וְצוּעְרֵי
הַלּוֹאִים הָיוּ נִקְרָאִים:

פרק ג

יֵשׁ בְּעֶרְכִּין לְהַקֵּל וּלְהַחְמיר. בְּשִׁדָּה אַחוּזָה לְהַקֵּל
 וּלְהַחְמיר. בְּשׁוֹר הַמוֹעֵד שֶׁהִמִּית אֶת הָעֶבֶד לְהַקֵּל
 וּלְהַחְמיר. בְּאוֹנֶס וּבִמְפֹתָהּ וּבְמוֹצִיא שֶׁם רָע לְהַקֵּל
 וּלְהַחְמיר. יֵשׁ בְּעֶרְכִּין לְהַקֵּל וּלְהַחְמיר. בִּיצֵד. אֶחָד
 שֶׁהֵעִיד אֶת הַנָּאָה שֶׁבִּישְׂרָאֵל. וְאֶת הַכְּעוֹר שֶׁבִּישְׂרָאֵל.
 נוֹתֵן חֲמִשִּׁים סָלַע. וְאִם אָמַר הָרִי דָמְיוֹ עָלַי. נוֹתֵן אֶת
 שְׁוִיּוֹ:

בְּשִׁדָּה אַחוּזָה לְהַקֵּל וּלְהַחְמיר בִּיצֵד. אֶחָד הַמִּקְדִּישׁ
 בְּחוֹלֶת הַמָּחוּז. וְאֶחָד הַמִּקְדִּישׁ בְּפִרְדָּסוֹת סִבְסָטִי. נוֹתֵן
 בְּזֶרַע חֶמֶר שְׁעוּרִים חֲמִשִּׁים שֶׁקֶל כֶּסֶף. וּבְשִׁדָּה מְקֻנָּה
 נוֹתֵן אֶת שְׁוִיּוֹ. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר אֶחָד שְׁדָה אַחוּזָה.
 וְאֶחָד שְׁדָה מְקֻנָּה. מֶה בֵּין שְׁדָה אַחוּזָה לְשְׁדָה מְקֻנָּה.
 אֵלֹא שֶׁבְשִׁדָּה אַחוּזָה. נוֹתֵן חֶמֶשׁ. וּבְשִׁדָּה מְקֻנָּה. אֵינוֹ
 נוֹתֵן חֶמֶשׁ:

אחר השלמת כל מסכתא ומסכתא יאמר זה שלש פעמים

ויועיל לשכחה בעזרת השם יתברך.

הדרן עלך מסכת (פלוני) והדרך עלן דעתן עלך מסכת (פלוני) ודעתך
עלן לא נתנשי מינך מסכת (פלוני) ולא תתנשי מינן לא בעלמא הדין
ולא בעלמא דאתי:

ואחר כך יאמר

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שתהא תורתך אומנותנו
בעולם הזה ותהא עמנו לעולם הבא חנניה בר פפא רמי בר פפא
נחמן בר פפא אחאי בר פפא אבא מרי בר פפא רפרס בר פפא
רכיש בר פפא סרחב בר פפא אדא בר פפא דרו בר פפא:

הערב נא יי אלהינו את דברי תורתך בפינו ובפיפיות עמך בית
ישראל ונהיה אנחנו כלנו וצאצאינו וצאצאי עמך בית ישראל יראי
שםך ולומדי תורתך:

מאיבי תחכמי מצותך כי לעולם היא לי:

יהי לבי תמים בחקיך למען לא אבוש:

לעולם לא אשכח פקודיך כי בם חייתיני:

ברוך אתה יהוה למדי חקיך: